ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

5 динара

БРОЈ 1268

16.4.1976. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXVII

КОМПЛЕТАН СТРИП
ОБРАЧУН У ДАЛАСУ

Ripley Веровали или не!

Ово је **ПОТПИС** чувеног индијанског поглавице **БИКА КОЈИ СЕДИ.**

НАЈСТАРИЈИ РАТНИК У ИСТОРИЈИ

Француз **ЕЛИЈАС КАДАНЕ** (1156–1280), трубадур у младости, постао је у старости крсташ и погинуо је на бојном пољу у **124.** години.

ФРЕНСИС, ВОЈВОДА ОД БАКЛУА

(1626–1651) био је изабран у шкотски парламент кад је имао **13 ГОДИНА.**

ЉУБАВ КОЈА ЈЕ ПРЕСЕЛИЛА СЕЛО

Кастелар, село од 29 кућа у француским Алпима, било је премештено с једног планинског врха на други на захтев и о трошку Анрија Ласкариса — да би му **девојка коју је волео била ближа.**

Фатаморгана

фотографисана у Хогару, **сушној области Сахаре где не расте ни трава ни дрвеће.**

1268/2

ЕПИТАФ

на гробу једног ловачког пса у Горју Лушај у Бурми који је уловио **405** јелена и 150 других животиња.

У СПОМЕН БАШИ ИЗ СЕЛА ТАУНГЛИЈАНА НАЈПАМЕТНИЈЕМ ПСУ НА СВЕТУ

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

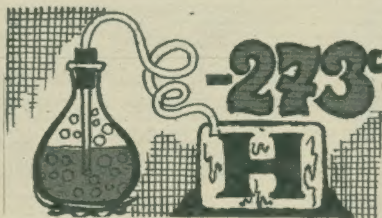
● прва метална дугмад израђена су у Енглеској 1543. године. Пре тога употребљавана су искључиво дрвена дугмад.

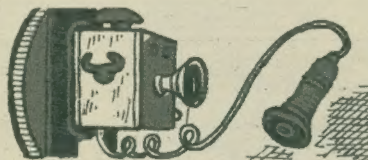
● сматра се да је прва кола за спавање направио један италијански племић који је 17. октобра 1629. године путовао за Верону. На колима, која су онда била у употреби, наместио је једну постељу тако да је могао да лежи и спава и када су кола била у покрету. За оно време то се сматрало као право чудо.

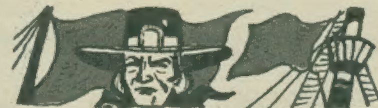
● недавно је совјетска штампа објавила вест да је професор Верешчагин, члан Совјетске академије наука, успео да добије метални водоник подвргавши га притиску сличном оном који трпи гас на Јупитеру с тим што га је при том охладио до скоро минус 273 Целзијусова степена. Циљ овог опита био је да се добије компримован и охлађен водоник што је иначе неопходан услов да би постао металан. У овом случају водоник се понаша као изврстан проводник електрицитета — суперпроводник. Уколико би се производили каблови од ове необичне материје, електрицитет би се преносио и у другачијим условима него обичним жицама а и добијали би се много јачи електро-магнети него што су данашњи.

● прве јавне телефоне увела је Немачка 1877. године.

● мада звучи необично, реч адмирал је арапског порекла. „Амир ал бар“ од које је касније постала реч адмирал значила је заповедник мора.

● познато је да се папир прави и од дрвета и да у свету влада велика несташица овог материјала. Недавно је на једном састанку УНЕСКО-а изнет податак да је само за штампање недељног издања „Њујорк тајмса“ потребна толика количина папира за коју треба да се посече 17 хектара канадске шуме.

● амерички стручњак за резерве петролеја сматра да ће корисне резерве ове драгоцене течности бити исцрпљене 2100. године а угља око 2500. године. Наравно, то је само теоријски гледано, јер нико не зна колике су заправо резерве под морем и ледом.

● матура у средњим школама заведена је 1788. године, и то прво у Пруској. Прва матура у Србији, односно виши течајни испит одржан је крајем школске 1867/68. године у Новом Саду.

● сматра се да има око двадесет хиљада врста мрава, од којих је до сад проучено и класифицирано шест хиљада врста.

WALT DISNEY
Паја

БАНКА
Б. ПАТКА
ОСН. 1936
НИГДЕ ТАКСИЈА НА ВИДИ-КУ!

ПРОСТО МЕ СТРАХ ДА ПО ОВАКВОМ ВРЕМЕНУ ИДЕМ ПЕШИЦЕ!

АЛ' НЕМА МИ ДРУГЕ! НЕ МОГУ ДА ЧЕКАМ... СКО-ЧАЊИЋУ СЕ НА ОВОМ МРАЗУ!
Distributed by King Features Syndicate.

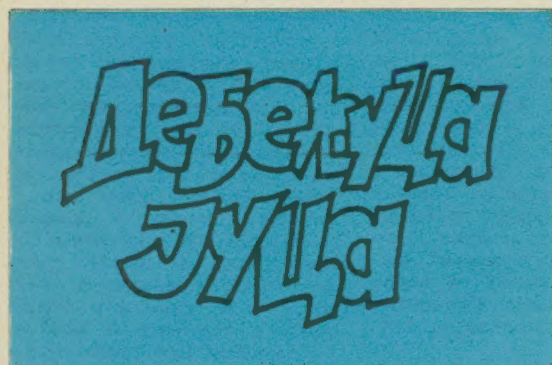

ПОБОГУ, ДЕЦО! ШТА РАДИТЕ НАПОЉУ ПО ОВОЈ ЦИЧИ?
ПАЈА ПАТАК

ОХ! ПОТПУНО СУ СЕ СЛЕДИЛИ!
Copyright © 1976
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

МОРАМ ИХ ШТО ПРЕ УНЕТИ У КУЋИ!

ОХ, НЕ! ИСТОПИШЕ МИ СЕ СЕСТРИЋИ!

ТРАС
УЈКА ПАЈО, ШТА СИ УРА-ДИО С НАША ТРИ СНЕШКА БЕЛИЋА?
?!?

Дебељуца Јуца

ДВЕ КАФЕ, МОЛИМ!
И ДВА ПАРЧЕТА ТОРТЕ С ДОСТА ШЛАГА!

ШТО ЈЕ ФИНО МАЛО ПРИСЕСТИ!
АХА! ОТ-ПАДОШЕ МИ НОГЕ!

НИЈЕ НИ ЧУДО! ЗАМО-РАН ДАН!
ТО ТРЧАЊЕ ПО РАДЊА-МА УЖАСНО ИСЦРПЉУ-ЈЕ!

А САД БИСМО МОГЛЕ И КУЋИ! НАШИ СУПРУЗИ ОЧЕКУЈУ РУЧАК!
Кафе

ЗНАМ! СЕБИЧЊАЦИ... МИСЛЕ САМО НА СТОМАКЕ!

НЕЋЕ ТИ СМЕТАТИ АКО СВРАТИМО ДО АПОТЕКЕ... ДА ОНОМ МОМ КУПИМ АСПИРИН!

НИСАМ ЗНАЛА ДА ГА БОЛИ ГЛАВА!
НЕ БОЛИ ГА...

...АЛ' ЋЕ ГА ЗАБОЛЕТИ КАД ВИДИ ШТА САМ СВЕ КУПИЛА!

ОБРАЧУН У ЗАМКУ ЦЕЉСКИХ

Чим су краљ Ладислав и гроф Урлих прешли покретни мост, гвоздена решетка спустила се с треском, а велика окована врата чврсто су замандаљена. Било је јасно да су пали у клопку.

После смрти Јанка Хуњадија 1456. године, управу над Београдом преузимају његов старији син Ладислав и командант београдске тврђаве Михаило Силађи. Пријатељи Јанка Хуњадија, његове присталице и бивши саборци, видели су сада у младом Ладиславу одлучног борца против страног, немачког утицаја који је почео да се осећа све више, нарочито уздизањем породице грофова Цељских. Није било потребно много времена да се несугласице и сукоби између Хуњадија и Цељских, посебно грофа Урлиха II, развију у борбу за власт и утицај на двору. Близак младом угарском краљу Ладиславу, гроф Урлих II Цељски је подстицао краља против браће Хуњади, предвиђајући чак и њихово уклањање.

Међутим, у октобру 1456. на сабору у Футогу, где долази уз јаку војничку пратњу, Ладислав Хуњади се обавезује угарском краљу да ће му предати Београд у одређеном року. Истовремено је обећао грофу Урлиху II Цељском да ће га убудуће сматрати својим оцем. Све ове обавезе требало је да буду пропраћене краљевим доласком у Београд, да се тако унеколико изгладе вишегодишњи сукоби.

НЕ ВЕРУЈ ХУЊАДИЈУ!

На пут низ Дунав кренуо је готово цео сабор: многобројни племићи из Угарске, Немачке и Чешке, најамници грофа Урлиха II с бројном крсташком војском.

Под Београд су стигли 8. новембра 1456. године. Одмах се видело да је то прави ратни поход јер краљ Ладислав и гроф Цељски нису веровали младом Хуњадију, ни Михаилу Силађију.

У сусрет краљу испловио је Ладислав Хуњади да га дочека и поздрави. Сусрет је био свечан и пун покорности према младом угарском владару.

Ипак, многи су саветовали грофу Урлиху да не прелази у Београд. Најупорнији у том био је један архиепископ, али му је гроф, кроз смех, одговорио:

— Ваша светости, не брините ништа! Ја сам већ добио извештаје да су Хуњади и Силађи најзад схватили да не може да се боде шут са рогатим!

ДВЕ КРВАВЕ ЛОПТЕ

Краљ Ладислав, гроф Урлих II Цељски и најугледнији угарски, чешки и немачки барони ушли су затим у шајке и превезли се преко Саве. Врата Доњег града била су отворена и свечано окићена. И на улазу у Горњи град такође је било много цвећа и украса.

Међутим, чим су краљ, гроф Урлих и неколико најближих пратилаца прешли преко јарка, мост је брзо подигнут, гвоздена решетка спустила се са треском, а велика окована храстова врата чврсто замандаљена!

Краљева и грофова најамничка стража остала је одсечена у Доњем граду!

Краљ Ладислав брзо је измењао погледе са грофом Урлихом. Било је јасно да су упали у клопку и да их не очекује ништа добро. Али, гроф је претпоставио да се краљу неће догодити ништа, већ да опасност прети само њему. **Јер, млади Хуњади није заборавио да је баш гроф Урлих писао српском деспоту Ђурђу Бранковићу из свог замка у Горњем београдском граду да ће му послати „две крваве лопте да се игра с њима“. Било је јасно да су то главе два сина Јанка Хуњадија, старијег Ладислава и млађег Матије.**

Сад је гроф био приморан да окупи око себе оно мало својих људи који су се затекли уз њега. Притекли су у помоћ и присутни барони. Ова група је журним корацима кренула према утврђеном замку грофова Цељских у Горњем граду.

То је донекле изненадило Ладислава Хуњадија. Неки његови људи покушали су да препрече пут групи која је журила према замку Цељских, али су се повукли пред исуканим мачевима грофових присталица.

СА СТРЕЛАМА У НОГАМА

Ноћ је донела нови страх. Краљ Ладислав је са својом најужом пратњом одведен у једну одају у главној кули. Уз њега је био смртно уплашен архиепископ Розгоњи.

Ујутру, 9. новембра и гости и домаћини отишли су у цркву на свечану мису. Хуњади је покушао да позове грофа Цељског да изађе из цркве ради „важног договора“, али је гроф то одбио. После мисе група гостију поново је отишла у дворац Цељских грофова, опет са исуканим мачевима.

Али, Хуњади није више хтео да чека. Са јаком пратњом упао је у дворац. У највећој дворани почели су „важни разговори“ који су, у ствари, били узајамна вређања. После оштрих речи потегнути су још оштрији „докази“: мачеви, наџаци, бојне секире.

Прво су се сукобили главни противници: гроф Урлих и Ладислав Хуњади. Хуњадијеви људи били су бројно надмоћнији и њиховим противницима није било спаса, али је гроф Цељски хтео макар себе да освети. У једном жестоком судару рањен је Хуњади, а затим убио још тројицу нападача. Тек кад су га погодили стрелама у обе ноге и кад је беспомоћно пао, успели су да му одсеку главу.

За време обрачуна краљ Ладислав је био закључан у суседној соби и чуван под јаком стражом. Архиепископ Розгоњи успео је да побегне.

Сви присутни у Горњем граду били су опљачкани, укључујући и — краља.

Вест о убиству грофа Урлиха II Цељског изазвала је велико огорчење у његовој крсташкој војсци чији су се делови налазили у Доњем граду. Иако су желели одмах да се освете за убиство вође, крсташи су ипак устукнули пред дебелим зидинама и браниоцима Горњег града. — Тада су се крсташки одреди расули и војници вратили кућама.

Поред младог угарског краља, који није уживао много наклоности у Угарској, Ладислав Хуњади је убиством моћног грофа Урлиха II Цељског успео да себи прокрчи пут до највиших положаја у земљи.

J. M.

Необични проналасци

ПРВА ЦИГАРЕТА

Према неким подацима прве цигарете појавиле су се у турско-египатском рату 1832. године.

Турски артиљерци увијали су барут за топове у посебну врсту танке хартије. Приликом опсаде неког утврђеног града једном турском артиљерцу поломиле су се наргиле на које је до тада пушио. Да би бар донекле задовољио своју пушачку страст, овај тобџија је завио мало дувана у комад хартије за барут и запалио. Одушевљен новим, једноставнијим начином пушења обавестио је другове о свом открићу. За све време опсаде, артиљерци су пушили цигарете, али кријући то од свог команданта, строгог Ибрахим-паше јер су се плашили казне што за пушење употребљавају скупоцену „топовску“ хартију. Али, када је

утврђени град коначно освојен, тобџије су искористили командантову радост због нове победе и признали му свој „грех“. Нису били кажњени. Напротив, и сам Ибрахим-паша постао је велики приврженик цигарете.

Дуго времена пушачи су морали сами да савијају своје цигарете попут оног артиљерца који је савио прву цигарету. Касније су цигарете савијане аутоматски. Прва машина за савијање цигарета приказана је на светској изложби у Паризу 1878. године.

САХРАЊИВАЛИ СУ ИХ ЖИВЕ!

Тек када је хумка раскопана и у земљу продрла топлота, лед се истопио и открио невиђено богатство.

Када се цару Петру Великом 1715. г. родио син, из свих крајева огромне Русије почели су да пристижу дарови. Цареву пажњу привукао је нарочито један: збирка златних предмета какве нико до тада није видео. Било је ту пехара, предивног накита, балчака за мачеве и још многих других ствари, а да би чудо било веће, све то је послао један бивши — кмет!

Петар Велики одмах се распитао за порекло овог злата и тада је на видело почела да излази готово невероватна истина: сибирски сељаци су све то ископавали из земље! Они су обично те предмете претапали у златне полуге јер са накитом и некаквим посудама нису знали шта да раде, а злато је, разуме се, увек могло да се уновчи.

Петар Велики је схватио да то богатство потиче из древних гробница и мада још није знао о коме је реч, ужасно се разљутио што се овако драгоцена културна баштина већ вековима уништава! Одмах је наредио да се забрани свако копање и послао стручњаке да претражују „златоносне" крајеве а добијену збирку склонио на сигурно место. Данас се она чува у Ермитажу, у трезору у који посетиоци могу да улазе само у малим групама и под строгим надзором чувара!

КРЗНА И НАКИТ У »ФРИЖИДЕРУ«

Када се из Тоболска или Томска, сибирских градова, пође непрегледном руском степом и данас се наилази на групе камених узвисина. То су **кургани** — хумке које прекривају скитске гробнице. Најраскошније, оне принчевске, представљају праве подземне дворце, читав један велелепни подземни свет открива се пред очима оног ко отвори **курган**! Народ који је век проводио на коњима и колима као да је своје мртве желео да опреми што луксузније, да их обуче у раскошну одећу од плиша и свиле, украшену најскупоценијим крзнима!

На зглавцима њихових руку и ногу обично су налажене наруквице са богатим украсима, у ушима минђуше, на глави скупоцене дијademe... Ту су и пехари из којих су пили, посуде за јело — све од сувог злата! У старијим гробницама жена је била жива сахрањена поред умрлог мужа јер је морала да га прати и на вечном путу! Касније су Скити ублажили овај суров обичај и сахрањивали само њену одсечену и уплетену косу.

Када би им умро поглавица, Скити су убијали по педесет коња и младића који су као стража постављани око његове гробнице.

Не мало изненађење истраживача је било када су у једној гробници нашли торбе пуне — сира! — Оне, као и тела људи, тканине, крзна и све остало задржао неколико хиљада година само захваљујући води која је кроз пукотине кургана продрла у гробнице и ту се претворила у вечити лед. Тек када је курган подигнут и у земљу продрла топлота, он се растопио и открио недирнуто богатство...

ОГЛЕДАЛОМ ПРОТИВ ДУХОВА

У свакој гробници коју није претходно отворила рука пљачкаша налазила су се и — кола! То није чудно када се зна колику су улогу она имала у животу Скита. Они су били номади: селили су се непрекидно тражећи боље пашњаке за стоку и све што су имали носили су са собом. Мушкарци су јахали на снажним, малим коњима а жене, и деца са теретом путовали су на колима.

Никад није тачно утврђено порекло овог народа који се, у ствари, састојао из многих племена. Зна се само да су се негде око 1700. године пре нове ере у сибирским областима појавили номади светле пути и дугуљастог лица. Неки научници мисле да су почели да лутају због страшне суше која је настала као последица урагана. Снажан ветар нанео је огромне количине песка и створио пустиње у Азији и тако су људи били присиљени да крену у потрагу за водом и травнатим оазама.

Име Скити дали су им Грци, а поједина скитска племена долазила су чак и до Кине. Кинези су их звали **Хунг-ну** и у 8. веку пре наше ере протерали су их из своје земље, а затим изградили чувени Кинески зид да би се одбранили од њих. Тако су **Хунг-ну или Хуни** кренули ка Европи...

У својим гробницама у Трансбајкалу поред осталих предмета оставили су и мала кинеска огледала, јер су, као и Кинези, веровали да се њима човек може одбранити од злих духова. Наравно, сматрали су да је и њиховим мртвима потребно такво „оружје"!

СКИТИ СУ СЕ ДРОГИРАЛИ

Замислите сада како непрегледном степом, уз дивље урлике, надире хорда на чудним животињама обученим у раскошну, плишану или свилену одору живих боја, уплетених репова и са златним маскама чудесног, застрашујућег облика! Сами јахачи носили су скупоцена крзна и златан накит, а руке и откривени делови леђа били су богато истетовирани... Тако су изгледали Скити!

Када би се зауставили, подизали су шаторе, а само ретко стална насеља. Имали су, додуше своју престоницу **Наполис, на Криму.** Ту се налазила камена тврђава, богато украшене куће, силоси за жито и подруми за вино. Ипак само мали број Скита залазио је у насеља, већина је цео живот проводила лутајући.

Пошто су били сточари, хранили су се искључиво месом, рибом и млечним производима. Нарочито су ценили кумис, густо, кобиље млеко, од кога су правили неку врсту јогурта, имали су обичај и да се дрогирају! У неким гробницама пронађене су нарочите посуде за удисање хашиша...

По свему судећи Скити су били народ који је волео луксуз. Истовремено, неговали су неке обичаје који се граниче са дивљаштвом: својим заробљеним непријатељима скидали су скалп, а из њихових лобања пили вино! Они богатији су лобање прво позлаћивали. Осећај људскости, очигледно, не расте заједно са благостањем!

М. К.

КО БИ РЕК'О

Латиница и ћирилица имају исто порекло — настале су од старогрчког алфабета. Током векова оба писма су претрпела велике промене, тако да данас на први поглед изгледа као да немају много заједничког!

МИНИ КВИЗ

1. **Где се река Мисисипи улива у море?**
2. **Шта је то кинетоскоп?**
3. **Ко је написао књигу „Баскервилски пас"?**
4. **Када је прва средња школа — гимназија — отворена у Љубљани?**
5. **Ко је највећи произвођач бисера на свету?**

ОДГОВОРИ:

1) Мисисипи се у Мексичком заливу улива у море; 2) Кинетоскоп је апарат за посматрање фотографских снимака који се брзо смењују а пронашао га је Едисон 1894. године; 3) „Баскервилског пса" написао је сер Артур Конан Дојл; 4) Прва гимназија у Љубљани основана је у 17. веку; 5) Јордан је највећи произвођач бисера на свету, због чега је и назван „мати бисера".

ЗАТОЧЕНИЦИ ПА

1 **Усред Атлантског океана,** на југу, уздижу се четири острвца толико мала да их нема ни на једној географској карти. Открио их је 1506. португалски морепловац Тристан да Куана и назвао својим именом. После три века доспела су у посед Велике Британије. Када је најзад са ових острва повучен енглески гарнизон, један Шкотланђанин, Вилијам Глас, одлучио је да ту остане заувек. Са женом, двоје деце и две овце, настанио се на Тристану, једином острву иоле погодном за живот на коме се налазио угашени вулкан.

2 **Потомци Вилијама Гласа** водили су тежак живот на острву које су често запљускивале буре. Имали су неколико крава и оваца и гајили мало поврћа, колико се могло на каменитом тлу. Био је то сиромашан живот, са много напора а мало разоноде. Тек када је на острву изграђена фабрика за прераду ракова, живот је постао лакши, а било је и више новца. Ипак, у поређењу са стандардом данашњег човека тај живот је и даље био веома суров. Његову једноличност прекидала је само повремено сирена брода.

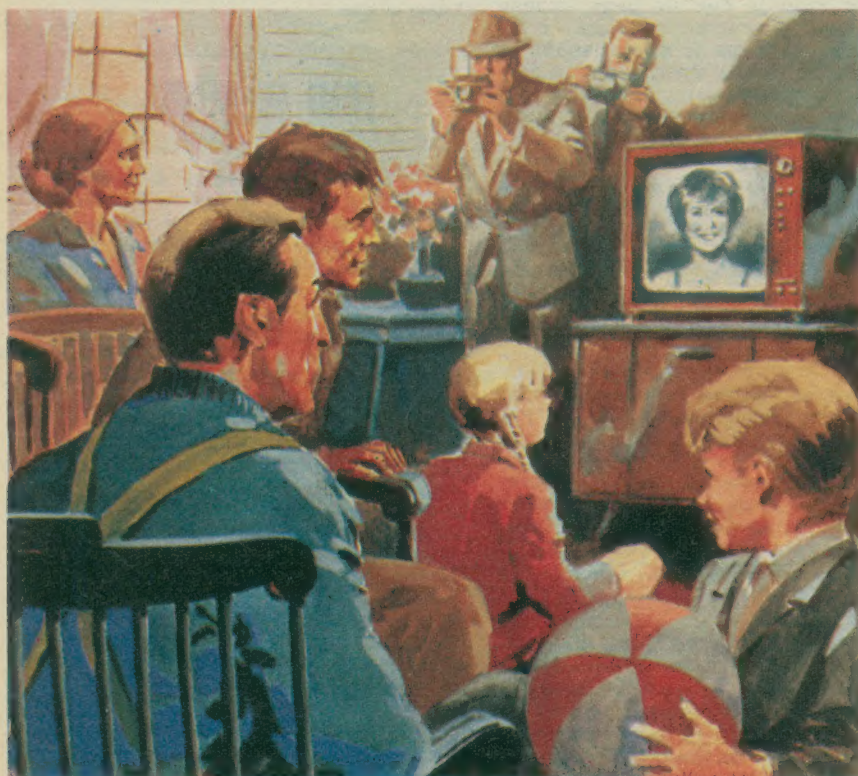
3 **Августа 1916.** нека чудна тутњава узнемирила је неочекивано становнике острва. У почетку нико није обраћао пажњу мада су у неколико махова људи осетили потрес који је сваки пут био све јачи. Почетком октобра земља се затресла 89 пута у току само једне седмице, а затим су почела да прскају прозорска окна и да се руше зидови кућа на оној страни острва где се налазило гротло вулкана угашеног већ хиљадама година. Преплашени људи читаву ту ноћ провели су у пољу!

4 **Одједном је део земље** почео да „кључа" у огромним мехурима, док најзад није одјекнула снажна експлозија. Полетели су комади стена заједно са ужареним пепелом, а густ, сумпорни дим покуљао је у небо. На убоге домове сручила се бујица лаве; било је јасно да је потребна хитна евакуација људи, жена и деце — њих укупно 260, појурили су ка чамцима за ловљење ракова. Потражили су спас на оближњем, Славујевом острву, удаљеном од Тристана 18 морских миља.

КЛЕНОГ ОСТРВА

5 **Ту су људи** били у сигурности, иако нису имали могућности за опстанак јер је острво било потпуно пусто. Један холандски брод, који је пловио за Кептаун, у Јужној Африци, позван је да се врати и покупи настрадале људе. За то време трабакула „Леопард" пловила је дуж обала Тристана и неколико људи покушало је да спасе барем нешто од имовине из настрадалих кућа. Било је немогуће повести стоку и она је препуштена својој судбини, на острву које је од сада обавијао густ дим. Решено је да се људи искрцају у Кептауну и одатле упуте у Енглеску, пошто је негостољубиво острво својим становницима једва омогућавало да преживе. Ипак, када је холандски брод на путу за Кептаун прошао поред Тристана, сви његови житељи нагрнули су на ограду палубе, не би ли бацили још један поглед на оно што су им некад били домови. Са сузама у очима гледали су гомилу црне лаве која је покрила куће, па чак и фабрику, главни извор њихових дотадашњих прихода.

6 **У Кептауну** су ови јадни људи први пут у животу угледали моторна возила и високе зграде. За њих је модеран начин живота био право откровење! У Енглеској им је приређен топао дочек и смештени су у велику касарну, да би били на окупу као што су навикли, док се не уреде њихови нови домови. Гомила фото-репортера овековечила је радост и изненађење деце која су први пут угледала играчке, као и задивљена лица људи пред телевизијским екранима који су за њих били право чудо.

7 **Млађи људи** брзо су се навикли на нов начин живота, али старији нису могли да прежале своје острво и чим се сазнало да су ерупције престале, затражили су да се врате кући. Седамнаест месеци после евакуације, сити модерне цивилизације и све њене буке, сви који су то желели укрцали су се на брод „Амазонку" и запловили ка завичају. Знали су да их чекају разорени домови, уништена поља и живот који је требало почети испочетка, па ипак њихова срца су узбуђено и радосно тукла!

ДОК СЕ ПРЕВРТАО У ВАЗДУХУ, НЕБО И ЗЕМЉА СМЕЊИВАЛИ СУ СЕ НЕВЕРОВАТНОМ БРЗИНОМ ИСПРЕД ОЧИЈУ ПОРУЧНИКА КУРТА МАЈЕРА. КРАЈ ЈЕ БИО СВЕ БЛИЖИ.

ПЕТ СЕКУНДИ ДО СМРТИ

Јули 1957. године. Мада је још рано јутро, сунце је већ добро упекло: сви су изгледи да ће дан бити врео и спаран.

На аеродрому Оберхаузен, у Западној Немачкој, окупила се група фото-репортера позваних да присуствују скоковима падобранских јединица. У летњим кошуљама с кратким рукавима, искићени фото-апаратима и камерама зурили су у небо ишчекујући авионе који су сваког тренутка морали да се појаве. Убрзо, на хоризонту се уз грмљавину мотора указао први авион.

Летео је ниско, на свега 450 метара. Кад је стигао изнад аеродрома, од њега се одвојио рој тачкица и вратоломном брзином полетео ка земљи. Већ следећег тренутка небо се забелело од отворених купола.

На земљи се заори буран аплауз. Али, одједном све руке се зауставише и очи посматрача се испунише ужасом: попут ђулета један падобранац је падао ка земљи док се танка трака неразвијеног падобрана вукла за њим.

Пре него што је ико и могао да се помери, тело је уз туп ударац пало на земљу.

С бележницама у рукама новинари појурише ка најближем телефону да би јавили вест о несрећи.

ПРЕКРШЕНО НАРЕЂЕЊЕ

Мада је тек недавно добио падобранску значку, двадесет једногодишњи поручник Курт Мајер одређен је да предводи групу која је требало да скаче у првом налету. Био је поносан због тога, па ипак је помало стрепео. „Да ли ће се све добро завршити?", питао се. У његовој групи било је неколико војника који су први пут скакали.

Курт је осећао како му се дланови зноје од нервозе, па ипак, кад се упалила зелена лампица, знак да се налазе над зоном искакања, сигурним гласом је наредио:

— Скачи!

Гурајући гуртне за аутоматско отварање падобрана причвршћене за сајлу која се протезала читавом дужином кабине, људи почеше да се померају ка репу авиона и нестају кроз отвор на поду. Широко раскорачен, јер му је сметала врећа са песком коју је уместо десантне опреме носио између ногу, Курт поче да се примиче вратима. Међутим, лоше подешени ремени о које је врећа била окачена затезали су се при сваком кораку и усецали у бутине причињавајући му оштар бол. Курт опсова у себи.

У том тренутку приметио је да човек који је био на реду оклева да скочи. Стежући зубе да не би јаукнуо од бола и прогуравши се напред потапша преплашеног војника по рамену.

— Не брини, момче, све ће бити у реду! — викну му поред самог уха јер од грмљавине мотора ни себе није чуо. Човек поред њега захвално га погледа, климну невољно главом и нестаде у отвору.

КУПОЛА СЕ УГАСИЛА

Курт се склони у страну и пропусти следећег падобранца. Ремен се све више затезао и млади поручник одлучи да упркос свим прописима откачи врећу с песком. Знао је да ће због тога отићи на рапорт, али, и то је било боље него да трпи неиздрживи бол.

Откопчавши све три бравице на ремену, Курт се бацио у бездан.

Истог тренутка с ужасом је схватио да једна бравица није попустила: свих 46 килограма песка повукло га је таквом силином у страну да Курт осети како му се желудац пење у грло од неиздрживог бола. Инстинктивно, покушао је да се ухвати за врат, борећи се за ваздух и при том повукао руком 15 метара дугачку траку чији је један крај био причвршћен за ремен а други за врећу. Било је то довољно да изгуби равнотежу и почне да се преврће у ваздуху. Полуотворена купола падобрана поче да се гаси и конопци се клатано обесише.

Курт није знао на којој се висини налази и колико је још преостало до земље. Био је једино сигуран да га од смрти дели само неколико секунди.

У једном тренутку, кад се поново нашао главом наниже, Курт се сети резервног падобрана. Посегао је десном руком за ручку на грудима, али било је већ касно. Секунд-два потом треснуо је леђима о тле.

ЈОШ ЈЕ ЖИВ!

Курт затрепта очима и отвори их. Изнад њега плавило се небо без иједног облачка и он на своје чуђење схвати да је — жив! Ништа га није болело, само је осећао неку врелину и чинило му се као да лежи на жеравици. Ко зна због чега, језик му је отицао све више док није постао огроман и почео да га гуши. Борио се за ваздух неспособан да се помери.

Пред очима почеше да му играју црвени и жути колутови. Хтео је да гледа а није могао. Као из даљине чуо је глас, много гласова, читав хор, крик неверице неког човека:

— Људи, па он је још жив!

Онда му је у ушима зазујало и почео је да тоне у мрачан, бескрајно дубок понор.

Два месеца касније поручник Курт Мајер се пробудио у непознатој соби, голих, бело окречених зидова. Зачуђено је гледао око себе питајући се где се налази. Нека жена одевена у белу униформу и с љупко накривљеном капом на глави, поскочи кад је он проговорио.

Тренутак касније у соби се тискало десетак лекара а исто толико њих стајало је пред вратима. Сви су желели да виде човека који је преживео пад са 450 метара висине са само 7 поломљених ребара и преломима обе ноге. О. В.

СТАРИ ОБИЧАЈИ

НЕ ГАЗИ МИ СЕНКУ

Још од примитивних народа у неким крајева Далмације, Македоније и Србије остало је веровање да је сенка део човека и у случају да јој се нешто догоди, ако на њу падне камен или ако „упадне" у воду то исто мора да се деси и њеном „власнику". Јер, говорило се да је сенка дупликат свих предмета у природи, да увек прати човека, животињу, дрво или камен.

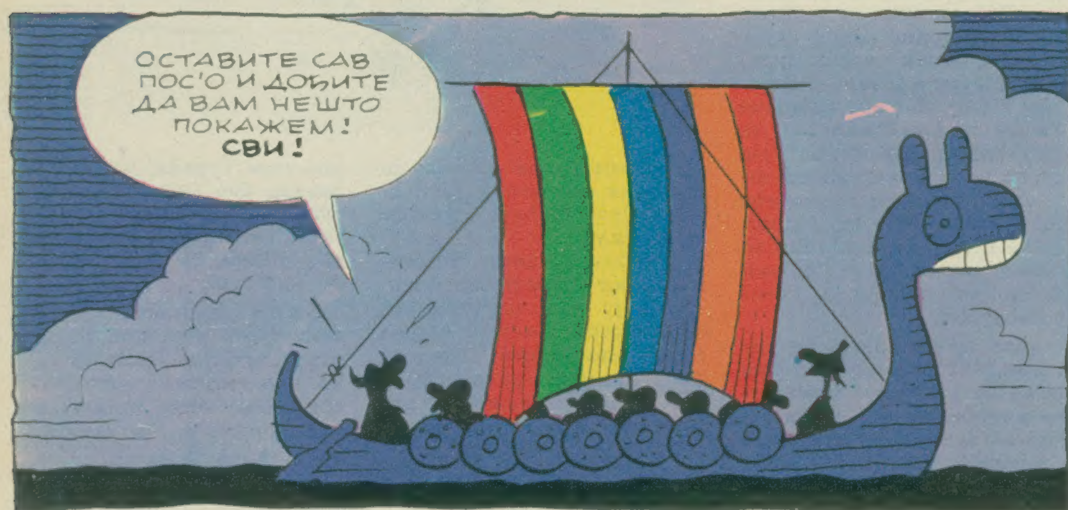
Зато су при зидању већих и значајнијих утврђења у средњем веку у зидине били уграђивани и људи — да би зграда била чвршћа. Али, временом људске жртве почеле су да се замењују — сенкама, јер „она је исто што и човек" како се тврдило. Веровало се да ће они људи чија се сенка узида у неки бедем ускоро умрети. Зато мајке нису дозвољавале деци да посећују градилишта плашећи се да им сенка случајно не доспе између две цигле.

Из истог разлога и данас неки старији људи избегавају да се фотографишу јер „слика је у ствари сенка" па неко може из пакости да је негде узида!

DIK BROWNE ХОГАР СТРАШНИ

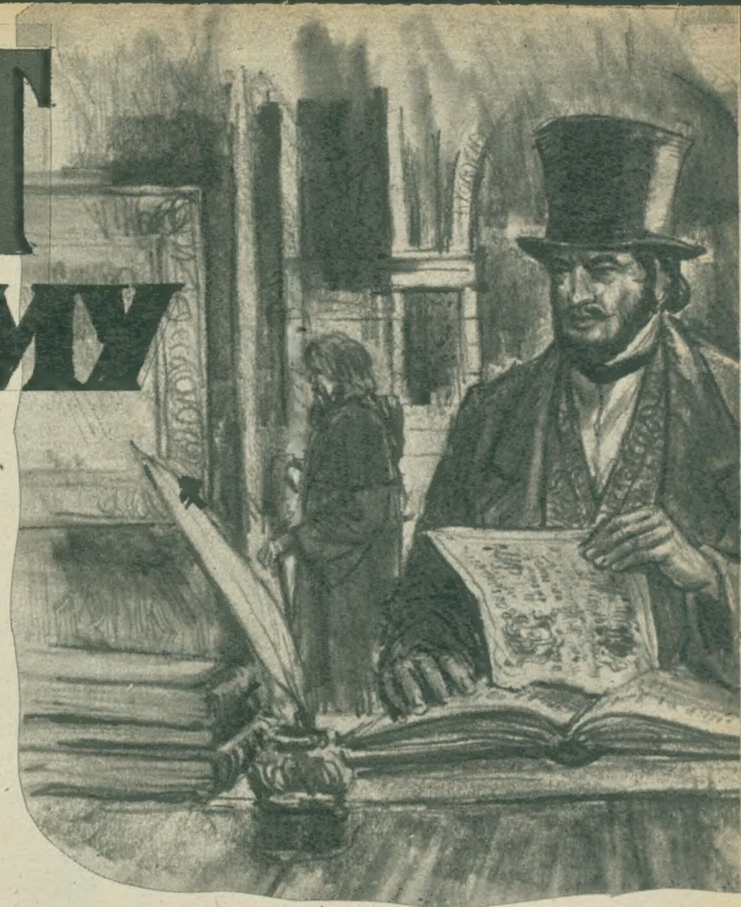

МИТРОПОЛИТ БАЦА АНАТЕМУ

ЗАХВАЉУЈУЋИ ЈЕДНОЈ КРАЂИ, СВЕТ ЈЕ САЗНАО ЗА НАЈСТАРИЈИ СРПСКИ РУКОПИС НЕПРОЦЕЊИВЕ ВРЕДНОСТИ.

Неколико година после убиства српског краља Александра Обреновића и његове жене Драге Машин маја 1903. године, на једној седници Народне скупштине посланик Војислав Маринковић поставио је необично питање. Оно није имало директне везе с краљевом смрћу, али се тицало његове заоставштине.

— Тражим да ми се одговори: шта је са Мирослављевим јеванђељем? — обратио се Маринковић министру просвете који је седео негде у првим редовима клупа. **— Да ли је пропађено, или није?**

АНДРА ЈЕ КРИВ

Јеванђеље је било власништво краља Александра Обреновића. Чим је краљ убијен, тадашњи министар просвете, познати филолог и издавач старих текстова Љуба Стојановић наредио је да се Мирослављево јеванђеље и Повеља, којом је оно даривано краљу, уступе Народној библиотеци у Београду. Са Повељом је то и учињено, али од Мирослављевог јеванђеља није било ни трага ни гласа.

Вест о настанку Јеванђеља продрла је у јавност тек након годину дана. Готово целокупно јавно мњење подигло се на ноге, новине су пуниле ступце чланцима и изјавама, „питање Јевађеља" давало је повод за најфантастичнија нагађања, подметања, па и интриге.

За крађу најстарије очуване књиге писане ћирилицом полиција је оптужила извесног Андру Гавриловића и почела да против њега сакупља доказе. Огорчени митрополит Димитрије, који је својевремено уложио много дипломатске вештине да иншчупа Јеванђеље из руку хиландарских калуђера и пренесе га у Србију, бацио је анатему на сваког ко је умешан у његов нестанак.

Тако је настављена одисеја ове књиге непроцењиве вредности, чији је и сам значај откривен необичним стицајем околности.

ПИСАЛА СУ ДВОЈИЦА

Не зна се година настанка Мирослављевог јеванђеља. Претпоставља се само да је писано око 1190. године. Књига је рађена руком на пергаменту и има 180 листова. Наручио је хумски кнез Мирослав, вероватно у некој од писарница Дубровника или Котора и поклонио својој задужбини, цркви светих апостола Петра и Павла у Бијелом Пољу. По врсти, иначе књига је **јеванђелистар,** то јест „избор јеванђеља" јер су на њеним листовима преписани текстови из четири јеванђеља: Матеја, Марка, Луке и Јована. Одломци из књиге читали су се у цркви у Бијелом Пољу за време богослужења.

Због истрошености од употребе, Мирослављевом јеванђељу су замењене првобитне корице. Верује се да је друге, садашње, наручила Симонида Палеолог, жена српског краља Милутина јер корице на више места носе монограм династије Палеолога.

Зна се да су Мирослављево јеванђеље преписивала двојица. Један преписивач, претпоставља се да је то био неки Варсамелеон, писао је мрким мастилом највећи део текста, а други, Глигорије Дијак исписао је црвеним мастилом наслове и исликао бојама и златом иницијале.

Посебну вредност Мирослављевог јеванђеља представљају мале илустрације, минијатуре, с којима се преплићу иницијали (слово на почетку прве реченице одељка). Јеванђеље је украшено са 296 иницијала и минијатура.

КРАЂА ИЗ ХИЛАНДАРА

Непознато је када и како се Мирослављево јеванђеље обрело у манастиру Хиландара на Светој Гори, у Грчкој. Ако га је неки калуђер склонио тамо пред најездом Турака, јер је Хиландар био бастион православља, онда је то могло бити најкасније у 17. веку када је црква у Бијелом Пољу претворена у џамију.

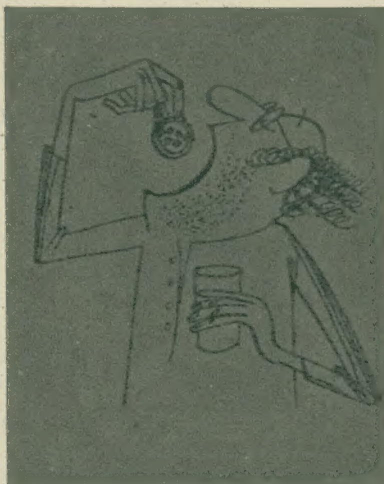
Књига је држана у хиландарској ризници. О њеном постојању знали су само манастирски калуђери, али на њу нико није обраћао пажњу јер је ризница иначе била препуна драгоцености. За значај и вредност Јеванђеља сазнало се сасвим случајно. Било је то 1845. године када је руски путописац Порфирије Успенски дошао у посету Хиландару. Обилазећи манастирски архив, угледао је јеванђелистар украшен минијатурама.

МОЗАИК

ГАРДЕРОБА УМЕСТО ЛЕКА

ПРЕПИСКА између читалаца и редакције листова и часописа често је веома занимљива.

„Недавно ми је лекар рекао да сваке вечери пред одлазак у постељу узмем по једну пилулу неког средства за спавање — написао је неки грађанин уредништву једног париског листа. — Када сам се јутрос пробудио приметио сам да ми таблета још стоји на ноћном сточићу. Зато ми је, пак, недостајало једно дугме са кошуље. Пошто сам ноћас спавао чврсто као топ, мучи ме једно питање: да ли у материјалу од којег се праве дугмад за кошуље има случајно и неког састојка који успављује?"

Редакција листа му је одмах одговорила: „Препоручујемо вам да продужите опит у току следеће две седмице. Ваше искуство толико је занимљиво а резултати толико необични да је потребна брижљива експериментална провера. Ако се резултат не понови покушајте с дугмадима од капута".

МАРСОВЦИ НА ДРУМУ

МАРСОВЦИ СУ се појавили усред бела дана! То, додуше, нису била тронога бића како их је, давно већ, описао Херберт Велс у свом чувеном роману „Рат светова", али су ипак изазвала узбуђење и панику онима који су се недавно нашли на једној од најпрометнијих ауто-страда у америчкој савезној држави Арканзасу.

Марсовци који су били одевени у сребрнасте скафандере, скакали су између аутомобила а између себе су разговарали на некаквом потпуно неразумљивом грленом језику. Главе су им биле скривене шлемовима на којима су се налазиле антене, а у рукама су држали оружје чији је сам изглед изазвао ужас.

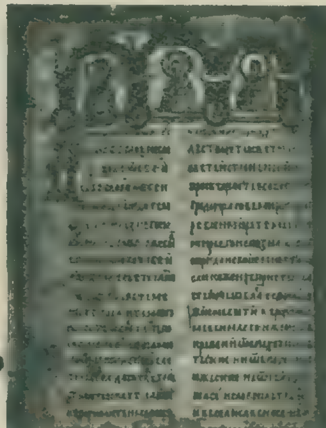
Више од стотину аутомобилиста пријавило је полицији појаву бића из свемира. Међутим, полицајци су, чим су стигли, раскринкали „представнике ванземаљске цивилизације": била су то два студента са оближњег колеџа. Пред судом су ова два „Марсовца", оптужена за нарушавање јавног реда и мира, изјавила да су само хтели да исмеју оне који верују у летеће тањире и дошљаке из космоса.

Успенском је било јасно колика је вредност књиге. Није могао да је украде, али је успео да неопажено исцепа 165. лист књиге и да га сакривеног у мантији донесе у Русију. Већ 1874. године лист је био приказан на археолошкој изложби у Кијеву. Видео га је тада српски историчар и политичар Стојан Новаковић. Прецртао је лист и цртеж донео у Београд. Та се копија чувала у Народној библиотеци све до 1941. године.

Стојан Новаковић је био и кум јеванђелистару. Наиме, он је дао књизи име — Мирослављево јеванђеље.

Лист Јеванђеља који је Успенски украо из Хиландара данас је власништво Государствене библиотеке у Лењинграду. Захваљујући тој крађи, свет је сазнао да иницијали и минијатуре Мирослављевог јеванђеља по свом сјају превазилазе све остале словенске орнаменте.

ШТА ЈЕ ПЕРГАМЕНТ

Све до 14. века у Србији су књиге писане на пергаменту. Пергамент се припрема од коже јагњета, јарета или магарца. За посебно фини пергамент употребљавана је кожа још нерођених животиња. Пергамент је припреман и штављен у кречном раствору. Кожа се после тога сушила разапета на дасци. Оштрим ножем је сечена у табаке од којих је шивењем добијена књига.

У САНДУКУ

Дуго се у Србији размишљало о томе како да се Мирослављево јеванђеље врати у земљу. Кад је Стојан Новаковић постао председник владе, у Хиландар је послат митрополит Димитрије да види шта се може да учини у вези с враћањем књиге. Захваљујући великим дуговима у које је Хиландар био запао, манастир је био спреман да се одрекне књиге под условом да српска влада изравна све рачуне, што је она оберучке прихватила. Тако је краљу Александру Обреновићу приликом његове посете Хиландару поклоњено Мирослављево јеванђеље и оно је најзад враћено у земљу.

Али одисеја Мирослављевог јеванђела тиме се није завршила. После убиства краља Александа Обреновића књига је — нестала! Нађена је тек после више година у сандуку у коме су биле краљеве личне ствари и који је за све време док су се у Србији водиле расправе о нестанку Јеванђеља — мирно почивао у неком углу двора!

Сандук је предат краљу Петру I Карађорђевићу али га је први пут отворио краљев библиотекар Добра Ружић, и то у Крушевцу приликом повлачења српских трупа на Крф.

На своје запрепашћење, Ружић је угледао у сандуку Мирослављево јеванђеље! Књига је одмах спакована у други омањи сандук, сандук је запечаћен и са нарочитом пажњом пренесен преко Албаније, а затим после завршетка рата враћена у Србију. Тако је Мирослављево јеванђеље превалило исти пут преко Албаније као и српске трупе.

Данас се Јеванђеље чува у Народном музеју у Београду. Излаже се само у ретким приликама, и тада се ставља у специјално конструисану витрину у облику стуба високог од пода до таванице. Зидови витрине обложени су са три стране бакарним плочама. Тако је Јеванђеље осветљено само са четврте стране. Увече се замрачује и та страна витрине и књига се „одмара" у мраку. Да пергамент не би пропао, еластичност коже се одржава сталном влажношћу ваздуха од 55—60 и температуром од 16—18 степени. Када је оригинал књиге у трезору у витрини га замењује копија израђена у Бечу пре 82 године.

М. Тодоровић

НЕМА НАДЕ ЗА ФРЕДА

ФРЕД ОПРЕЗНО ПОКУША ДА ПРЕЂЕ НА ДРУГУ СТРАНУ, АЛИ МУ НОГА СКЛИЗНУ ПО ЗАЛЕЂЕНОМ СНЕГУ И ОН ПОЛЕТЕ ГЛАВОМ НАНИЖЕ, У АМБИС.

Курт је гледао ужаснут мислећи да је изгубио пријатеља. Али, Фредово тело се заустави само неколико сантиметара од ивице провалије и ту остаде непомично. Минути су личили на вечност, док се Фред не покрену: остао је жив!

Фред је схватио да гледа у понор и да није у стању да покреће ноге. Истовремено осети како му се све јачи бол јавља у обе бутине и постаје неподношљиво оштар.

— **Фреде! Јеси ли се повредио!** — повика одозго Курт.

— **Изгледа да сам сломио ноге.** — одговори му Фред, а глас му је одјекивао између непријатељских снежних врхова који су их окруживали. Лагано се спуштала ноћ и белина постајала све упадљивија на месечини. Обојица су знали да засад више не могу да учине. Остало им је само да се боре против сна, јер ако би заспали — сигурно би се смрзли. Зато Фред није узео чак ни аспирин иако је бол постајао неподношљив. Уз ужасан напор, ослањајући се само на руке, сео је и успео да болне и промрзле ноге увије у најлон кесу из свог ранца.

На врху стрмине, Курт је стрепео и за себе и за пријатеља. Није имао конопац да га извуче, а ноћ ће бити дуга.

Курт с тешком муком развеза залеђени ранац и извади двоглед. У долини испод њих видело се вежбалиште и војници су баш стајали постројени на вечерњем збору. **„Како да баш овог пута не понесем лампу!" — гризао се Курт. Он узе полицијску пиштаљку и дуну у њу шест пута у размацима од по једног минута. То је био планинарски позив у помоћ, али, као што је и стрепео — нико му не одговори!**

Очајан, седе крај свог ранца да чека јутро. Помисли на своју породицу: жена и деца сигурно су већ били забринути што их нема. Кренули су тог јутра, као безброј пута до тада, по дивном, сунчаном времену, према заравни која се налази на висини од 2000 метара, у Алпима изнад Салцбурга. Када су се попели, било је тек 2 сата после ручка и пријатељи су уживали неко време у погледу на долину, Салцбург и околне засеоке на једној и врхове на другој страни. Нису се журили јер је времена било довољно: спуштање на другој страни заравни није било тешко, јер су том стазом често пролазили.

Око 3 сата време се изненада променило: прво је почео да дува ветар, а убрзо и густи праменови магле заклонише сунце. Курт и Фред су кроз маглу тражили стазу која ће их одвести до долине. Ходали су дуго, а када се магла најзад разишла, с ужасом схватише да су залутали. Фред који је био искуснији одлучи да ипак покуша да се спусте. „Боље овуда, него да нас ухвати ноћ" — објаснио је свом пријатељу.

ХЕЛИКОПТЕР ОДЛАЗИ

Курт се одједном прену из сањарења и уплаши за Фреда који је неколико метара ниже седео на ивици амбиса.

— **Фреде! — позва га паничним гласом, али не доби никакав одговор. Непомична маса једва се назирала у мраку: Фред је заспао!**

„Шта да чиним! Можда је већ мртав!" — грозничаво је размишљао.

— **Фреде!** — повика опет.

— **Ту сам!** — гласио је слабачак одговор. — **Шта је?**

— **Једанаест сати!** — одговори Курт тек да нешто каже, срећан што се Фред одазвао.

Када су први сунчеви зраци почели да обасјавају Алпе, Курт се спреми за полазак. Пријатељи су знали да ће сигурно неко поћи да их тражи, али нису смели да губе време: Фред је лежао непомичан на ивици понора, са ногама које су натекле и ужасно болеле и Курт је морао да доведе помоћ што пре.

Сати су пролазили и Фред је почео да прижељкује да се све што пре оконча. Знао је да још једну ноћ не би преживео а сунце је већ било високо у зениту. Његове мисли прекиде све јачи звук хеликоптера. Сав срећан он погледа у висину и виде апарат који се удаљавао. Ускоро га више није било. „Нема наде", помисли Фред.

Хеликоптер се још једном појави. Сада није било сумње да га траже и када је био изнад њега, Фред завика што је јаче могао, али апарат се опет изгуби у даљини.

Тек трећи пут су га приметили. Када је после многих маневара хеликоптер успео да се спусти изнад стрмине, из њега се, уморан али срећан појави — главом Курт!

Фреда се одмах пренели у најближу болницу. Било је потребно да прођу пуна четири месеца док је могао да стане на ноге.

М. К.

БИТКА КОД БРОДА ЗРИНСКО[Г]

Након пада српске деспотовине 1459. и Босне 1463. године, Турци су наставили да нападају Далмацију, Хрватску, словеначке земље и Угарску.

Угарски краљ Матија предузео је неколико похода трудећи се да поврати бар део окупираних територија. Одмах по паду Босне заузео је Јајце и основао у северној Босни засебну бановину. Након тога, осваја и Шабац 1476. године пошто је Београд већ био у рукама Угарске. Три важне стратегијске тачке биле су посед угарске државе али, краљ Матија, ипак, није могао да поведе одлучујући рат против Турака.

Хрватска је остала да се бори сама са својом малобројном војском званом **бандерија** која је морала да штити границу. Тако је то трајало скоро читав век а турски насртаји све више су јачали у периоду од 1463. до 1513. године. Повременим савезништвима и удруживањем снага поједини банови успевали су да се одупру, па чак и победе у сукобима с Турцима.

Тако су 29. октобра 1483. године хрватске трупе под баном Матијашем Геребом, кнезовима Бернандином Франкопаном и Зрињским, заједно са војском српске властеле Димитра и Јована Јакшића дочекале јаке турске снаге на реци Уни, код газа званог »Брод Зрињског«. Нашавши се под великом силом хрватско-српске властеле, Турци, предвођени босанским Санџак-бегом Хаџибегом, послали су преговараче нудећи похватано робље и новац опљачкан по Хрватској, Крањској и Корушкој само да их пусте преко Уне.

Али, док су преговарали Турци су почели да убијају заробљенике. То су приметили надмоћни Хрвати и Срби који су, жељни освете не оклевајући јуришали на њих. Турци су били потучени до ногу: од 5500 њихових војника, колико их је учествовало у боју, 2000 је заробљено, док су остали изгинули. Ослобођено је више хиљада људи и жена из турског робља.

На том месту подигнут је касније Новиград, варош која није била дугог века. Убрзо је порушена, тако да њен положај ни данас није познат.

Устанак ВАТА ТАЈЛЕРА

ГОСПОДАР ЛОНДОНА

НИЈЕДНА СТРЕЛА НИЈЕ ПОЛЕТЕЛА НА КРАЉЕВУ ПРАТЊУ, НИЈЕДНА РУКА С МАЧЕМ СЕ НИЈЕ ПОДИГЛА КАД ЈЕ ВАТ ПАО С КОЊА.

Незадовољство се ширило земљом. Народу је већ било доста бескрајног рата, немаштине и глади. Сеоска сиротиња, погођена неродним годинама и бедом није смела у страху од строгих казни да напусти села и потражи на другим местима бољу зараду или прикладнији посао. Многи енглески војници, који су се борили у Француској, већ месецима нису примили плате, иако је краљ заложио и крунски накит да би добио новац за продужење рата.

Последња кап која је преврсила чашу дошла је у виду новог пореза који је сваки становник Енглеске морао да плати у износу од једног шилинга, што је било трипут више но што су сељаци дотле плаћали. Побуна је почела 30. маја 1381. године када је један сакупљач пореза праћен неколицином војника посетио три врло сиромашна села у околини града Брентвуд.

Потрага за поротницима

Љутити сељаци одбили су да плате и пени више но ранијих година и порезник је наредио војницима да ухапсе „најгласније букаче". То је изазвало праву провалу гнева: разјарени сељаци су батинама испратили порезника и његову пратњу.

Сличне ствари догађале су се и у другим местима широм Енглеске. Сељаци су листом устајали против порезника и одбијали да плате нови намет. Четрнаестогодишњи краљ Ричард II, уместо кога су Енглеском владали моћни великаши, наредио је да се побуна угуши, а врховни судија Енглеске почео је да припрема серију суђења свим грађанима који одбијају да плате порез. Зато су разгневљени сељаци једног дана упали у суд и натерали га да се закуне на Свето писмо да се никад више неће бавити правосуђем. Уз пут су му стели списак поротника новооснованог суда и у току неколико дана свима одрубили главе.

Вест о устанку раширила се земљом као пожар. Народ је са свих страна похрлио према Лондону формирајући уз пут колоне незадовољника наору-

жаних стрелама, секирама и моткама. На путу су се обрачунавали с омрзнутим порезницима и земљопоседницима који су довели народ до просјачког штапа. Велики број војника-плаћеника, незадовољних што им месецима нису исплаћиване награде, придружио се устаницима и почео да их обучава ратним вештинама.

На чело устаника стао је Ват Тајлер, бивши војник, интелигентан и одлучан човек који је одмах задобио поверење народа. Он је имао намеру да преговара с краљем Ричардом II о бољим условима живота сељака, укидању неких намета и слично. Дошавши надомак главног града Енглеске, он је пустио на слободу једног заробљеног витеза с поруком за краља. У тој поруци Ват Тајлер је захтевао да се њих двојица сретну и преговарају о условима за мир.

»Изиђи на обалу!

Праћен Симоном Садберијем, кентерберијским архиепископом и тројицом великаша, краљ је сео у барку и запловио пут Гринича где се окупило више од десет хиљада сељака који су клицали устанку и махали оружјем када се појавила краљевска барка.

Уплашени за живот Ричарда II, пратиоци нису краљу дозволили да се искрца и он је с пристојне даљине, довикнуо устаницима:

— Дошао сам да разговарам с вама! Шта желите од мене?

— Прво изиђи на обалу, па ћемо затим да преговарамо! — одвратили су устаници.

У том тренутку умешао се један од Ричардових пратилаца:

— Краљ преговара само са себи равнима, а не са побуњеницима! — довикнуо им је и наредио да се барка врати у Лондон.

Разљућен неуспехом преговора, Ват Тајлер је покренуо своју велику војску на Лондон. Краљ није могао да пружи никакав отпор непрегледној маси устаника и праћен малобројном стражом и великашима затворио се у добро утврђени Тауер.

За неколико часова Тајлер је постао господар Лондона. На смрт преплашеном краљу послао је писмо захтевајући да одобри смакнуће великог броја државних чиновника и званичника који су се богатили на народни рачун, скупљајући порез и ударајући намете по сопственом ћефу и у своју корист.

Суочен с могућношћу да изгуби главу, јер су устаници већ провалили у спољно двориште Тауера где су пронашли кентерберијског архиепископа, извукли га напоље и одрубили му главу, краљ је прихватио Тајлеров захтев и 160 чиновника проглашено издајницима земље. Кроз неколико часова и њих је задесила иста судбина као и архиепископа. Правда је била задовољена.

Мач му је запао за око

У жељи да успостави мир и ред у земљи, Ричард II је одлучио да се најзад сретне с Ватом Тајлером на тргу у Смитфилду крај Лондона. Вођа устаника је стигао прилично касно, праћен великом групом бораца опијених освајањем Лондона и успесима које су постизали широм земље.

Свестан своје моћи, Тајлер се понашао прилично бахато, подсмевајући се Ричардовој младости и беспомоћности. Јер иза краља налазила се само малена група највернијих племића и војника а иза Тајлера око стотину стрелаца с натегнутим луковима и непрегледна гомила сељака ћутљива и мрачна, наоружана мачевима и секирама, распоређена по околним улицама.

Седећи на коњу и потежући пиво из кожне вреће, Ват Тајлер је почео преговоре. У једном тренутку запао му је за око дивно украшен мач којим је био опасан неки од великаша из краљеве пратње. Затражио је да га разгледа али је био одбијен. Тада је Тајлер наредио једном од својих устаника да посече витеза.

Напетост је порасла. Краљеви пратиоци су извукли мачеве а Тајлерови стрелци затегли лукове. Ричард II је бесно довикнуо Тајлеру да повуче наређење, а вођа устаника је разгневљен извукао бодеж, обо коња и полетео према краљу. Сер Вилијам Валворт, градоначелник Лондона, видевши да Тајлер намерава да убије Ричарда II, подбо је коња и полетео му у сусрет.

Два коњаника сударила су се силовито и Ват Тајлер се, прободен мачем, срушио пред ноге Ричарда II. Народ је уздахнуо од изненађења и жалости, али је остао непомичан. Ни једна стрела није полетела на краљеву пратњу, ни једна рука с мачем се није подигла. Као парализани, устаници су стајали и гледали како краљеви војници, користећи тренутак пометње, дижу Тајлера са земље и журно га односе у оближњу болницу св. Бартоломеја.

Узбуђење у народу се још није ни стишало кад се краљева пратња поново појавила на тргу водећи рањеног Вата Тајлера. Збуњени и обезглављени устаници, у чијим редовима није било другог вође, немо су посматрали како се краљеви војници спремају да ту, пред њиховим очима, смакну њиховог вођу.

И када се глава Вата Тајлера скотрљала с пања, устаници су се тихо и покуњено разишли на све стране.

М. Р.

НЕСРЕЋНА ОЛИВЕРА

Пораз Срба на Косову 1389. године био је потпун. Турци су диктирали најоштрије услове. Кнегиња Милица, удовица кнеза Лазара, остала је на власти уместо својих малолетних синова, али је кћер Оливеру морала да уда за Бајазита, наследника убијеног султана Мурата, иако је Бајазит наредио да се посеку сви српски великаши заробљени у косовском боју међу којима је био и рањени кнез Лазар.

ПРЕПОТОПКО

УХ! СВИ МИ ПРИЈАТЕЉИ КАЖУ ДА САМ НЕСПОСОБАН, ДА НИ ЗА ШТА НИСАМ!

ПИКАСО СЕ ПОСВЕТИО СЛИКАРСТВУ, ПИТАГОРА РАЧУНУ...

... А КАТЕТА ЈЕ НАПРАВИО БОМБУ КОЈА НЕ МОЖЕ ДА ЕКСПЛОДИРА!

ДОКАЗАЋУ ИМ ДА САМ И ЈА ХОМО САПИЈЕНС!

ПУСТИЋУ МОЗАК ДА РАДИ...

ХМ... ЈОШ НИШТА!

ДА ПРОБАМО С ДРУГЕ СТРАНЕ!
PPPPP

ЕУРЕКАА!
?

ХО! ХО! ДОБИО САМ СТРАШНУ ИНСПИРАЦИЈУ!

ТОК! ТОК!

ГЕНИЈАЛАН САМ, РОЂЕНИ ВАЈАР!

ИДЕМ ПО ПРИЈА ЉЕ... ДА ИМ ПОКАЖЕМ СВОЈЕ РЕМЕК-ДЕЛО!

САМО ЗА МНОМ! ОКРУГЛО ЈЕ, И ВЕОМА ОРИГИНАЛНО!

НЕЕЕЕ!

ГРРР! ЗАР ЗБОГ ОВОГ ДА ГУБИМО ДРАГОЦЕНО ВРЕМЕ!
1+1=?
НЕ ЗНАМ ШТА ЈЕ, АЛ' АУТОР ЈЕ ТО НАЗВАО „РУПА"!
МЕНЕ НИКО НЕ РАЗУМЕ!

КАШИКОМ У СЛОБОДУ

Немачки командант се хвалио да нико не може да побегне из његовог логора. Сувише се поуздао у микрофоне посејане око ограде од бодљикаве жице.

Ускоро ће да гасе светло. Треба да прекинемо партију! — опоменуо је затвореник другове, а затим покупио карте и ставио их у џеп.

У немачком логору за официре 21 Б, у окупираној Пољској то је била свакодневна појава, Немци су својим енглеским „колегама“ дозвољавали многе слободе. Баш зато ови нису седели скрштених руку!

Тог јутра у логор је стигла нова група заробљених официра са чијих су униформи скинуте све ознаке чинова. Роберт, Дејвид и Ник смештени су у собу у којој се већ налазило двадесетак раније заробљених Енглеза и Американаца.

— Немам намеру дуго да останем овде. Нека неодложна посла чекају ме напољу! — намигнуо је Ник осталим затвореницима. — **Чини ми се да је овде досадно.**

Међутим, није било лако побећи из Офлага 21 Б. Логор је био опасан високом бодљикавом жицом испред које су се шетали стражари са издресираним псима који су на најмањи знак муњевито реаговали. Стражари су имали и микрофоне посејане свуда у близини ограде, тако да су могли лако да открију сваки покушај бекства.

— Овај логор је одлично осигуран! — набусито је говорио немачки заповедник придошлицама. — **Зато што људи овде имају доста времена и у стању су да смисле најневероватније начине за бекство. Запамтите, шансе су вам никакве.**

Глиста не оставља траг

Заиста је изгледало немогуће извући се из логора. Али, Дејвид — приликом претреса није Немцима показао једну „ситницу“. У дугмету на његовој униформи налазио се — мали компас, а шпил карата којима су играли затвореници представљао је географску мапу немачке територије са најситнијим детаљима. Када су за то сазнали остали затвореници одлучено је да се направи тунел кроз цео логор!

Ускоро је пао предлог: Немци слабо контролишу нужнике па зато ту треба започети копање. Нађен је и човек — био је то енглески наредник кога су сви звали „Глиста“ због изузетно витког стаса. Њему је поверен најтежи део посла — почетак копања.

Следеће вечери Глиста је своју кашику ставио у џеп. Пошто су затвореници сами скупљали посуђе после јела, стражар који је изнео прибор није опазио да недостаје једна кашика. Глиста, Роберт и Ник су кренули заједно према купатилима. Роберт је тобоже прао руке док је Глиста подигао клозетску шољу и увукао се у рупу, све до цигли на дну. Извадио их је једну по једну и почео кашиком да копа земљу. Са собом је имао кутију, пунио је земљом и додавао Роберту, који је празнио у суседну шољу. У ходнику је стражарио Ник гледајући на сат.

Копали су тако до поноћи. Тада је Глиста све вратио на своје место и мртав од умора изишао напоље. Требало је још брижљиво уклонити све трагове, како у нужнику и на одећи не би остала ни трунка блата.

Један по један

Рад је био мукотрпан и напредовао веома полако. Касније је земљу требало износити у двориште и неприметно расипати по логору. Једне ноћи, када је изгледало да се рад ближи крају, избила је свађа око дужине тунела. Дејвид и неколицина осталих сматрали су да је довољно копати сто педесет метара, а онда кренути ка површини. Међутим, један математичар који се налазио међу заробљеницима, био је веома упоран и тврдио да тек после двеста метара треба изаћи на површину.

Тако је копање настављено.

Најзад, на реду је била последња ноћ. По договору требало је да Глиста први, као најзаслужнији, изађе кроз рупу у шуму изван логора. Они који су ишли за њим, нестрпљиво су очекивали да кашика пробије површину земље. Уједно су стрепели шта их горе чека: тишина шумске ноћи или лавеж паса!

Одједном, Роберт који је ишао иза Глисте, зачу његово тихо „Ох!“ Претрну. Глиста се окрете и климну главом. То је значило да су на крају. После извесног времена Роберт је гледао како се Глиста полако извлачи из рупе. На крају нестадоше и ноге и сада је требало чекати на његов знак.

Роберт осети како га облива зној иако је прошло само мало времена док се Глиста усправан, удахнуо свеж ваздух, осврнуо на

ДВОБОЈ НА ПОЉУ ТИЧАР

У јеку првог српског устанка против Турака (1804—1813) на пољу Тичар код Лознице вођене су у августу 1811. године тешке борбе. За време краткотрајног затишја, некакав крупан Турчин, црн у лицу и са огромним брковима, изјаше према Србима. Седи на коњу са прекрштеним ногама и пуши.

— Ко сме на мегдан, каури? — грмео је громким гласом између густих димова које је пуштао из чибука.

Срби се за тренутак згледаше, кад се зачу глас Цинцар-Јанка, који излете са коњем на пољану:

— Ево ме, Турчине!

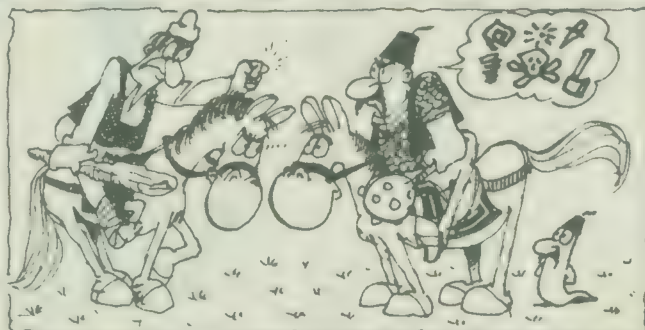
Турчин одби дим, па рече:

— Лажеш, Влаше, ти ме дочекати не смеш! Побећи ћеш!

— 'Ајд на мегдан, — одговори Цинцар-Јанко, — ако жена нисм. Нећу ти се с пута уклонити.

Мегданџија истресе лулу и одложи је у чибиклук, па рече:

— Вала, кад поћи нећеш, ето ме! — и јурне на Јанка витлајући јатаганом.

Јанко заустави коња, потеже пушку, погоди Турчина, али ништа: Турчин је имао на себи панцир кошуљу. Виде Јанко да се неће моћи да одупре силовитом налету, па се даде у бекство. Јурио је тако по пољу а упорни Турчин у стопу за њим. Одједном, Јанко нагло промени правац и нађе се лицем у лице с противником. Турчин замахну јатаганом и закачи га у пролазу по глави, па окрете коња не би ли га докусурио.

Тада Стојан Чупић, чувени Змај од Ноћаја, ошину свог Пејза, стушти се ка Турчину и замахну тако силно јатаганом да одсече главу његовом коњу. И Срби и Турци се сјурише ка мегданџијама. Заметну се тежак бој у коме су учествовали Цинцар-Јанко и Стојан Чупић. Непознати турски мегданџија је пешице јатаганом крчио пут према свом логору.

Сутра се сазнало, док су Јанко и Змај од Ноћаја видали ране, да је Турчин умро од повреде коју је задобио на мегдану. Зрно из Јанкове пушке је, наиме, ипак пробило панцир на Турчиновим грудима.

Битка на пољу Тичар завршила се победом раје. Поражени Турци оставише Србима све топове побегоше главом без обзира.

све стране и онда му махнуо руком. Роберт даде исти знак Нику иза себе и пожури ка излазу.

Светиљка Офлага 21 Б није била тако далеко и требало је радити веома тихо. Испоставило се да је математичар био у праву: да су копали педесет метара мање, све би пропало!

* * *

Сутрадан ујутру, на прозивци, Немце је чекало велико изненађење: недостајала су педесет и два човека! Они преостали знали су да следи тешка казна, али нису прикривали радост. Ипак, за Немце, је то био велики пораз!

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

ПРИЈАТЕЉ

У канцеларији инспектора париске полиције Лалена налазио се само један посетилац. Био је то Шарл Лакур, омањи, слабуњав човек кога је Лален позвао да би га саслушао поводом крађе извршене у кући његовог пријатеља Клода Поароа.

— Откуд вам кључеви од Поароове куће? — упита га Лален.

Лакур подскочи на столици и рече:

— Ваше питање је, инспекторе Лален, заиста неумесно. Па ми смо пријатељи већ двадесетак година.

— Па зар Поаро није био код куће? — наставио је инспектор са испитивањем.

— Није. Клод се налазио већ петнаестак дана на путу по Италији. Пословном путу. Пре него што је пошао замолио ме је да с времена на време погледам да ли је све у реду код њега.

— И, шта је онда било? Хајде причајте — захтевао је Лален.

— Па... ништа. Првих дана нисам имао времена, а право да вам кажем нисам се ни сетио. Тек синоћ. Гледао сам кроз прозор снег у дворишту и одједном ми је пало на памет да Клодова кућа није загрејана па сам одлучио да одем ујутру.

— И онда, наставите...

— Било је девет часова. Тек што сам крочио у предсобље када су на мене скочила три човека, запушила ми уста, а онда ме свезала. Срећом, нападачи нису умели да направе прави чвор, тако да сам после сат и по успео да се ослободим.

— А због чега сте нас обавестили тек у подне?

— Нисам сматрао да треба да се журим, претпостављао сам да су лопови већ далеко. Знате, ипак није пријатно бити цео сат и по везан. Имао сам жељу да ходам, да негде попијем кафу и да са неким поразговарам пре него што дођем до вас.

— Можете ли да ми тачно опишете нападача? — наставио је са испитивањем инспектор Лален.

— Баш сасвим прецизно не — одговори Шарл Лакур. Међутим, приметио сам неколико појединости. Најпре, најмањи од њих...

— Колико је био висок? — прекинуо га је Лален.

— Не бих баш знао тачно да вам одговорим... Метар шездесет, метар и шездесет пет...

— Наставите...

— Дакле, најмањи, онај који је изгледа наређивао другима, имао је бркове. Био је медитерански тип. Француски је говорио течно, мада са италијанским нагласком. Другог нисам имао времена да више загледам, мада ми се чини да се одазивао на име Бернар.

— Објасните ми детаље...

— У једном моменту мали је позвао „Бернар" и мени се чини да се тај други одазвао.

— Наставите...

— Затим... био је ту и трећи, онај кога сам најбоље запамтио. А знате због чега? Имао је огроман истетовирани знак змије који је полазио од лакта и ишао скоро до длана. Сем тога, имао је велики ожиљак на челу.

— Да ли сте приметили на којој је руци имао истетовирани знак?

— На левој... Да, тачно, на левој.

Инспектор Лален устаде са столице, обиђе око стола, приђе Лакуру и обрати му се:

— Скоро сте ме били убедили у своју причу, Лакур. Међутим, један детаљ вас је издао. На жалост, морам да издам налог за ваше хапшење због крађе у кући Клода Поароа.

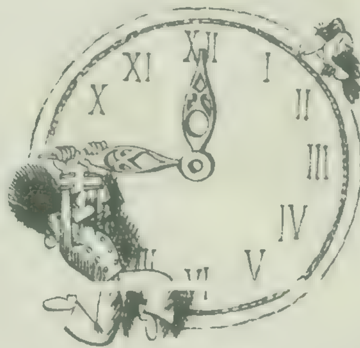
Шта мислите, драги читаоци, који је детаљ у причи осумњиченог Лакура навео инспектора Лалена да посумња да је баш он извршио крађу? Уколико нисте расположени за решавање детективских загонетки погледајте наше решење на 35. страни.

ТАЧНА КАО САТ

ЕНГЛЕСКИ ГАРДИСТИ чврсто су уверени ако краљица треба да дође на параду, она ће се, тачно у секунд, појавити у заказано време. Још се није догодило да су гардисти морали да чекају своју краљицу.

Недавно је, међутим, откривена тајна пословичне тачности краљице Елизабете. Наиме, у једном лондонском листу објављен је интервју с краљевским „чуваром времена" Стенлијем Хемфријем.

Краљица стварно воли тачност, испричао је Стенли. Ипак, за сваки случај, у време одржавања парада он се увек, нешто раније, попне на кулу с часовником, да би „заштитио краљицу од сваке непријатности". И када она мало закасни — што се догађа ретко али се ипак понекад догоди — он зауставп часовник и чека док се краљица не појави на вратима Бакингемске палате. „То заустављање времена нико и не примети јер краљица, закасни највише неколико секунди. Откако је он „чувар краљевског времена", каже Стенли, гарда је само једном остала „ван времена" четири минута.

НАГРАДА ЗА ЛАЖ

У АМЕРИЧКОЈ савезној држави Минесоти сваке године се одржава међународно такмичење — лажова.

На овогодишњем такмичењу, које је недавно одржано, славно је пропао прошлогодишњи победник Френк Макарт иако је испричао да у његовом крају време толико протиче да је један календар довољан за две године". Њега је победио Јапанац Хоро Танеино који је испричао како је „један његов пријатељ" избезумљен од радости што је дипломирао похитао да телефоном јави мајци о својој срећи али никако није могао да се сети њеног броја па је био приморан да је позове телефоном да би је питао за број.

Када је већ изгледало да ће Минесота изгубити ту част да у њој живи највећи лажов, пријавио се Грегори Хејвел. И заиста, њему је припала прва награда јер је успео да убеди публику која је пратила такмичење „да су у његовом крају поплаве толико страшне да водене корњаче, да би се спасле од дављења, излазе из својих оклопа и употребљавају их као чамце".

Приправник Пеца

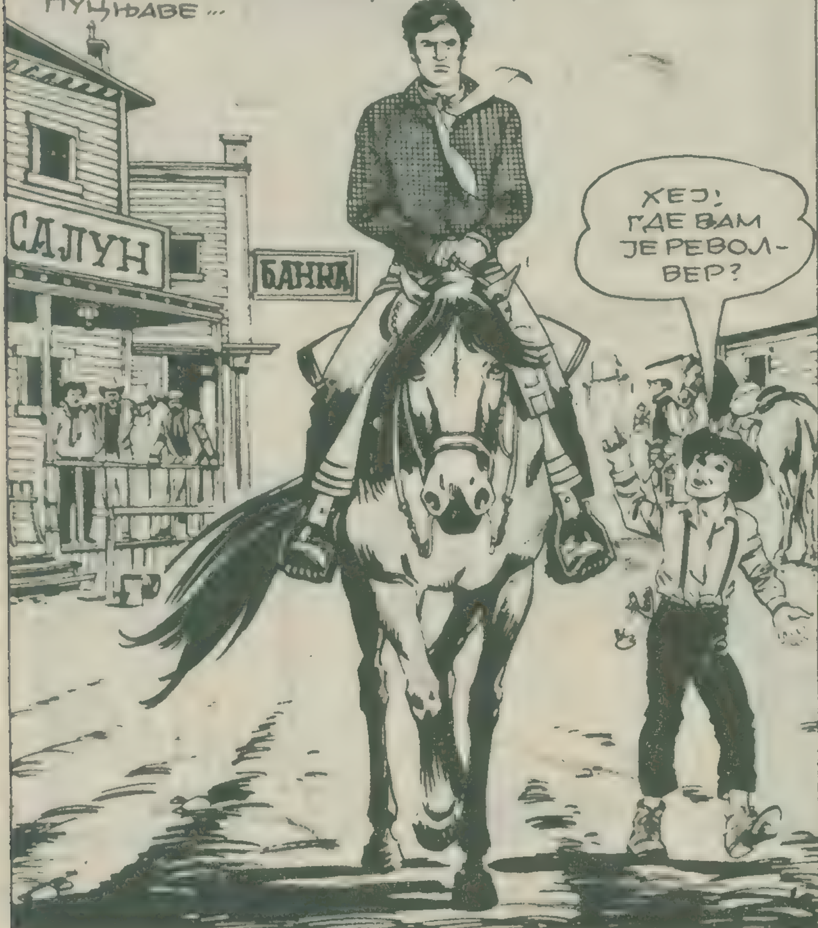

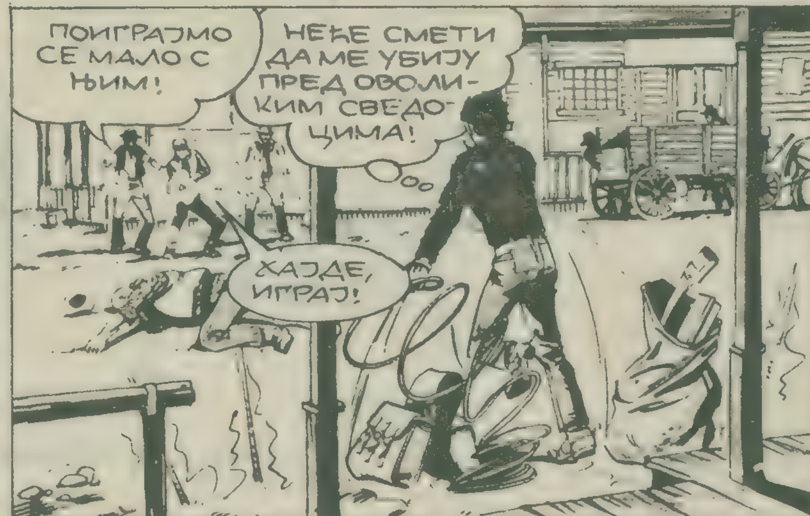
ОБРАЧУН У ДАЛАСУ

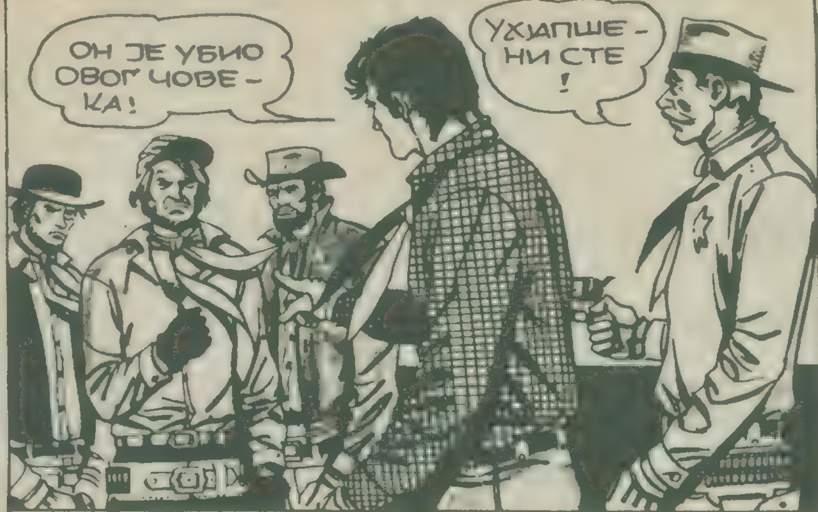

Али Волш је изнад свега волео правду...
Он је убио овог човека!
Ухапшени сте!

Чим се шериф удаљио са затвореником...
Погрешио си, пријатељу! Бучу Гранту се ово неће допасти!
Реците му да се неће смирити док га не видим на вешалима!

Волш је желео да се увери да ће се суђење одржати...
Када ће стићи обласни судија!
ТРАЖИ СЕ
Не знам! Само чувај се Гранта и његове дружине!

Шериф је у праву! Не верујем да ћеш угледати сутрашњи дан!

Дени је схватио да његов живот виси о концу...
Пратиће ме док не будем сам, а онда ће ме убити!

Вратио се у продавницу...
Мој савет ти је да набавиш револвер!

Чим је напустио радњу...
Шта...
Гледај куда идеш!

Револвераш је тражио кавгу...
Оставите ме! Не желим никог да повредим!
Ти неког да повредиш! Ха, ха!
УВОЗ

РЕВОЛВЕРАШ СЕ ЗАТЕТУРАО...
САМ СИ ОВО ТРАЖИО!
УУУХ!

... И УБРЗО СЕ ПРЕДАО.
ОВО ЋЕ ТЕ НАУЧИТИ ДА МИ ВИШЕ НЕ СТАЈЕШ НА ПУТ!
ЈАОО! ПРЕСТАНИ! ПРЕСТАНИ!

ДЕНИ СЕ НА ВРЕМЕ ОКРЕНУО...
ООХ!
БЕДНИЧЕ! НАПАДАШ ИЗА ЛЕЂА!
УХВАТИМО ГА!

МЛАДИЋ НИЈЕ МОГАО ДА СЕ СУПРОТСТАВИ СВИМА...
БЕЖИ, МАЛИША!
ПУЦАЈТЕ!
БАНГ! БАНГ!

ЈЕДАН МЕТАК ПОГОДИО ЈЕ ДЕЧАКА...

ИЗДАХНУО ЈЕ НА ДЕНИЈЕВИМ РУКАМА...
ЈА САМ КРИВ ЗА ТВОЈУ СМРТ И ОСВЕТИЋУ ТЕ!

ШЕРИФ ЈЕ КАСНО СТИГАО...
ОВО ЈЕ НАЈГНУСНИЈИ ЗЛОЧИН КОЈИ САМ ИКАД ВИДЕО!
ШЕРИФЕ, НЕЋУ СЕ СМИРИТИ ДОК НЕ ВИДИМ ТЕ БЕДНИКЕ ИЗРЕШЕТАНЕ!

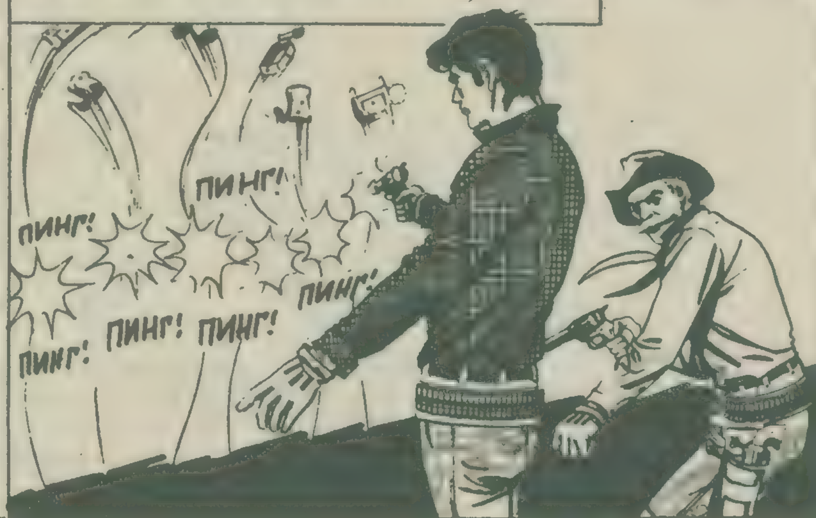

НЕ СМЕШ ДА ПРЕКРШИШ ЗАКОН, ДЕНИ! ПРЕПУСТИ СВЕ МЕНИ!
У РЕДУ...
АЛИ И ВАМА ЋЕ БИТИ ПОТРЕБНА ПОМОЋ!

ДЕНИ СЕ ПРВИ ПУТ НИЈЕ ДРЖАО ОБЕЋАЊА КОЈЕ ЈЕ ДАО САМОМ СЕБИ...
ОВО ЈЕ ЈЕДИНИ ЗАКОН КОЈИ ТИ БАНДИТИ РАЗУМЕЈУ!
ХОЋЕШ ЛИ УМЕТИ ДА ГА УПОТРЕБИШ?

ЗАКОПЧАО ЈЕ ОПАСАЧ...
СИГУРАН САМ ДА НИКАДА НИСИ ПУЦАО!
ХОЋЕТЕ ЛИ ВИ ДА МЕ НАУЧИТЕ, ШЕРИФЕ!

И ТАКО...
ГАЂАЋЕШ У ОВЕ КОНЗЕРВЕ!
КАД МОГУ ДА ПОЧНЕМ?

САДА!
БАНГ!

ДЕНИ ЈЕ НЕСПРЕТНО ИЗВУКАО РЕВОЛВЕР ИЗ ФУТРОЛЕ...
БАНГ! БАНГ! БАНГ!

...АЛИ ЈЕ ЗАТО БИО ПРЕЦИЗАН.
ПИНГ! ПИНГ! ПИНГ! ПИНГ! ПИНГ! ПИНГ!

ШЕСТ ХИТАЦА И ШЕСТ ПОГОДАКА...
ХЕЈ! КО ТЕ ЈЕ НАУЧИО ДА ТАКО ДОБРО ПУЦАШ?
МОЈ ОТАЦ КОЈИ ЈЕ БИО СУДИЈА!

ПА, ДА! САД СЕ СЕЋАМ! УБИЛИ СУ ГА, ЗАР НЕ?
ДА, И ТО С ЛЕЂА! ЗАТО САМ ОДЛУЧИО ДА НИКАДА НЕ НОСИМ ПИШТОЉ!

ЗАБОРАВИ ГРАНТА И ЊЕГОВУ БАНДУ! НЕ ЖЕЛИМ ДА ЗАВРШИШ КАО ТВОЈ ОТАЦ!
УБИЛИ СУ ДЕЧАКА И ПРАВДА МОРА БИТИ ЗАДОВОЉЕНА!

ШЕРИФ ЈЕ УВИДЕО ДА ГА НЕ ВРЕДИ ОДВРАЋАТИ...
ТРАЖИ СЕ
НАГРАДА
У РЕДУ! ПОЂИ СА МНОМ! ПОСТАВИЋУ ТЕ ЗА СВОГ ЗАМЕНИКА!
СЈАЈНО! САДА, КАО ПРЕДСТАВНИК ЗАКОНА МОГУ ДА ПРОГОНИМ СЛОБОДНО ТЕ РАЗБОЈНИКЕ!

КАД СЕ ДЕНИ ПОЈАВИО СА ШЕРИФСКОМ ЗНАЧКОМ...
ГЛЕ, ГЛЕ! ИДЕМ ОДМАХ ДА ОБАВЕСТИМ БУЧА О ОВОМЕ!

УСКОРО У ЈЕДНОЈ КЛИСУРИ...
ОНАЈ ЖУТОКЉУНАЦ ЈЕ ПОСТАО ЗАМЕНИК ШЕРИФА, БУЧ!
ТО МЕ НЕЋЕ СПРЕЧИТИ ДА ГА УБИЈЕМ!

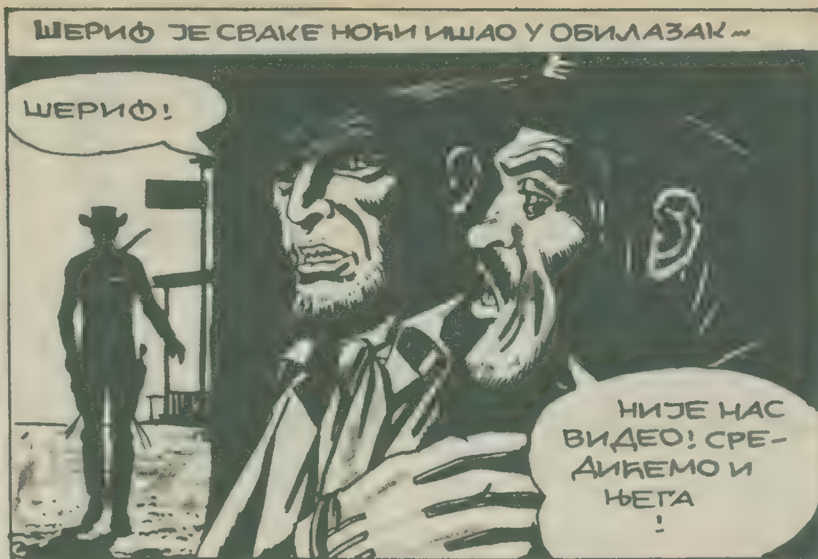

ДЕНИ ЈЕ КРЕНУО ЗА РЕВОЛВЕРАШЕМ...
КАДА БИХ САМО УСПЕО ДА ИХ СЕДОКОПАМ!

АЛИ, ГРАНТ ЈЕ ВЕОМА ЛУКАВ...
ПРОКЛЕТСТВО! ТРАГОВИ СЕ ОВДЕ ГУБЕ!

ДЕНИ ЈЕ ОДУСТАО ОД ДАЉЕГ ТРАГАЊА И ВРАТИО СЕ НА СВОЈ РАНЧ...
ЈАДНЕ ЖИВОТИЊЕ! ЧИТАВ ДАН СУ БИЛЕ БЕЗ ХРАНЕ!

МАЛО КАСНИЈЕ...
САД ОПЕТ МОРАМ ДА ИДЕМ, АЛИ БРЗО ЋУ СЕ ВРАТИТИ!

ГРАНТОВИ РЕВОЛВЕРАШИ СТИГЛИ СУ У ДАЛАС...
ПРОНАЂИТЕ ТОГ ЗАМЕНИКА И НЕ ПУЦАЈТЕ ДОК ЈА НЕ КАЖЕМ!
КАКО ТИ НАРЕДИШ!

ШЕРИФ ЈЕ СВАКЕ НОЋИ ИШАО У ОБИЛАЗАК...
ШЕРИФ!
НИЈЕ НАС ВИДЕО! СРЕДИЋЕМО И ЊЕГА!

ШЕРИФ И НЕ СЛУТИ ДА ЈЕ У ОПАСНОСТИ...
МИРНО ЈЕ! МОГУ ДА СЕ ВРАТИМ!

БУЧ ГРАНТ ЈЕ БИО БЕЗОБЗИРАН...
САД ЈОШ ДА СЕ РЕШИМО ЗАМЕНИКА!
ИДЕМО, БУЧ!
БАНГ!
БАНГ!

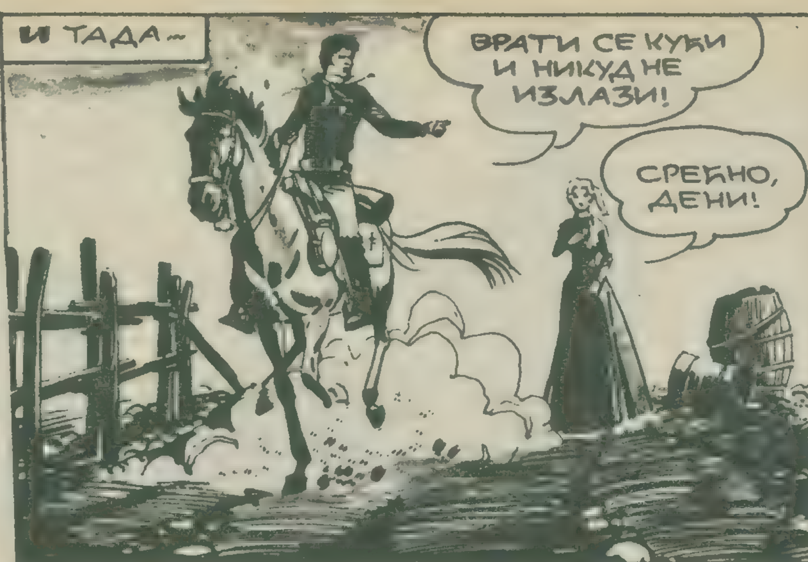

ЉУДИ СУ СЕ ОКУПИЛИ ОКО ШЕРИФОВОГ ТЕЛА...
ПУЦАЛИ СУ МУ У ЛЕЂА!
ГДЕ ЈЕ ЗАМЕНИК?
НА СВОМ РАНЧУ, ДАЛЕКО ОДАВДЕ!

ШТА ТИ ЈЕ, БУЧ? НЕ ПЛАШИШ СЕ ВАЉДА?
МА НЕ ЊИХ, ВЕЋ ОНОГ ЗАМЕНИКА! ЈОШ ЈЕ ЖИВ!

ЧИМ СЕ ДЕНИ ПОЈАВИО У ГРАДУ...
СТАНИ! НЕ ИДИ ДАЉЕ!
ЗДРАВО, ЕМИЛИ! ШТА СЕ ДОГОДИЛО?

ЕМИЛИ КАР И ДЕНИ СУ ДОБРИ ПРИЈАТЕЉИ...
БУЧ ГРАНТ ЈЕ УБИО ШЕРИФА!
ИМА ЛИ СВЕДОКА!

НЕ! АЛИ КО БИ ДРУГИ ТО УЧИНИО! ВРАТИ СЕ, ДЕНИ! УБИЋЕ ТЕ!
ХВАЛА НА УПОЗОРЕЊУ, ЕМИЛИ! ТИМ БАНДИТИМА СЕ МОРА ВЕЋ ЈЕДНОМ СТАТИ НА ПУТ!

И ТАДА...
ВРАТИ СЕ КУЋИ И НИКУД НЕ ИЗЛАЗИ!
СРЕЋНО, ДЕНИ!

УСКОРО...
ДОЛАЗИ! МОРАМ ДА ОБАВЕСТИМ БУЧА!

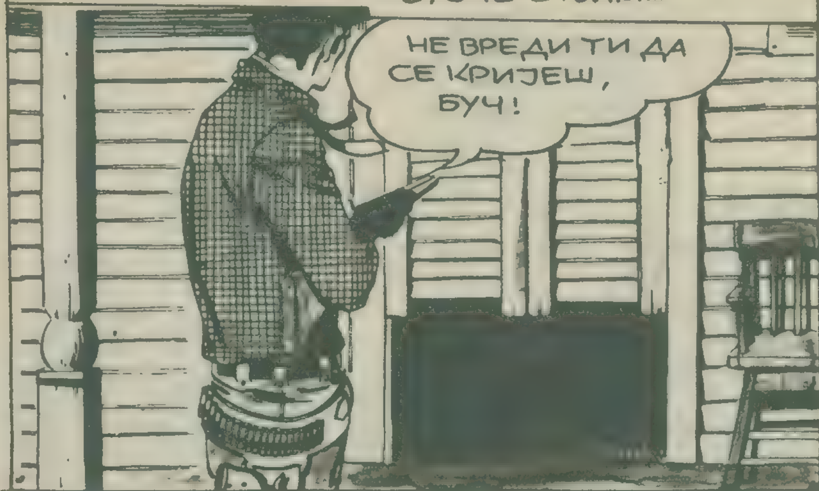

ДЕНИ И НЕ СЛУТИ ДА ГА ПОСМАТРАЈУ...
ШТА? ЗАР ЈЕ ЗАМЕНИК ТАЈ ЖУТОКЉУНАЦ?
ОДЛИЧНО ПУЦА, БУЧ, САМО ЈЕ МАЛО СПОР!

У ШЕРИФОВОЈ КАНЦЕЛАРИЈИ...
НАПУНИЋУ И ПУШКУ! САМО С РЕВОЛВЕРОМ НЕ МОГУ ИЗИЋИ НА КРАЈ С ЊИМА!
ТАКО! САД МОГУ ДА СЕ ПОЈАВИМ!

ДЕНИ ЈЕ ПОЗВАО ВОЂУ РЕВОЛВЕРАША...
ЕВО МЕ, БУЧ!

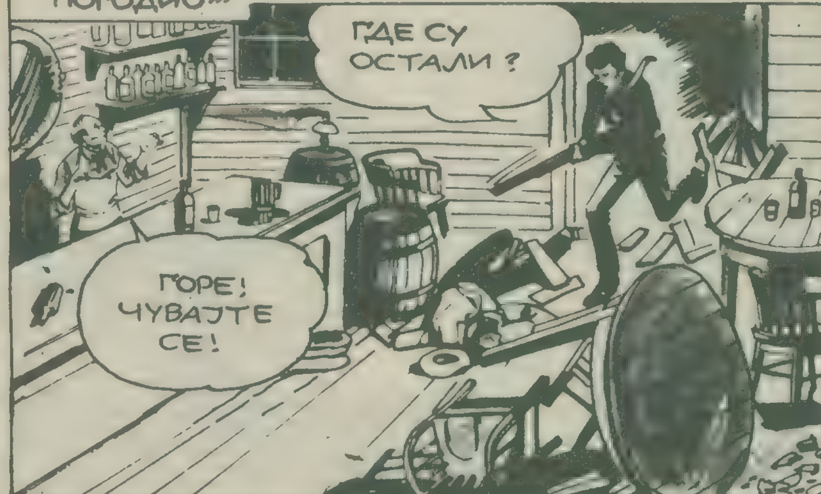

ГРАНТ НИЈЕ ВОЛЕО ПУШКУ, А НИ ЊЕГОВИ ЉУДИ...
ЏЕК, СВРШИ С ЊИМ!
НИ СЛУЧАЈНО! ОН ИМА ПУШКУ!
НЕЋУ НИ ЈА! ИЗИЂИ ТИ, БУЧ!

ГРАНТ ЖЕЛИ ДА САЧУВА СВОЈУ КОЖУ...
РАЗИЂИМО СЕ! ОПЕТ ЋЕМО СЕ ОКУПИТИ КАД БУДЕ ОСТАО БЕЗ МУНИЦИЈЕ!
НАОРУЖАН ЈЕ ДО ЗУБА!

ДЕНИ ЈЕ ПОЗВАО РЕВОЛВЕРАШЕ ДА СЕ СУОЧЕ С ЊИМ...
НЕ ВРЕДИ ТИ ДА СЕ КРИЈЕШ, БУЧ!

ПУЦАО ЈЕ...
БРААМ!

ДОБРО ЋУ ИХ ЗАПЛАШИТИ!

УЛЕТЕО ЈЕ У САЛУН И ВИДЕО ДА ЈЕ ЈЕДНОГ ПОГОДИО...
ГДЕ СУ ОСТАЛИ?
ГОРЕ! ЧУВАЈТЕ СЕ!

ОПРЕЗНО СЕ ПЕО УЗ СТЕПЕНИЦЕ...

ПРЕТРАЖИО ЈЕ СВЕ СОБЕ, АЛИ ЊИХ НИЈЕ БИЛО...

ЗА ТО ВРЕМЕ НАПОЉУ...
ЧИМ СЕ ПОЈАВИ НА ВРАТИМА, ПУЦАЈТЕ!

ЕМИЛИ ЈЕ ВИДЕЛА ДА ЈЕ ДЕНИ У ОПАСНОСТИ...
ДЕНИ, ПАЗИ!
ЕМИЛИ, БЕЖИ!
ПРОКЛЕТА ДЕВОЈКА!

ЕМИЛИ ЈЕ ОШИНУЛА КОЊЕ...
ХЕЈ! КУДА ЈЕ НЕСТАО?
СИГУРАН САМ ДА СЕ НИЈЕ ВРАТИО У САЛУН!

ДЕНИ СЕ У ПОСЛЕДЊЕМ ТРЕНУТКУ ДОСЕТИО ШТА ДА РАДИ...
ЂИХА!
СЈАЈНО СМО ОВО ИЗВЕЛИ!

МАЛО КАСНИЈЕ...
СПАСЛА СИ МИ ЖИВОТ, ЕМИЛИ, АЛИ ТИ СИ МОГЛА ДА НАСТРАДАШ!
БОЈАЛА САМ СЕ САМО ДА НЕЋУ СТИЋИ НА ВРЕМЕ!

И ТАДА...
ТО ВИШЕ НЕ СМЕШ ДА УЧИНИШ! ЈЕСИ ЛИ РАЗУМЕЛА?
ДОБРО... НЕЋУ...

ДОК ЈЕ ЕМИЛИ УЛАЗИЛА У КУЋУ...
ЛЕПА ЈЕ И ПАМЕТНА! ПОЗВАЋУ ЈЕ СУТРА НА ИГРАНКУ!

ДЕНИ СЕ ВРАТИО У ГРАД...
ВОЛЕО БИХ ДА СЕ ПОЈАВЕ! СПРЕМАН САМ ДА СЕ СУОЧИМ СЊИМА!

АЛИ, ГРАНТ И ДРУЖИНА ВЕЋ СУ НАПУСТИЛИ ДАЛАС...
ТАЈ МОМАК ЈЕ ПАМЕТАН! АЛИ, ИМАМ ПЛАН...

СУТРАДАН, ДЕНИЈА СУ ПОСЕТИЛИ ГРАЂАНИ...
НЕ ЖЕЛИМО НИКАКВЕ ОБРАЧУНЕ У НАШЕМ ГРАДУ! НЕ ДИРАЈ БУЧА, ПА НЕЋЕ НИ ОН ТЕБЕ!
ТИ И ТВОЈ РЕВОЛВЕР НАМ НИСТЕ ПОТРЕБНИ!

ОНДА ЈЕ ПРОГОВОРИО ДЕНИ...
ГЛУПОСТИ! ОВДЕ САМ ЈА ШЕРИФ И АКО ЖЕЛИМО МИРНО ДА ЖИВИМО, МОРАМО СТАТИ НА ПУТ НАСИЉУ!

Али, људи се нису слагали с њим...
ПРЕДЛАЖЕМ ДА ИЗАБЕРЕМО НОВОГ ШЕРИФА!
ТАКО ЈЕ!

Касније када су се сви окупили...
ТИШИНА! ПРЕСТАНИТЕ ДА СЕ БИЈЕТЕ!
БАНГ!

РЕЧ ЈЕ УЗЕО ГРАДОНАЧЕЛНИК...
ИМЕНУЈЕМ СЕМА РЕЈНОЛДСА ЗА ШЕРИФА!
ОЧЕ, РЕЦИ ИМ ДА ТО НИЈЕ ПОШТЕНО!

НЕ СЛАЖЕМ СЕ! МИСЛИМ ДА ДЕНИ ВОЛШ ЗАСЛУЖУЈЕ ДА БУДЕ ШЕРИФ!

Умешала се и Емили...
ОТАЦ ЈЕ У ПРАВУ! ПА, ДЕНИ ЈЕ ЈУЧЕ ИЗЛОЖИО СВОЈ ЖИВОТ ОПАСНОСТИ ЗБОГ НАС!

Дошло је до бучне расправе...
МИР! НЕЋУ ДА ГЛАСАМ ЗА ДЕНИЈА! ЈА ИМАМ ПОРОДИЦУ И, НЕ ЖЕЛИМ ДА ИХ ИЗГУБИМ!

После састанка...
НЕ БРИНИ, ЕМИЛИ! САСТАЋУ СЕ ВЕЧЕРАС СА СВОЈИМ ПРИЈАТЕЉИМА! ПОБЕДИЋЕМО ГРАДОНАЧЕЛНИКА!
ДИВАН СИ, ОЧЕ! А ЈА ЋУ ПОРАЗГОВАРАТИ С ЖЕНАМА!

Градоначелникови људи посетили су Волша...
МОРАШ ДА ВРАТИШ ШЕРИФСКУ ЗНАЧКУ!
ПО ЗАКОНУ ТО НЕ СМЕШ ДА ОДБИЈЕШ!
НИСАМ БАШ СИГУРАН У ТО!

ГРАНТ ЈЕ ОДЛУЧИО ДА МЕ УБИЈЕ И ОД ТОГА НЕЋЕ ОДУСТАТИ!

АКО ВАМ ПРЕДАМ ШЕРИФСКУ ЗНАЧКУ, ТО ЋЕ ЗНАЧИТИ ДА ГА СЕ БОЈИМ! ЈОШ ВИШЕ ЋЕ СЕ ОСМЕЛИ-ТИ!

КО ЗНА? МОЖ-ДА СИ У ПРА-ВУ!
ТРАЖИ СЕ
НАГРАДА $ 5000

У ТОМ ТРЕНУТКУ ЈЕДАН МЕТАК ПРОСВИРАО ЈЕ ПОРЕД ДЕНИЈЕВЕ ГЛАВЕ...
У ЗАКЛОН! БРЗО!
БАНГ!

ВОЛШ ЈЕ ЗНАО ДА ЋЕ ЈОШ ЈЕДНОМ ПУЦАТИ...
МОЖ-ДА СЕ КРИЈЕ У ОВОЈ КУЋИ!

ОН СИГУРНО НЕ ПРЕТ-ПОСТАВЉА ДА ЋУ ОВО УЧИНИТИ!

ДЕНИ СЕ НА ВРЕМЕ ОКРЕНУО...
БАНГ!

УБРЗО СЕ ПОЈАВИО ГРАДОНАЧЕЛНИК...
ДОК ЈЕ ОН ШЕРИФ, НЕЋЕ БИТИ МИРА!
ГРЕШИШ, ПРИ-ЈАТЕЉУ! МИРА НЕЋЕ БИТИ ДОК ЈЕ БУЧ ГРАНТ ЖИВ!
ТАКО ЈЕ!

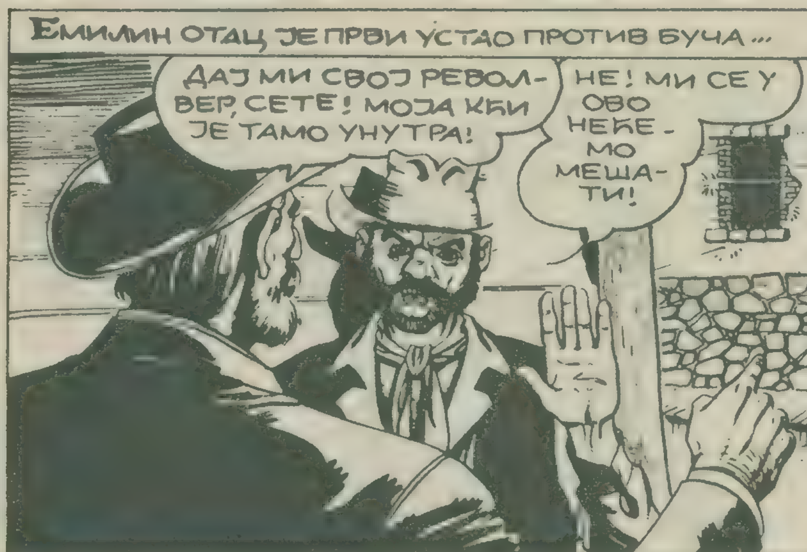

У ТОМ ТРЕНУТКУ ПОЈАВИО СЕ ГРАНТ С ДРУЖИНОМ...

ЕМИЛИ ЈЕ ЈОШ ЈЕДНОМ СПАСЛА ЖИВОТ ДЕНИЈУ...
САМ НЕ МОЖЕШ ДА СЕ БОРИШ СЊИМА!
РЕКАО САМ ТИ ДА НЕ ИЗЛАЗИШ...

УСКОРО СУ СЕ НАШЛИ У УНАКРСНОЈ ВАТРИ...
ДАЈ ДА ТИ НАПУНИМ ПУШКУ!

БУЧ ЈЕ СИГУРНО СТИГАО ЈОШ ЈУТРОС У ГРАД И ЧЕКАО МЕ!
ШТА СЕ ТО ДОГАЂА С ЉУДИМА? ЗАР НАМ НЕЋЕ ПОМОЋИ!
БАНГ!

ГРАНТ ЈЕ УРЛАО...
ШЕРИФ
РЕКАО САМ ОНОМ ГЛУПАНУ ДА НЕ ПУЦА ДОК НЕ БУДЕ СИГУРАН ДА ЋЕ ГА ПОГОДИТИ!
АКО СЕ ГРАЂАНИ УМЕШАЈУ, ПРОПАЛИ СМО!

ЕМИЛИН ОТАЦ ЈЕ ПРВИ УСТАО ПРОТИВ БУЧА...
ДАЈ МИ СВОЈ РЕВОЛВЕР, СЕТЕ! МОЈА КЋИ ЈЕ ТАМО УНУТРА!
НЕ! МИ СЕ У ОВО НЕЋЕМО МЕШАТИ!

АЛИ ЈА НЕЋУ ДА ДОЗВОЛИМ ТИМ РАЗБОЈНИЦИМА ДА УБИЈУ МОЈУ КЋИ!
ПУСТИ МЕ!

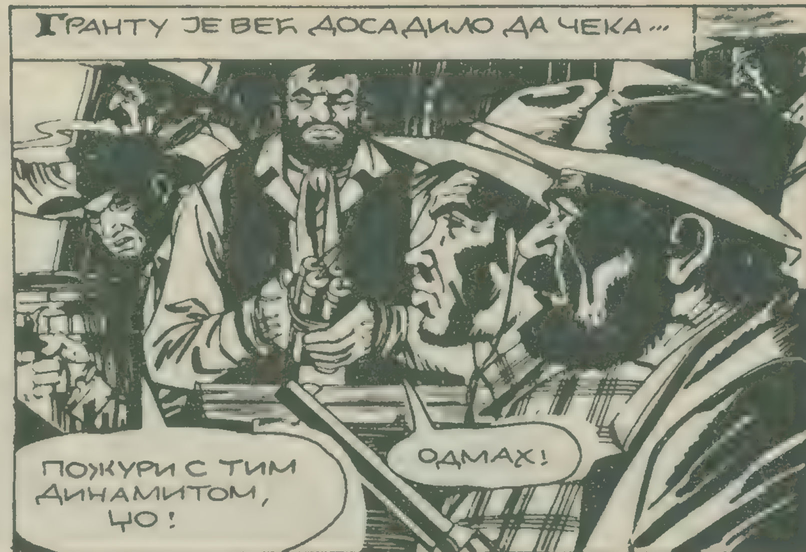

А КАДА СЕ ДОКОПАО ОРУЖЈА...
САДА ЈЕ ТРЕНУТАК ДА СЕ ИЗБОРИМО ЗА СВОЈА ПРАВА И ЗАВЕДЕМО РЕД У НАШЕМ ГРАДУ!

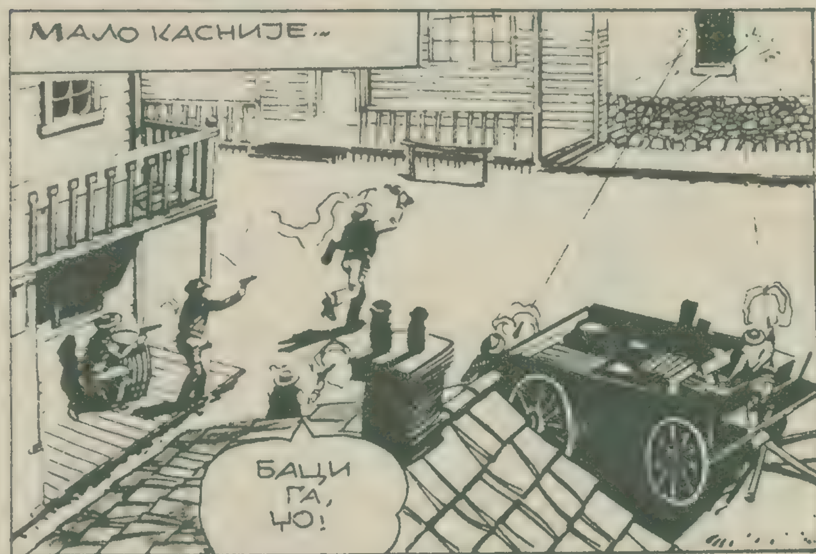

ДЕНИ ЈЕ ХТЕО ДА УПОЗОРИ КАРА, АЛИ НИЈЕ ЖЕЛЕО ДА ЕМИЛИ САЗНА ДА ЈОЈ ЈЕ ОТАЦ У ОПАСНОСТИ...
ДО ВРАГА!
БАНГ!

ВОЛШ ЈЕ ОДЛУЧИО ДА СПРЕЧИ КАРА ДА ИЗИЂЕ НА УЛИЦУ...
САД ЋЕ СЕ ВАЉДА ВРАТИТИ!
БАНГ!
УМАЛО ДА МЕ ПОГОДИ! МОРАМ НАТРАГ!

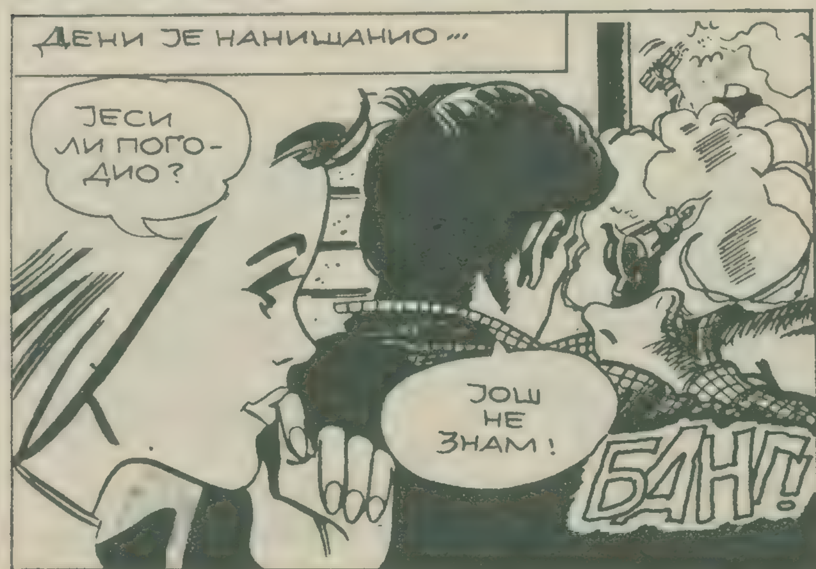

ЈЕДАН ОД ГРАНТОВИХ ЉУДИ ЈЕ УПРАВО НИШАНИО У КАРА...
МОРАМ ПРВИ ДА ПУЦАМ!
БАНГ!

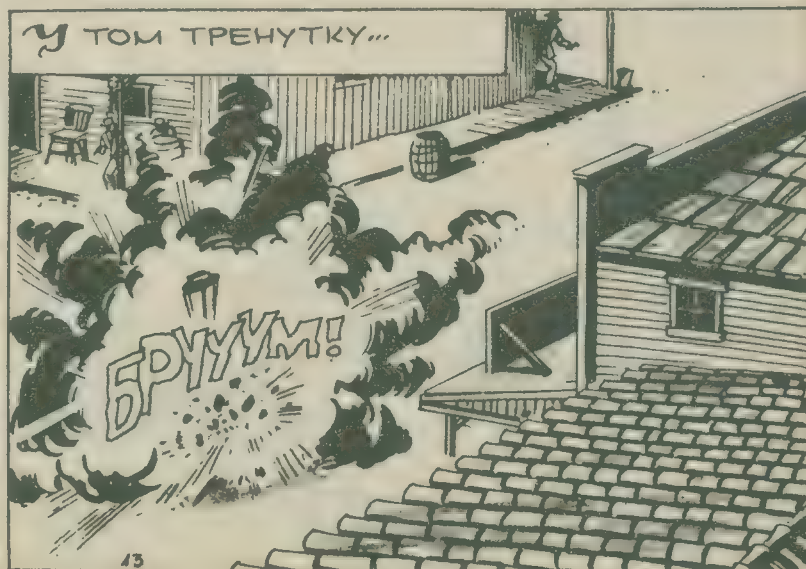

ДЕНИ СЕ НАСМЕЈАО...
ЗАШТО СЕ СМЕЈЕШ, ДЕНИ?
НЕШТО МИ ЈЕ ПОШЛО ЗА РУКОМ!

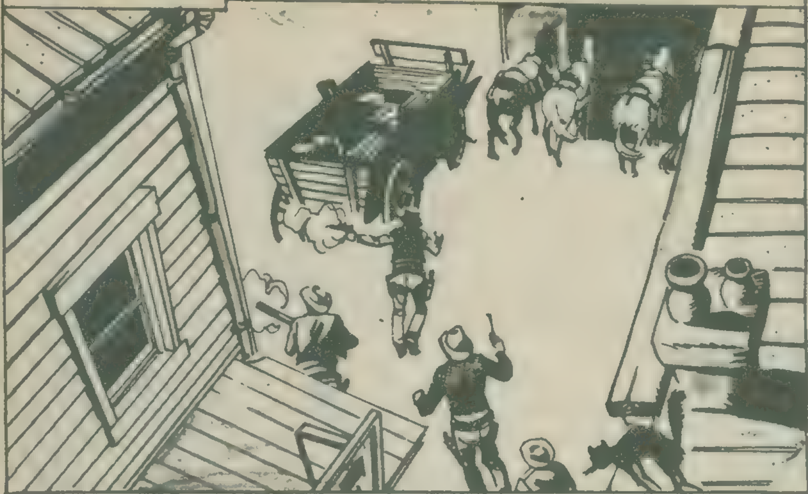

ГРАНТУ ЈЕ ВЕЋ ДОСАДИЛО ДА ЧЕКА...
ПОЖУРИ С ТИМ ДИНАМИТОМ, ЏО!
ОДМАХ!

МАЛО КАСНИЈЕ...
БАЦИ ГА, ЏО!

ЕМИЛИ И ДЕНИ СУ У СМРТНОЈ ОПАСНОСТИ...
НЕ СМЕМ ДА ПРОМАШИМ!
НАДАМ СЕ ДА НЕЋЕШ!

ДЕНИ ЈЕ НАНИШАНИО...
ЈЕСИ ЛИ ПОГОДИО?
ЈОШ НЕ ЗНАМ!
БАНГ!

У ТОМ ТРЕНУТКУ...
БРУУУМ!

ГРАНТ ЈЕ СХВАТИО ДА ЈЕ ЊЕГОВ ПЛАН ПРОПАО...

АЛИ ТЕК ШТО СУ УЗЈАХАЛИ КОЊЕ...
БАНКА

ГРАЂАНИ ДАЛАСА СУ ИХ ЗАУСТАВИЛИ...
БАЦИТЕ ОРУЖЈЕ! ДОСТА ЈЕ БИЛО ПУЦЊАВЕ!

АЛИ, ГРАНТ СЕ НЕ ПРЕДАЈЕ ЛАКО...
НЕ ПУЦАЈТЕ! ТАМО СУ ЖЕНЕ!
ОООХ!

ДЕНИ ЈЕ ПОЈУРИО ПРЕМА ХОТЕЛУ...

ГРАНТ ЈЕ ПРИТЕШЊЕН...
ОСТАНИТЕ СВИ ТУ! ЈА ЋУ СЕ ОБРАЧУНАТИ С ЊИМ!
ХОТЕЛ

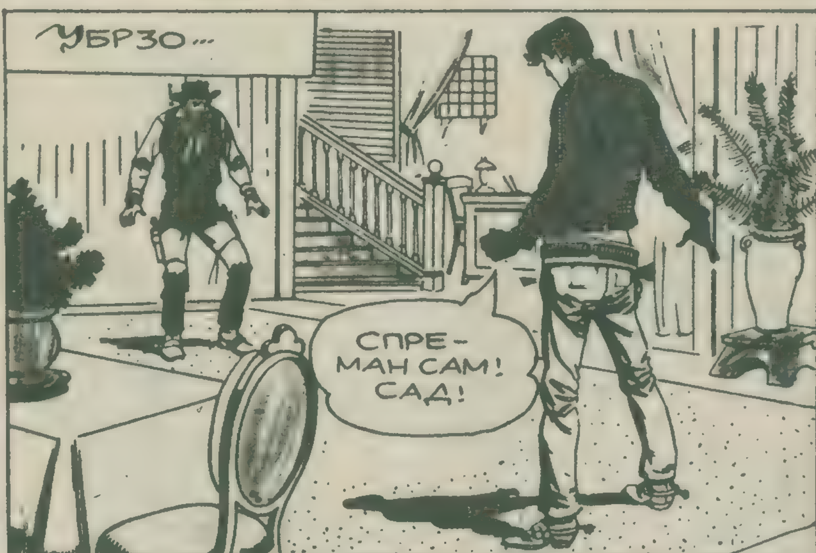

ДЕНИ ЈЕ ХРАБРО ЗАКОРАЧИО...
МОРАМ ГА ИЗАЗВАТИ ДА ИЗИЂЕ!

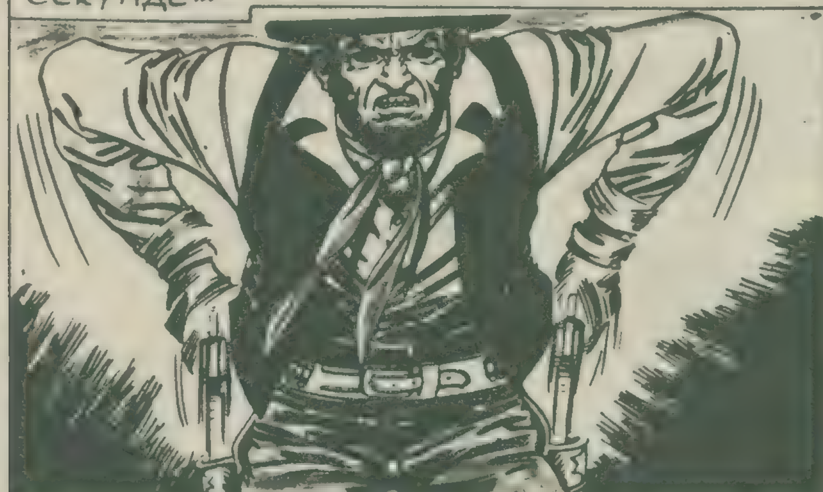

И ТАКО...
БУЧ, ЧУЈЕШ ЛИ МЕ?

ГРАНТ ЈЕ ОДГОВОРИО С ПРВОГ СПРАТА...
ШТА ЖЕЛИШ?

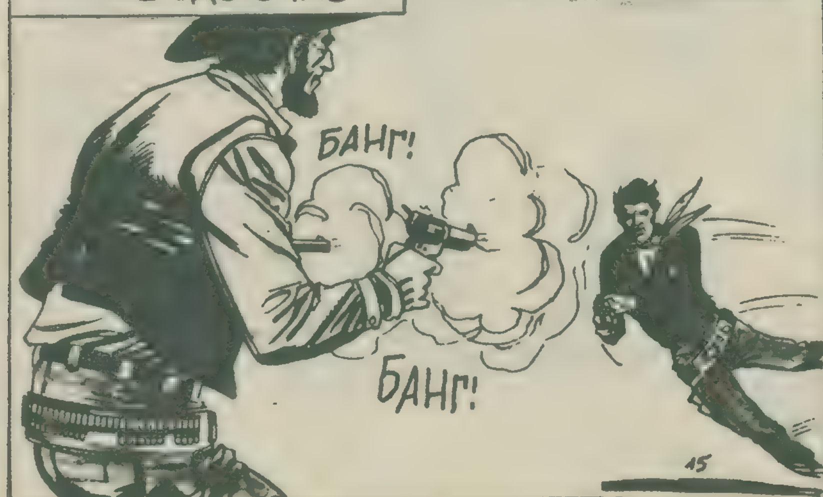

ДЕНИ СЕ НЕЧУЈНО ПРИШУЊАО...
ИЗАЗИВАМ ТЕ НА ДВОБОЈ, БУЧ!

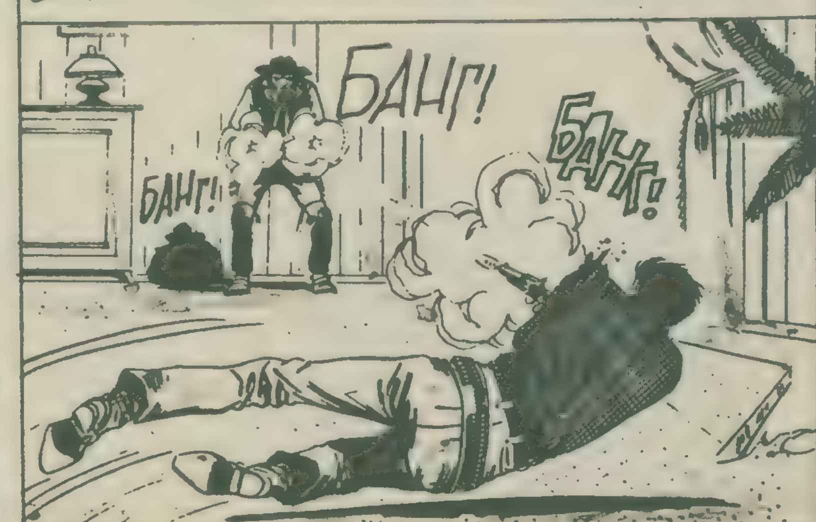

ГРАНТ ЈЕ ПРИХВАТИО ПОЗИВ...
ЕВО МЕ, СИЛАЗИМ!

УБРЗО...
СПРЕМАН САМ! САД!

БУЧ ЈЕ ИЗВАДИО РЕВОЛВЕРЕ У ДЕЛИЋУ СЕКУНДЕ...

ДЕНИЈУ ЈЕ ЗА ТО БИЛО ПОТРЕБНО МАЛО ВИШЕ ВРЕМЕНА...

БУЧ ЈЕ ПРВИ ПУЦАО, АЛИ ДЕНИ ЈЕ НА ВРЕМЕ ОДСКОЧИО...
БАНГ!
БАНГ!

ЈЕДАН МЕТАК ОКРЗНУО ЈЕ ШЕРИФОВО РАМЕ...
БАНГ!
БАНГ!
БАНГ!

ДОК ЈЕ ПАДАО, ПОГОДИО ЈЕ ГРАНТА И ОВАЈ СЕ СРУШИО НА ПОД...

ИЗНЕНАДА, СВИ СУ НАГРНУЛИ У ХОТЕЛ...
ДЕНИ! ЖИВ СИ!
ОС-ТАНИ НА-ПО-ЉУ!

АЛИ, НИШТА ВИШЕ НИЈЕ МОГЛО ДА ЗАДРЖИ ЕМИЛИ...
ХММ...
ТАКО САМ СЕ БОЈАЛА!

ТАДА ЈЕ ВИДЕЛА ДА ЈЕ РАЊЕН...
ТУ ЈЕ ДОКТОР! ОН ЋЕ ГА ПРЕВИ-ТИ!

ВОЛШ ЈЕ ТАДА БАЦИО СВОЈ ОПАСАЧ...
ОН МИ ВИШЕ НЕЋЕ БИТИ ПОТРЕБАН! ВРАЋАМ СЕ НА СВОЈ РАНЧ! ПОТРАЖИТЕ ДРУ-ГОГ ШЕРИФА!
ДЕНИ!

ЕМИЛИ ЈЕ БИЛА ПОНОСНА НА ДЕНИЈА...
ЈА САМ РАНЧЕР А НЕ РЕВОЛВЕ-РАШ!
ХВАЛА, ДЕНИ!
НЕ МРДАЈ! РАНА ЈЕ ДУБЉА НЕ-ГО ШТО САМ МИС-ЛИО!

ГРАЂАНИ ДАЛАСА СУ НАЈЗАД СХВАТИЛИ ДА СУ БИЛИ НЕПРАВЕДНИ ПРЕМА ДЕНИЈУ...
ИДЕМО НА МОЈ РАНЧ, ЕМИЛИ!
САЛУН
ОН ЈЕ БИО НАЈБОЉИ ШЕРИФ КОГА СМО ИКАД ИМАЛИ!
КРАЈ

ВРАЋЕН ДУГ

Ово је зграда „Мирор Њуса", малог листа, познатог по смелим анкетама.

СИНГЛЕР ИМА ТОЛИКО ПРИЈАТЕЉИЦА...
КАД ЋЕ ДОЋИ? РЕКЛИ СУ МИ ДА ЖИВИ НА ОВОМ БРОДИЋУ!

ЈА САМ СИМОН СИНГЛЕР! НЕ СЕЋАМ СЕ ДА САМ ТЕ ПОЗВАО!
ОХ! ИЗВИНИТЕ! МИСЛИЛА САМ ДА СТЕ НЕКИ МОРНАР!

ИПАК ЈЕ МАЛО СМЕЛО ДА ТАКО УПАДНЕШ...
МОРАЛА САМ! БИЛА САМ ТОЛИКО ПУТА У ВАШОЈ КАНЦЕЛАРИЈИ...

ПОТРЕБНИ СТЕ МИ, АЛИ КАД ЈЕ ВАША СЕКРЕТАРИЦА УТВРДИЛА ДА НЕМАМ НОВАЦА ПРОСТО МЕ ЈЕ ИЗБАЦИЛА!
ГРЕТА ЈЕ ТАКВА!

МИСЛИЛА САМ ДА ВАМ СЕ МОЖДА МОГУ ОДУЖИТИ И БЕЗ НОВЦА!
ВЕОМА ТИ ЈЕ СТАЛО ДО ТОГ ПОСЛА?

ЗОВЕМ СЕ ПОЛА КАРДИШ! МОЈ БРАТ... МОЈ ПОЛУБРАТ... ОХ, ТО ЈЕ СТРАШНО!
ГОВОРИШ О МАРКУ КАРДИШУ УБИЈЕНОМ НОВИНАРУ?

ДА! ЈА ЗНАМ КО ГА ЈЕ УБИО: ВИНСЕНТ САРАСИНО, ЦРНА СЕНКА КОЈА ГОСПОДАРИ ГРАДОМ, АЛИ НЕМАМ ДОКАЗЕ!

БРАТ ИХ ЈЕ ИМАО АЛИ НИЈЕ СТИГАО ДА ИХ УПОТРЕБИ! У ПОЛИЦИЈИ НИСАМ САЗНАЛА НИШТА!
А ШТА СИ ОЧЕКИВАЛА?

ХОЋУ ДА УБИЦУ СТИГНЕ КАЗНА! ВИ СТЕ ЈЕДИНИ КОЈИ МИ МОЖЕ ПОМОЋИ!

МОЈЕ ТАБЛЕТЕ, СИНГЛЕРЕ! ПОСЛЕДЊА КУТИЈА ЈЕ ПРИ КРАЈУ А НОВУ МИ НИСИ ПОСЛАО!
МНОГО ПОСЛА, МАГНУСЕ!

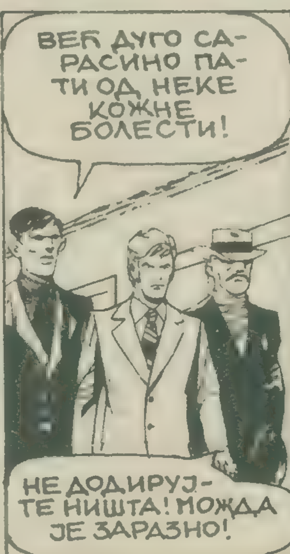

АЛИ ДОБРО ЈЕ ШТО СИ МИ ТЕЛЕФОНИРАО... ПОТРЕБАН СИ МИ!

О ЧЕМУ ЈЕ РЕЧ?
ЗА ТЕБЕ НИЈЕ НИШТА НЕМОГУЋЕ! ХТЕО БИХ ДА СЕ СРЕТНЕМ СА САРАСИНОМ...

САРАСИНО НЕ ПРИМА НИКОГ СЕМ НАЈБЛИЖИХ!

ОБИЧНО ИЗБЕГАВАМ ТАКВЕ ТИПОВЕ! ОПАСНИ СУ!
НИСАМ НИ ВЕРОВАЛА ДА ЋЕТЕ ПРИХВАТИТИ!

ГЛУП ЈЕ БИО МОЈ ПОКУШАЈ ДА ВАС ПРИДОБИЈЕМ!
НЕМОЈ ПОКУШАВАТИ ПОНОВО: МОГЛА БИ УСПЕТИ!

ВЕЋ ДУГО САРАСИНО ПАТИ ОД НЕКЕ КОЖНЕ БОЛЕСТИ!
НЕ ДОДИРУЈТЕ НИШТА! МОЖДА ЈЕ ЗАРАЗНО!

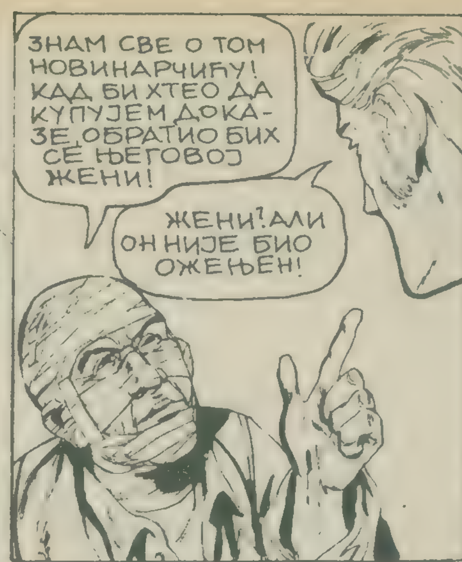

ЧОВЕК КОМЕ НЕ МОГУ РЕЋИ „НЕ" ТРАЖИО ЈЕ ДА ВАС ПРИМИМ! БУДИТЕ КРАТКИ!

ХТЕО БИХ ДА ПОРАЗГОВАРАМО О ЈЕДНОМ МОМ ПРИЈАТЕЉУ: НОВИНАРУ КАРДИШУ!
ОХ! НОВИНЕ СУ ПУНЕ НЕКРОЛОГА!

У СВОЈОЈ НЕДОВРШЕНОЈ АНКЕТИ КАРДИШ ЈЕ ТВРДИО ДА ВИ СТОЈИТЕ ИЗА СВИХ ИЛЕГАЛНИХ АКТИВНОСТИ!
ТЕ ПРИЧЕ СУ МИ ДОСАДИЛЕ!

КАРДИШ ЈЕ ПРИКУПИО ДОКАЗЕ! ЈА ЗНАМ ГДЕ СУ! КОЛИКО СТЕ СПРЕМНИ ДА ПЛАТИТЕ ЗА ЊИХ?

У СУРОВИМ ОЧИМА САРАСИНА БЛЕСНУО ЈЕ ПОДРУГЉИВ ИЗРАЗ.
ПОКУШАВАТЕ ДА МИ ПРОДАТЕ МЕСЕЦ, МЛАДИЋУ! ЗАР СТЕ ЗА ТО ДОШЛИ?

ЗНАМ СВЕ О ТОМ НОВИНАРЧИЋУ! КАД БИ ХТЕО ДА КУПУЈЕМ ДОКАЗЕ, ОБРАТИО БИХ СЕ ЊЕГОВОЈ ЖЕНИ!
ЖЕНИ? АЛИ ОН НИЈЕ БИО ОЖЕЊЕН!

ВАРАТЕ СЕ! ДРЖАО ЈЕ ТО У ТАЈНОСТИ! ИДИОТ!
ПИТАМ СЕ ДА ЛИ ЈЕ ТА ЖЕНА ЈОШ ЖИВА!

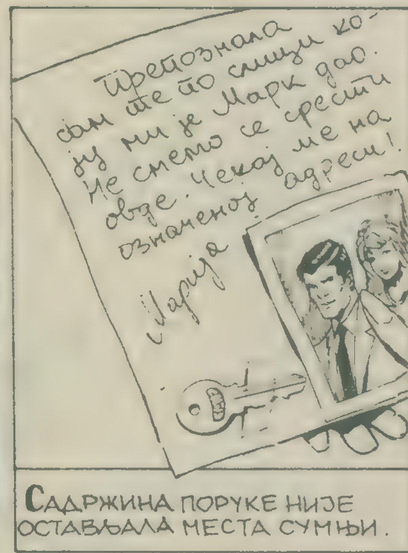

ЖИВА ЈЕ И ИГРА У "СЕЈЛОР'С БАЗАРУ"! И ТО ЈЕ СВЕ, НАДАМ СЕ!
ЗА САДА! МОЖДА ЋЕМО СЕ ЈОШ ВИДЕТИ!

НИСАМ НИ ЈА ЗНАЛА ЗА ТУ ЊЕГОВУ ТАЈНУ ЖЕНУ!
ЗОВЕ СЕ МАРИЈА ИГУАРЕС! ИГРА У ЈЕДНОМ НОЋНОМ ЛОКАЛУ!

ДА ЛИ НАМ ОНА МОЖЕ ПОМОЋИ?
НЕ ВЕРУЈЕМ, ЧИМ ЈУ ЈЕ САРАСИНО ОСТАВИО У ЖИВОТУ! ИПАК ПОРАЗГОВАРАЋЕМО СА ЊОМ!

ОВЕ ИГРАЧИЦЕ ЛИЧЕ ЈЕДНА НА ДРУГУ! КОЈЕ ЈЕ МАРИЈА ИГУАРЕС?

ИМАМ ПОРУКУ ЗА ВАС! ТРЕБА ДА ЈЕ ПРОЧИТАТЕ ОДМАХ!
ЈЕСТЕ ЛИ СИГУРНИ ДА ЈЕ ЗА МЕНЕ?

Препознала сам те по слици коју ми је Марк дао. Не смемо се срести овде. Чекај ме на означеној адреси!
Марија
САДРЖИНА ПОРУКЕ НИЈЕ ОСТАВЉАЛА МЕСТА СУМЊИ.

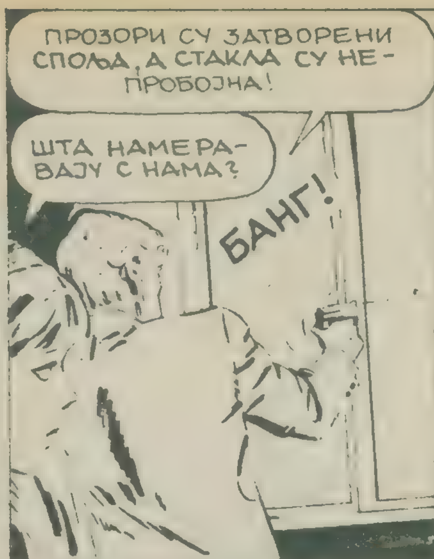

ТАКО СУ СТИГЛИ ПРЕД ЈЕДАН БУНГАЛОВ ВАН ГРАДА.
ИЗГЛЕДА ДА ЈЕ МАРИЈА ИГУАРЕС ОПРЕЗНА!

КО ЗНА КО ЈЕ ОНА И ЧИМЕ СЕ У СТВАРИ БАВИ!
У СВАКОМ СЛУЧАЈУ, ИНТЕРЕСАНТАН ТИП!

МАРКА ЈЕ ЊЕГОВ ПОСАО ДОВОДИО У ВЕЗУ СА НЕОБИЧНИМ ЛИЧНОСТИМА!
ХМ... КАО ДА НАС ЈЕ ВЕЧЕРАС ОЧЕКИВАЛА!

У ТОМ ТРЕНУТКУ НЕКО ЈЕ ЗАКЉУЧАО ВРАТА.
УПАЛИ СМО У КЛОПКУ!

ТО ЈЕ БИЛА КУЋА НА ТОЧКОВИМА КОЈА СЕ МОГЛА ПРИКАЧИТИ ЗА КАМИОН.
КРЕЋИ! ВУЦИ ЈЕ... ДО ОНЕ ПРОВАЛИЈЕ!

ПРОЗОРИ СУ ЗАТВОРЕНИ СПОЉА, А СТАКЛА СУ НЕПРОБОЈНА!
ШТА НАМЕРАВАЈУ С НАМА?
БАНГ!

ОДГОВОР ЈЕ БРЗО ДОШАО. КУЋА ЈЕ ОДГУРАНА ДО КАЊОНА И САД ПОЛАКО КЛИЗИ ПРЕМА АМБИСУ...

КАЊОН ЈЕ ДУБОК 700 МЕТАРА! РАЗБИЋЕ СЕ!

ГОТОВО ЈЕ...
ЖАО МИ ЈЕ ТЕБЕ, ПОЛА!

ИЗНЕНАДА...
ДОЂАВОЛА... ДОЛАЗЕ НЕКА КОЛА!

РАТАТАТА!
РАТАТАТА!

ПОБЕГЛИ СУ У ПРАВЦУ ПУСТИЊЕ!
НЕ МОЖЕМО ДА ИХ ГОНИМО! ОДВУЦИТЕ БУНГАЛОВ ШТО ДАЉЕ ОД ПОНОРА!

СИНГЛЕР ЈЕ ПРЕПОЗНАО СПАСИОЦА: ТО ЈЕ БИЛА ЖЕНА КОЈУ ЈЕ ВИДЕО ПОРЕД КРЕВЕТА ВИНСЕНТА САРАСИНА.
СТИГЛА САМ ТАЧНО НА ВРЕМЕ, СИМОНЕ!

НИКО МЕ ТАКО НЕ ЗОВЕ...
ТИ СИ ЗА МЕНЕ БИО СИМОН ТАКО ДАВНО ДА СЕ ВИШЕ НЕ СЕЋАШ!

СИНГЛЕР ЈЕ ГЛЕДАО НЕ РАЗУМЕВАЈУЋИ. ПО ЦРТАМА ЛИЦА ВИДЕЛО СЕ ДА ЈЕ НЕКАД БИЛА ЛЕПА.
НЕ МОЖЕШ МЕ ПРЕПОЗНАТИ! ИЗМЕНИЛА САМ СЕ!

ЖЕНИН ГЛАС ЈЕ ЗВУЧАО МЕЛАНХОЛИЧНО...
ПУТОВАЛА САМ ОРИЈЕНТ ЕКСПРЕСОМ. НИКАДА НЕЋУ ЗАБОРАВИТИ ТАЈ ДАН...

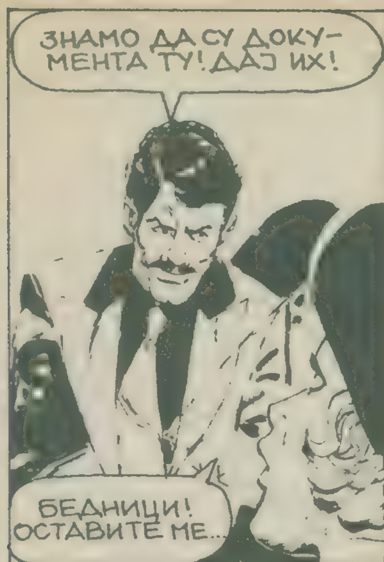
ВЕО ВАМ ЛЕПО СТОЈИ, АЛИ ВИ ПРЕТЕРУЈЕТЕ!
ЗАШТО?

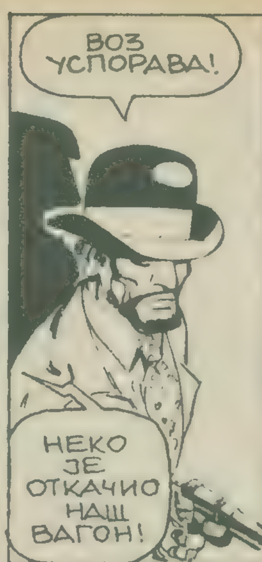
ДВА САТА ЧЕКАМ ДА ГА ПОДИГНЕТЕ! ЧЕКАМ И СТРЕПИМ... ДА СЕ НЕ РАЗОЧАРАМ!
ПА, ЧЕКАЈТЕ И ДАЉЕ!

ЗАР НИСТЕ ЗАЖЕЛЕЛИ ДА ЗАПАЛИТЕ ЦИГАРЕТУ...
ОХ!

ТУ СТЕ ГОСПОЂО ВЕРНАК! МИСЛИЛИ СТЕ ДА ЋЕТЕ НАМ УМАЋИ?
ШТА ЋЕМО С ЊИМ? ДА ГА ИЗБАЦИМО ИЗ ВОЗА?
20

КАД БУДЕМ ХТЕО ДА СИЂЕМ, ТО ЋУ САМ УЧИНИТИ!
ОНДА ИСКАЧИ!

ЗНАМО ДА СУ ДОКУМЕНТА ТУ! ДАЈ ИХ!
БЕДНИЦИ! ОСТАВИТЕ МЕ...

КАД ЈЕ ТАКО, САМ ЋУ ИХ УЗЕТИ...

ВОЗ УСПОРАВА!
НЕКО ЈЕ ОТКАЧИО НАШ ВАГОН!

ИЗВИНИТЕ... АЛИ НЕ МОГУ ДОЗВОЛИТИ ДА ТАКО ЗЛОСТАВЉАТЕ ЈЕДНУ ЖЕНУ!
ШТА ЧЕКАТЕ, МОМЦИ?

ААХХ!
БАНГ! БАНГ! БАНГ!

ЛОКОМОТИВА САДА МОРА ДА СЕ ВРАЋА ПО НАС! КОЛИКО ИЗГУБЉЕНОГ ВРЕМЕНА!
АЛИ... КАКО СТЕ УСПЕЛИ...

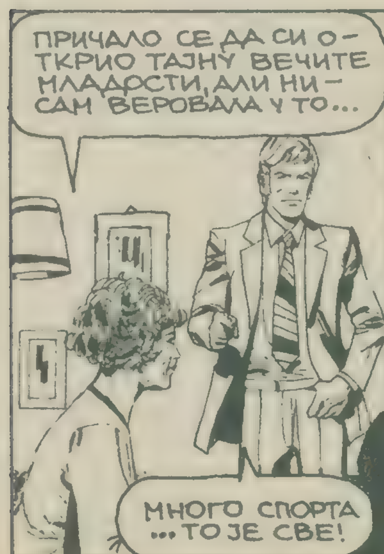
ЗАБОРАВИТЕ ТО! САДА КАДА ЗНАМ ВАШЕ ИМЕ МОЖДА ЋЕТЕ МИ ПОКАЗАТИ И ЛИЦЕ...

ТАКВУ ЛЕПОТУ НИ У МАШТИ НЕ БИХ МОГАО ДА ДОЧАРАМ!
ДА ТИ ОБЈАСНИМ. ЈА САМ АГЕНТ ФРАНЦУСКОГ ДЕЗЈЕМ БИРОА

ДОКУМЕНТИ КОЈЕ НОСИМ ВЕОМА СУ ВАЖНИ... ОД ЊИХ МОЖДА ЗАВИСИ ИСХОД РАТА ПРОТИВ АУСТРОУГАРСКЕ!
НЕ БРИНИ, ОДНЕЋЕМО ИХ ГДЕ ТРЕБА!

НЕ ЗНАМ КАКО СЕ ЗОВЕШ АЛИ ЋУ ПРЕДЛОЖИТИ ДА ТЕ ПРИМЕ У ДЕЗЈЕМ БИРО!
И ЈА САМ ИЗ ДЕЗЈЕМ БИРОА... ДУЖНОСТ МИ ЈЕ БИЛА ДА ТЕ ШТИТИМ!

ТО ЈЕ БИО ПРВИ ОД НИЗА ЧАРОБНИХ, НЕЗАБОРАВНИХ ДАНА...

А ОНДА СУ НАС НОВИ ЗАДАЦИ РАЗДВОЈИЛИ. ЈА САМ СЕ УДАЛА ЗА САРАСИНА, ДОК СИ ТИ И САДА...

ПРИЧАЛО СЕ ДА СИ ОТКРИО ТАЈНУ ВЕЧИТЕ МЛАДОСТИ, АЛИ НИСАМ ВЕРОВАЛА У ТО...
МНОГО СПОРТА ...ТО ЈЕ СВЕ!

САДА СИ ТИ МЕНИ СПАСЛА ЖИВОТ. ТВОЈ МУЖ НЕЋЕ БИТИ ОДУШЕВЉЕН!
НИЈЕ ОН НАРЕДИО ДА УБИЈУ НИ ТЕБЕ НИ КАРДИША!

НИЈЕ МОГАО! САРАСИНО ЈЕ УМРО ЈОШ ПРЕ ТРИ ГОДИНЕ! ОНО ЈЕ ДВОЈНИК... ПРИМА НАРЕЂЕЊА САМО ОД МЕНЕ!
ЗНАЧИ, ТВОЈ МУЖ...

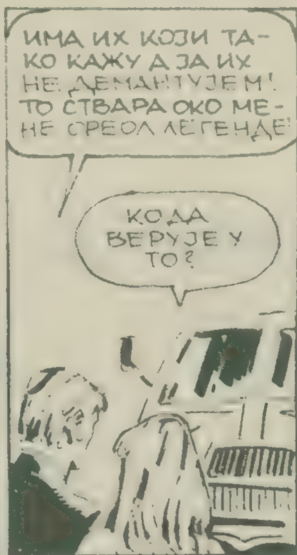
НЕ СМЕ СЕ САЗНАТИ ДА ЈЕ МРТАВ, ЈЕР БИ ИЗБИЛИ КРВАВИ СУКОБИ ОКО НАСЛЕДСТВА! ЗАТО САМ ПРИБЕГЛА ОВОМ ТРИКУ!

НА ВРАТИМА, ЖОСИЈАН СЕ ОКРЕНУЛА. НА ЊЕ-НОМ НАБОРДНОМ ЛИЦУ УКАЗАО СЕ СМЕШАК.
УЧИНИЛА САМ ШТО САМ МОГЛА ДА ТИ ПОМОГНЕМ! НА ПОГРЕ-ШНОМ СИ ПУТУ!
ХВАЛА И СРЕЋНО!

ЈЕСИ ЛИ ЧУЛА ПОЛА? ЗНАЧИ...

ЗАР ВЕРУЈЕШ ТОЈ СТАРОЈ? ГОВОРИЛА ЈЕ О ДОГАЂАЈИМА ПРЕ 60 ГОДИНА И О ТЕБИ...

СИНГЛЕРОВО ЋУТАЊЕ БИЛО ЈЕ СУМЊИВО КАО И ЊЕ-ГОВ ОСМЕХ...
НЕЋЕШ РЕЋИ ДА ИМАШ 90 ГО-ДИНА И ДА СИ ОТКРИО ТАЈНУ МЛАДОСТИ?

ИМА ИХ КОЈИ ТА-КО КАЖУ А ЈА ИХ НЕ ДЕМАНТУЈЕМ! ТО СТВАРА ОКО МЕ-НЕ ОРЕОЛ ЛЕГЕНДЕ!
КО ДА ВЕРУЈЕ У ТО?

МОЈ ПРИЈАТЕЉ МАГНУС, НА ПРИМЕР! ЗАТО МИ ТО-ЛИКО ТРАЖИ ОНЕ ПИЛУ-ЛЕ! У ЊИМА ЈЕ ТАЈНА!

ЗАШТО СЕ ВРАЋАМО У „СЕЈЛОР'С БАЗАР?
NIKY
ДА ПОРАЗГОВАРАМО СА МАРИЈОМ ИГУАРЕС... АКО ЈЕ ЈОШ ЖИВА!

...УПРАВО ЈЕ ЗАВРШИЛА СВОЈУ ТАЧКУ И ВЕЋ ОДЛАЗИ!
ХВАЛА, ПРИЈАТЕЉУ!

МЛАДА ЖЕНА ЈЕ ТРЧЕЋИ ДОШЛА ДО ЈЕДНИХ КОЛА...
БРЗО! МОРАМО ОТИЋИ ШТО ПРЕ!
NY 5121

ПОБЕГЛИ СУ! НЕ ВРЕДИ ДА ИХ ГОНИМО!
МАРИЈА НЕШТО КРИЈЕ ОД НАС!

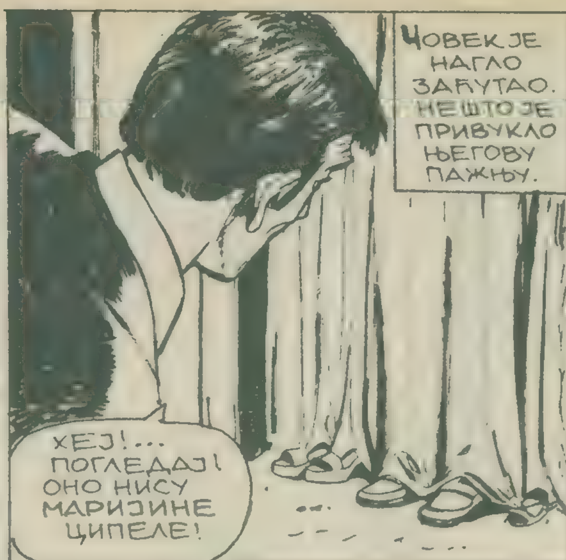

СВАКА ИГРАЧИЦА ИМА СВЛАЧИОНИЦУ! ХАЈДЕМО ДА МАЛО ПОГЛЕДАМО!

У БУНГАЛОВУ НИСАМ НАШАО НИШТА! АКО НЕШТО ПОСТОЈИ ОВДЕ ЈЕ!
МИСЛИШ ЛИ ДА ПРИПАДА МА-ФИЈИ?

МОЖДА ЈЕ КРИВА ЗА МАРКОВУ СМРТ! АЛИ ЗАШТО?
ЕВО ОДГОВО-РА! ПОЛИСА ОСИГУРАЊА ЖИВОТА!

МИЛИОН ДОЛАРА. У ЊЕНУ КОРИСТ! МАРК ЈУ ЈЕ ОБЕЗБЕДИО!
ТУ ЈЕ И АВИОНСКА КАРТА ЗА КАРА-КАС!

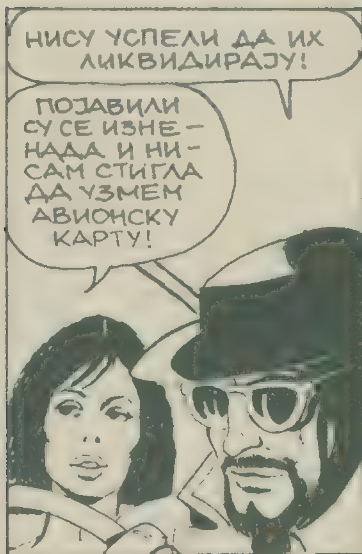

ИСПРЕД ВРАТА ЧУЛИ СУ СЕ УЖУРБАНИ КОРАЦИ.
МАРИЈА, ОТВОРИ! ЛОШЕ ВЕСТИ!

ЧОВЕК ЈЕ НАГЛО ЗАЋУТАО. НЕШТО ЈЕ ПРИВУКЛО ЊЕГОВУ ПАЖЊУ.
ХЕЈ!... ПОГЛЕДАЈ! ОНО НИСУ МАРИЈИНЕ ЦИПЕЛЕ!

ВРАТА СУ СЕ НАЈЗАД ОТВОРИЛА.
НИСМО УСПЕЛИ ДА УБИЈЕМО ОНО ДВОЈЕ! УМАЛО НИСМО САМИ НАСТРАДАЛИ...

ДОШЉАЦИ СУ КАСНО СХВАТИЛИ ДА ЈЕ У ЦИПЕЛАМА ЧОВЕК БРЖИ ОД ЊИХ...
БАНГ! БАНГ!

ШТЕТА! УПРАВО СУ ПОЧЕЛИ ДА ПРИЧАЈУ!
ОХ... ПОРЕД ТЕБЕ ДОБИЋУ ИНФАРКТ!

НИСУ УСПЕЛИ ДА ИХ ЛИКВИДИРАЈУ!
ПОЈАВИЛИ СУ СЕ ИЗНЕНАДА И НИСАМ СТИГЛА ДА УЗМЕМ АВИОНСКУ КАРТУ!

КУПИЋУ ТИ ДРУГУ! АЛИ БРИНЕ МЕ ПОЛИСА!
СУТРА ЋУ ОТИЋИ У СВЛАЧИОНИЦУ ДА ЈЕ УЗМЕМ!

ДО ЛЕТА ЗА КАРАКАС ИМА ЈОШ ВРЕМЕНА
У ОСИГУРАВАЈУЋЕМ ДРУШТВУ СУ МИ РЕКЛИ ДА ЗА КОЈИ ДАН МОГУ ПОДИЋИ НОВАЦ!

ТАДА ЋУ ТИ СЕ ПРИДРУЖИТИ У КАРАКАСУ И ПОЧЕЋЕМО НОВ ЖИВОТ...
СТАНИТЕ! ЗАБОРАВИЛИ СТЕ КАРТУ!

ШТА ХОЋЕТЕ?
МА КО ДА СИ, ОПТУЖУЈЕМ ТЕ ЗА УБИСТВО МАРКА КАРДИША КАО И ТВОЈУ САУЧЕСНИЦУ...

БАНГ!
23

ПУЦАО САМ МУ У НОГУ ДА ГА НЕ БИХ ЈУРИО ПО ЦЕЛОМ ГРАДУ!
ПА ТО ЈЕ МАРК!

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: **ЧЕЛИЧНИ ГУСАР**

ПОПАЈ

?
ШТА ТО РАДИШ, КИЋО?
ИГРАМ СЕ ПОПАЈА!
ДУМ!
ТРАС!
ШЉИС!

!
А САД СЕ ИГРАМ БАЈЕ!

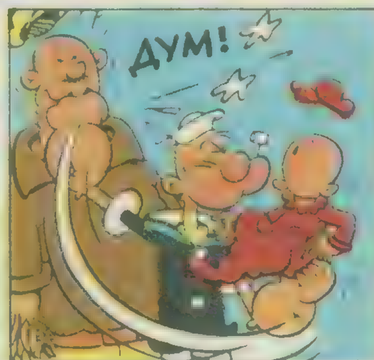

ОБЈАСНИ МИ, КАКО СЕ ПОБЕЂУЈЕ У МАКЉАЖИ?
СТИД ТЕ И СРАМ!

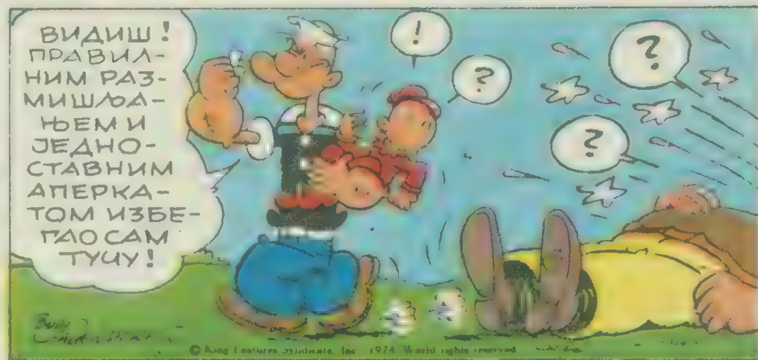

ТРЕБАЛО БИ РАЗМИШЉАТИ КАКО ДА **ИЗБЕГНЕШ** ТУЧУ!
НЕ РАЗУМЕМ!
?

ЕВО... ДОЛАЗИ НЕКИ СИЛЕЏИЈА! ПОКАЗАЋУ ТИ!
ЕХЕЈ! ГЛАВОЊО!
?
?

ЈЕ Л' ТИ ТО МЕНИ, МАЛЕЦКИ?
ГЛАС МУ ЈЕ К'О У МЕДВЕДА... ОДМАХ ВИДИМ ДА БИ СЕ ТУК'О!
!

ОЋЕШ ДА ТЕ МАЗНЕМ ПО ТИНТАРИ!?
САД ЈЕ ПРЕЛОМНИ ТРЕНУТАК! САД **ОН** ТРАЖИ КАВГУ!
?

ДУМ!

ВИДИШ! ПРАВИЛНИМ РАЗМИШЉАЊЕМ И ЈЕДНОСТАВНИМ АПЕРКАТОМ ИЗБЕГАО САМ ТУЧУ!
!
?
?
?

КРАЉЕВИЋ МАРКО
И ЊЕГОВА ДРУЖИНА

ТУПАН-ПАНТО, ЗНАШ ЛИ ЗА ОНАЈ ВИЦ КАД СУ УПИТАЛИ ЉУТИЦУ БОГДАНА ЗАШТО ЈЕ СТАВИО ПОД ГЛАВУ ЏУП ПУН ПЕРЈА?

„ПА ДА МИ БУДЕ МЕКШЕ!" ОДГОВОРИО ЈЕ ОН! ХА! ХА! ХА!

ЧЕК ДА ВИДИМО, ЏУП ПЕРЈА??
ХА! ХА! ХА! ХА!

ГРРР

ХА!
УУПС! СТАНИ!

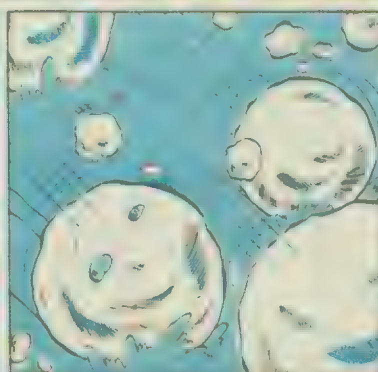

САДА МОРАМО БИТИ ОПРЕЗНИ! И НАЈМАЊИ ШУМ МОЖЕ ИЗАЗВАТИ ЛАВИНУ!

ЈОШ МАЛО ПА СМО ПРОШЛИ ОПАСНУ ЗОНУ...

ХА! ХА! ХА! ХА! ХА! ХА!

ВРОУУУМ!

ШТА ТИ ЈЕ ТОЛИКО СМЕШНО?
ПА ОНАЈ ВИЦ О ЏУПУ И ПЕРЈУ! ХА! ХА! ХА!

ШПИЈУНИ НИКАД НЕ СПАВАЈУ

ТАЈАНСТВЕНА ЦИГАРА

ЗБОГ ЈЕДНЕ ФОТОГРАФИЈЕ ФАБРИКА »МЕРЦЕДЕС« ЈЕ ИЗГУБИЛА ПРЕКО СТО МИЛИОНА ДИНАРА.

У свету шпијунаже данас се више цени привредна тајна него гомила информација о наоружању неке земље. Просто зато што се подаци о новим производима ауто-индустрије, козметике, моде, па чак и нових врста цигарета, могу продати тако рећи свакоме, а ратне тајне само малом броју заинтересованих земаља.

Пре десетак година фабрика „Мерцедес" у Немачкој изгубила је око 100 милиона динара само зато што је слика њеног новог аутомобила изашла у новинама! Купци који су наручили старе моделе „Мерцедеса" одмах су отказали своје поруџбине очекујући да се на тржишту појави нови аутомобил. Од тада се у развојни центар фабрике „Мерцедес" теже може ући него у Форт Нокс, чувени трезор САД, у коме се чувају највеће златне резерве на свету.

НЕВИДЉИВЕ ОЧИ

Данас, када се милиони динара троше на испитивање нових производа и њихово пласирање на тржиште, привредна шпијунажа цвета широм света. Чак и нова врста цигара коју је једна британска фирма желела да пусти у продају била је све до последњег тренутка обавијена таквим велом тајне да нико, осим најупућенијих, није знао шта се крије под пројектом званим ЦС3. И тек када се нова цигара, дугачка двадесетак сантиметара, појавила у продаји, њени творци су могли да одахну јер конкуренција није успела на време да сазна њен састав и изнесе на тржиште сличан производ.

Да би се заштитили од шпијуна, пројектни бирои америчког „Форда", британског „Лејланда" и осталих великих произвођача аутомобила данас се граде као бункери: без прозора, са челичним вратима и са унутрашњом телевизијом којом се контролише сваки покрет службеника. Није случајно што произвођачи аутомобила више не тестирају своје моделе тамо где их производе. За пробне вожње они бирају ненасељена и веома удаљена подручја, најчешће Африку или Азију.

Па и тада нови модели аутомобила обично су „одевени" у старе, намерно улубљене каросерије са којих се љушти боја. Све то да би измакли камери радозналих фото-репортера и оку привредних шпијуна који би врло радо сваку информацију све врсте продали конкуренцији.

РУДНИК ПРЕТВОРЕН У ТВРЂАВУ

Привредна шпијунажа обухвата тако рећи све производе широке потрошње. Нарочито су на удару козметички препарати и популарни лекови против несанице, главобоље, кијавице, реуматизма и слично, који се у огромним количинама да нас троше у западном свету. Познати амерички концерн „Цианамид корпорација" утрошио је око 300 милиона динара на усавршавање новог процеса производње лекова и када је био при крају посла утврдио је да је тајна украдена из лабораторије. Наравно, сви подаци су одмах продати конкурентским фирмама и концерн је претрпео штету од преко милијарду динара. Данас, чак и перачи прозора запослени у „Цианамид корпорацији" морају бити добро проверени људи.

Да би се заштитили од привредних шпијуна, већи број британских предузећа заједнички је закупио напуштени рудник у Енглеској, у области Вилтшајер, у коме је за време II светског рата било складиште муниције. Рудник је данас претворен у праву подземну тврђаву, повезану аларм ним системом с најближом полицијском станицом и специјалним одредом који бди над њеном сигурношћу. У овом руднику, иза дебелих челичних врата у коме влада стална темеперратура да се документација не би оштетила, налазе се гомиле запечаћених сандука са компјутерским врпцама, микрофилмовима и оригиналима планова за прозводњу најобичнијих предмета за широку потрошњу.

После II светског рата неке фирме са азијског континента, нарочито из Јапана, зарадиле су огромна богатства копирајући европске и америчке фото-апарате, аутомобиле, мотоцикле, радио-пријемнике, и многе друге производе који су се већ појавили на тржишту или тек били у фази истраживања.

Од тада па до данас бесни огорчен рат између произвођача и привредних шпијуна, који будним оком прате све што се догађа на тржишту. Крај рата се не види, јер док буде компанија вољних да купују туђе привредне тајне, биће и шпијуна.

М. Ш.

КА

КАДА ТВРДИМ ДА ЈЕ МАК МАХОН КРИВ ШТО ЈЕ БРОД СТРАДАО И ШТО СУ ВЕЋИНУ ЉУДИ ПОЈЕЛЕ АЈКУЛЕ, ГОВОРИМ СУШТУ ИСТИНУ. ПРОКЛИЊАО САМ ГА ДОК САМ КАО МАХНИТ ЗАРИВАО НОЖ У ТВРДУ, СИВУ КОЖУ МОРСКЕ НЕМАНИ.

Угледао сам пераје и узвикнуо: „Морски пас!" Зачули су се крици. Пераја налик на сечива одједном су се налазила око нас и нисам по крицима могао да одредим да ли су се моји другови само уплашили или су неког ајкуле већ напале. Нисмо имали сплав. У води су пливали делови палубе, даске и понека кутија, али сувише мали да бисмо могли да се попнемо. Једино оружје против оштрих зуба немани били су нам ножеви, прилично јадни у поређењу са огромним чељустима и снагом морских паса.

Од таласа нисам могао да видим никога, али претпостављао сам да нас је бар десеторица преживело бродолом. Преварио сам се; у том часу било нас је двадесет. А када се све завршило, остало нас је једанаест!

СИРОВО МЕСО

Неки људи тврде да морски пас ретко напада човека. Ја сам из Порторика, родио сам се на острву Мајагуез, и знам доста о овим неманима. Ако у воду ставите комад сировог меса, гладне ајкуле, а оне су увек гладне, зачас ће се у јату створити око њега нестрпљиво ударајући реповима.

Дубоко сам удахнуо ваздух и заронио. Знао сам да ћу тако боље пратити кретање ајкула. Погледао сам кроз тамнозелену воду и видео огромног морског пса који се устремио на мене. Управио сам песницу према његовој њушци. Знао сам да ће тај маневар за тренутак да га одбије и да ће направити још који круг пре него што поново нападне. Тако се и догодило.

Изронио сам да узмем ваздух и поново се загњурио. У води сам видео једну жртву коју је морски пас вукао у дубину. **Тада сам и ја дошао на ред. Осетио сам да ме је морски пас угризао за лево стопало. Посегнуо сам за ножем и зарио га у тврду сиву кожу немани. Ударао сам као махнит и проклињао капетана који је потопио брод и убио толико људи.**

Још у луци у Бразилу било је јасно да је „Мормакајт" непрописно натоварен. Руда мора да се крца слично зрнастом терету, односно мора да се осигура и причврсти на одређен начин јер ће у противном, при немирном мору, доћи до померања товара и превртања лађе. А лађа од 6.200 тона, која носи 9.000 тона руде, лако тоне.

ЛАЂА ТОНЕ

Путовање је текло једнолично све док нисмо прешли Вирџинијине ртове. Ту нас је затекла олуја и брод је почео да се нагиње на леву страну. Када је свануло, сви смо били на палуби осим смене у машинском одељењу. Црно нам се писало — лађа се нагнула за око 60 степени! Вођа палубе Реми Розарио, који је био одговоран за чамце за спасавање, тражио је од капетана дозволу да их спусти у море. Био је одбијен.

Капетан Мак Махон био је млад човек коме је више било стало до интереса компаније него до посаде и то га је коштало живота. Када кажем да је крив што је „Мормакајт" потонуо и што су већину људи појеле ајкуле, говорим сушту истину. Уосталом, и специјална комисија америчке обалске страже прогласила га је кривим.

Око 9 сати тога дана, 7. октобра 1954. године, зачули смо шкрипање и звук сличан котрљању камења и знали смо да се товар покренуо. Почели смо да ска-

…АПЕТАН ЈЕ КРИВ

чемо у море и не гледајући капетана који је и даље стајао на командном мосту. Неки су појурили да се домогну гумених прслука за спасавање и нашли се у клопци на прамцу. Лађа је убрзо потонула.

Мислим да сам ударцима ножа убио неман која ми је одгризла стопало; у сваком случају више се није појавила. Тада сам отцепио комад кошуље и њим чврсто подвио патрљак да не бих искрварио.

Све сам обавио под водом мотрећи крајичком ока морске псе. Плашио сам се да ће их крв привући. Али они су срећом били заузети на другој страни. За пливање могао сам да рачунам само на десну, здраву ногу. Запливао сам снажно, што даље од тог страшног места.

Морски пси остали су са својим пленом заслепљени крвљу, а ја сам са још једним другом пливајући колико ми је снага дозвољавала, журио према чистим водама. Ускоро смо се нашли подалеко од подивљалог јата морских разбојника.

У НАРУЧЈУ СМРТИ

Сада је било важно остати при свести и одржати се на површини. Успели смо да склепамо неку врсту сплава од дасака са брода које су пливале око нас. Причврстили смо их чиме смо стигли — каишевима, кошуљама, ногавицама панталона. Наш сплав није био довољно јак да се попнемо на њега, али могли смо да се придржавамо.

Огромни [illegible] запљускивали су [illegible]лазили нам преко главе и ударали нас о сплав. Ждрело ми је стално било пуно слане воде која ми је штипала слузокожу, дражила плућа и отежавала дисање. Мислим да се неколико мојих другова тада подавило.

Касније сам сазнао да је ово мучење трајало два дана. Човек није свестан протицања времена када се бори са таласима, крвари, гуши се и има осакаћену, утрнулу ногу. Више пута пожелео сам да пустим сплав и нађем се у таласима.

Бура је најзад престала и сада смо свим силама морали да се боримо против сна. Толико смо желели да се ветар и таласи смире, а када се то догодило, схватио сам да нам је борба одржавала чула у будном стању.

Наду да ће неко поћи да нас тражи уопште нисмо гајили. Радиотелеграфиста са брода није имао времена да било коме јави да тонемо. Касније смо сазнали да је узбуна подигнута тек када се „Мормакајт“ није појавио у Балтимору у време када је очекиван.

Када смо већ били у наручју смрти, нашао нас је грчки брод „Македонија“

Сведочио сам против покојног капетана Мак Махона пред Комисијом америчке обалске страже. Комисија је закључила да капетан сноси кривицу за нехат што је, чини ми се, прилично блага реч.

Ја сам се навикао на вештачко стопало и више не пловим по мору на лађама разних компанија. То није за мене. Вратио сам се у Порторико и градим рибарски бродић. Када буде готов, продаваћу рибу и тако се издржавати.

Хуанито Рио Ривас

НЕОБИЧНА СУДБИНА ШАРЕНЕ ТКАНИНЕ

МУШКО ПРАВО НА СУКЊУ

Док енглески и други трговци радосно трљају руке, стари Шкотланђани се мрште: њихову традиционалну одећу, познату карирану сукњицу звану килт, почели су данас да носе готово сви. Познате личности увеле су у савремену моду тартан, како се у Шкотској зове ова тканина, а ускоро су је прихватили и многи други у Европи, Америци па и у Африци. Чак је и председник Уганде Иди Амин обукао, наводно, свој оркестар од 50 гајдаша у шкотске сукњице.

Међутим, нико не обраћа пажњу на то да тартан тачно одређених боја представља обележје шкотских кланова, односно племена и да сем њих нико нема права да га носи.

И Канађани су недавно пустили на тржиште 10 различитих дезена тартана, за сваку област Канаде по један. Лорд Лајон, који издаје одобрење за све нове шкотске кариране тканине које треба да симболизују племенску припадност, с негодовањем говори о овом канадском трговачком потезу: „То нису никакви тартани, већ обичне трговачке подвале!“. Али, Шкотска је ипак, под притиском домаћих и страних трговаца, на основу таквих историјских доказа признала многе нове тобожње шкотске шаре. На пример, холандски тартан, у коме преовлађују зелена и наранџаста, националне боје ове земље, постао је пуноважан на основу историјске чињенице да Шкотланђани и Холанђани имају неке заједничке потомке. За време тридесетогодишњег рата, наиме, известан број шкотских најамника из клана Мекеј борио се на страни Холанђана и вероватно током тако дугог периода оставио своје потомке у Холандији.

Нико не зна тачно када је шкотска шара уведена као ознака за распознавање кланова. Познато је једино да је 1756. године краљ Џорџ II забранио тичну шкотску горштачку одећу. Ова наредба морала је да се поштује пуних 36 година, а за то време свакако су уништени многи историјски докази. Шкотски историчар Хасвел Милер, сматра, међутим, да килтови са шарама по којима се препознају кланови потичу тек из 1882. када је Џорџ IV посетио Единбург и када су у његову част сви носили ову необичну одећу.

Данас, иако се старији Шкоти на челу са лордом Лајоном гучевито опиру, на све стране Европе и Америке ничу нове шаре тартана. Неке богате италијанске породице, на пример, које иначе бије глас да су шкрте, измислиле су сопствене тартане у бојама италијанске заставе. Њих, као и многе друге, нимало није брига што немају никакве везе са шкотским клановима и што, према томе, не могу да носе овакве шаре. Јер ако већ не могу да буду племићи по рођењу, свакако могу да буду Шкоти по тврдичлуку!

М. Ш.

МИЦКО

ДОНЕСИ МИ ЈАСТУК... 'ОЋУ МАЛО ДА ОДРЕМАМ!

МИЦКОВ ЈАСТУК ЈЕ НАЈБОЉИ!

ИЗВОЛ'ТЕ!
ФУЈ! МНОГО МИ ЈЕ ТВРДА КОРПА!

ПОКУШАЋУ ДА ГА ИЗВУЧЕМ... А ДА СТАРОГ НЕ ПРОБУДИМ!

САМО ОПРЕЗНО!

ЈАОО! НЕКА КОСМАТА РУКА!

НЕКО КОСМАТО ЧУДОВИШТЕ ПОКУШАЛО ЈЕ ДА МЕ ЗАДАВИ СЛЕЂА!

ЛАКО ЋЕМО ГА СЕ ОСЛОБОДИТИ!
БАНГ

УНИШТИО СИ МИ НАЈДРАЖУ НАСЛОЊАЧУ!

'АЈДЕ! ИДЕМО ДА КУПИМО НОВУ! ТИ ЋЕШ ЈЕ ДОНЕТИ!
А ЈА ЋУ ДА ПОКУПИМ ЖИЦУ И ВУНУ!

СВИМА ЈЕ ДОБРО... СЕМ МРГОДИЋУ!
ПРОДАТО
5 КМ ДО ЗАМКА

..tempo.. уз прославу десетогодишњице

ЏЕНТЛМЕН нашег фудбала

По смркнутом лицу своје мајке Рајко Митић је схватио да се »Ледици«, бело обојеној и лакираној лопти, добро не пише. Зато је почео да је сакрива под кревет или у орман где је стајало слатко!

Одувек сам волео лопту. Још као дечак од осам година, док сам с родитељима становао у железничкој колонији на периферији Београда, са својим вршњацима по цео дан сам „пикао" крпењачу. Наравно прижељкивали смо да набавимо праву лопту. **Тако смо почели да скупљамо сваку пару и најзад је купили. Ипак, није потпуно одговарала нашем укусу, па смо је обојили у беле, лакирали је и дали јој име „Ледица".**

Почели смо да маштамо о фудбалској слави и један другом проридали сјајну будућност. Али, моји родитељи нису били таквог мишљења, забрани ли су ми да идем на тренинге. Био сам још ђак, па уместо у школу ја сам пролазио поред ње и одлазио на ливаду. Дриблования, финте, ударци главом... то ми је било много лакше него да проналазим подмет и прирок у реченици или да знам колико ногу имају инсекти.

По смркнутом мајчином лицу ускоро сам схватио да се „Ледици" добро не пише. Зато сам почео да је сакривам под кревет у спаваћој соби, остављао сам је у орману где је мајка држала слатко, у жбуњу у дворишту...

Једног дана нашао сам у башти исечену „Ледицу"! Псето је изгризло, рекла је мајка. А ја сам добро знао да није било тако! И ништа ми друго није преостало, наставио сам са крпењачом.

Кад год су се у школи одржавала нека такмичења, увек су мене узимали у „репрезентацију". Али, отац је био неумољив, никако није хтео да ме пусти на утакмицу. Прво добре оцене, па онда игра, говорио је. Зато су другови долазили под прозор и преклињали мог оца:

— Пустите га, још само сада. Изгубићемо ако он не игра!

Једва су успевали да га убеде.

Као дечак бавио сам се свим спортовима, сем клизања јер таквих „терена", заправо великих бара, није било у Кошутњаку. Зими сам се скијао, лети играо кошарку и одбојку а једно време био сам ненадмашан у пинг-понгу, како се тада звао стони тенис. Чак сам пред рат ишао на такмичење за првенство Београда.

САМО ДВЕ КАЗНЕ

У пролеће 1940. године у Кошутњак су дошли Столе Милановић и Љуба Вовес, познати фудбалери који су одмах запазили моју игру. Одвели су ме у клуб БСК у којем сам одмах, са 18 година постао првотимац. Тако сам почео а од 1945. до 1958. године играо сам у „Црвеној звезди" као десна полутка. **За мој клуб одиграо сам око 580 утакмица а за репрезентацију Југославије — 59.**

Тада су фудбалери били аматери јер наши играчи почињу професионално да се баве фудбалом тек од 1966. године. Било је мање прекршаја него данас, коректније се играло јер је било важно такмичити се. А данас се игра за резултат и бодове. Живели смо од „хранарине" а и награде су биле друге врсте — радио-апарат, сат... то смо добијали за истицање у игри. Сем тога, сваки прекршај или нефер игра кажњавали су се искључењем са терена, није било жутих и црвених картона.

Само сам два пута био кажњен. Први пут 1948. године на утакмици са ЦДК — совјетским армијским тимом. Оклизнуо сам се на блатњавом терену и када сам устао са рукама препуним блата, судија је помислио да хоћу да гађам противничког играча. А други пут је избио прави скандал! Било је то 1950. године и „Звезда" је играла утакмицу у Сплиту са „Хајдуком". **При резултату од 1:1 неко је из публике флашом погодио бека Бранка Станковића у главу. Пошто сам био капитен екипе наредио сам својим играчима да напусте терен. То је била моја самовоља, рекли су ми касније, јер само судија има право да прекине игру.** Кажњен сам са три месеца неиграња, али су ми, ипак, после месец дана дозволили да се појавим на зеленом терену.

КАД ТЕЛЕФОНИ КРЧЕ

Иако сам толике године био фудбалер, од 1951. мени тече стаж као новинару. Годину дана раније почео сам да шаљем извештаје за редакцију листа „Спорт". Знао сам добро све играче, познавао њихове проблеме па ми је зато било лако да дајем оцене о њиховој игри, да их правдам ако „нису имали свој дан"! Признајем, било ми је тешко да после напорних утакмица, још ознојен, у свлачионици или у аутобусу, на путу према хотелу, пишем извештаје. Моји другови су у мене имали поверење, био сам најстарији и најискуснији па ми никад нису замерали ако бих оценио да је нечија игра била слаба. **И према себи сам био строг, често, иако сам добро играо, новинар Рајко Митић давао је фудбалеру Рајку Митићу слабију оцену.** Због тога су двојица стенографа из „Спорта" једном били кажњени!

Често се дешавало да „пречују" мој извештај која сам им диктирао преко телефона — уместо оцене 7 коју сам најчешће себи давао сутрадан бих у новинама прочитао да сам добио 9 или 10! Кад се са знало за то „увећавање" оцена они су се правдали:

— Па, Рајко и не може да игра за мање од 7. Сем тога, крчали су телефони па нисмо добро чули коју је оцену себи дао!

Само једном морао сам да напишем у извештају да сам због слабе игре замењен на терену. „Црвена звезда" је 1955. године играла пријатељску утакмицу са Бразилом. Два сата пре почетка сусрета добио сам телеграм — родио ми се син. **Изашао сам на терен али ноге као да су ми биле од олова, све време сам мислио на Београд. То је приметио тренер Милован Ћирић и после двадесет минута заменио ме другим играчем. Ни стенографи нису могли да ми помогну — оцена је била 5!**

А са Светског фудбалског првенства у Бразилу замало да пошаљем погрешан извештај. Док смо истрчавали на терен, ударио сам главом у један поклопац и пошто сам се раскрварио, морао сам да се вратим у свлачионицу. После десетак минута превијене главе изашао сам на терен и не слутећи да су Бразилци већ дали један гол. **Играо сам а све се чудио зашто су наши тако потиштени кад нам одговара резултат од 0:0! Тек сам у свлачионици сазнао да смо у првих пет минута игре примили гол!**

•●•

Рајко Митић је био и тренер „Црвене звезде", па савезни капитен а од 1971. године новинар је у најтиражнијем илустрованом спортском недељном листу у Европи, у „Темпу", с којим ових дана слави јубилеј, десет година излажења. У својим написима о фудбалу он је увек објективан, разуме тешкоће тог спорта али и кад куди нечију лошу игру нико му не замера. Јер, играчи знају колико је огромно његово спортско искуство и да зато „џентлмен нашег фудбала" никад не може да погреши у оцени.

Забележила: **Б. Јеремић**

РАДОВАЊЕ

После сасвим неуспеле премијере свог комада енглески писац Гринвуд запита свог пријатеља драматичара Ноела Кауарда:

— Шта мислиш о комаду?

— О комаду ништа. Али мислим да би се ти радовао да сам га ја написао!

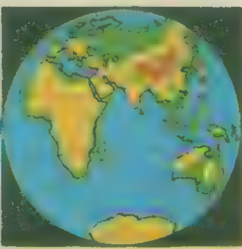
УЈЕДИ

Једном су запитали грчког филозофа Диогена чијег уједа се највише плаши. Диоген није оклевао:

— Од дивљих животиња — клеветника, а од припитомљених — ласкаваца.

ИСТОРИЈА СТАРОГ СВЕТА

ГРЧКА

7

ГРАДОВИ У СТАРОЈ ГРЧКОЈ имали су школе у којима су се изучавале математика, астрономија, медицина, филозофија али исто тако музика, реторика и поезија. Једна од најпознатијих била је **Аристотелова школа** у **Ликајосу** (одатле и потиче назив лицеј) чији је ђак био и **Александар Велики**. У њој се учило на необичан начин: шетајући и водећи расправе. Свако је слободно износио своје мишљење. Почетком 8. века настао је грчки фонетски алфабет начињен по угледу на феничанско писмо.

8

ПОШТО СУ СТАРИМ ГРЦИМА недостајале могућности да врше експерименте, они су до својих научних закључака долазили — размишљањем и посматрањем. Тако је **Талес из Милета** поставио

10

У НАЈСТАРИЈЕ ДОБА слике грчких уметника одликовале су се геометријским цртежима али временом све више их потискују мотиви из митологије и свакодневног живота. Један од најчувенијих сликара био је **Апелес** којем се приписује увођење перспективе и употреба боја растворених у воску. Међу вајарима највећу славу су уживали **Мирон**, мајстор покрета, **Поликлет**, познат по томе што је утврдио идеалне размере појединих делова тела и **Фидија**, аутор чувене **Атине Партенос**.

11

ЈЕДИНЕ ПРИЛИКЕ у којима су се Грци из разних градова окупљали биле су свечаности у част неког бога. Тада се заборављало на непријатељства, склапала су се примирја и слали такмичари који су

2 ДАН КАДА СЕ СКЛАПАЛО ПРИМИРЈЕ

теорију да у основи света лежи вода, односно материја, **Хераклит** да све тече и све се мења, а **Демокрит** да се свет састоји од атома. **Аристарх** је побијао тврдње да је Земља равна као плоча и доказао да је не само округла већ и да се окреће око своје осе и око Сунца.

9

ДРАМСКЕ ПРЕДСТАВЕ У СТАРОЈ ГРЧКОЈ развиле су се из приредби у част бога вегетације и вина **Диониса**. У почетку су се одржавале на градским трговима где се до бесвести играло уз звуке тимпана и флаута. Касније, те представе су се изводиле у позориштима под отвореним небом с полукружним гледалиштем. Највеће позориште налазило се у **Мегалополису** и могло је да прими око 44.000 гледалаца! Дела највећих грчких трагичара **Есхила, Софокла** и **Еврипида** и данас се изводе на многим позорницама света.

се наги надметали у атлетским дисциплинама. Временом су најпознатије постале олимпијске игре које су се почев од 776. године пре н. е. одржавале сваке четврте године у **Олимпији** на **Пелопонезу**, у оквиру свечаности посвећене **Зевсу**, богу олује и грома.

12

ДА ЈЕ У ЗДРАВОМ ТЕЛУ ЗДРАВ ДУХ знали су још стари Грци па су зато доста времена посвећивали гимнастици и личној хигијени. Уместо сапуна употребљавали су корен биљке сапунике, цеђ и глину. У сиромашнијим кућама цела породица се прала окупљена око бунара, а у богатијим у лук-сузним купатилима налазили су се базени украшени мозаиком. Да би што лепше изгледале, жене су користиле руменила начињена од цветова неких биљака и парфеме из **Сирије** и **Египта**.

КРАЈ

ХИТ ☆☆☆ СТРАНА

ВАН МЕК КОЈ | VAN MC COY

У поплави нових игара, прошлог лета једна од најпопуларнијих била је свакако игра хастл (Hustle). Млади, одушевљени новим начином игре и привлачном музиком истоимене композиције прихватили су ову нову модну лудост. Зато није ни чудо што је интерпретатор ове композиције, тамнопути певач Ван Мек Кој, постао готово преко ноћи звезда број један. Пре тога овај певач годинама је животарио наступајући са мање познатим групама, а у последње време једини извор прихода било му је певање по ноћним клубовима. Његов положај сада се потпуно изменио. Позиви за гостовање стижу са свих страна и Ван Мек Кој је за рекордно кратко време издао две ЛП плоче које су се појавиле недавно и у продукцији РТБ-а. Крајем прошле године на турнеји по Европи Ван Мек Кој доживео је велик успех. У Француској су га чак прозвали „Мистер Танго", а слушаоци широм Енглеске били су одушевљени бојом његовог гласа, такозваног „тамла" звука, карактеристичног за црне певаче.

ГРУПА ОПУС — БЕОГРАД

Када се у продавницама грамофонских плоча појавио првенац групе ОПУС 1, био је то несумњив знак да је један поп-састав почео да живи, и да је Веоград уједно добио још једну групу која ће у будућности репрезентовати поп-сцену главног града.

Плоча ОПУС 1 представља дивно укомпоновану целину у којој се истичу две композиције ВИЂЕЊЕ ПО ГРИГУ и ЧУДО ЈЕ У МАГЛИ, које уједно представљају и најбоља остварења оргуљаша и пијанисте Миодрага Округића. На плочи до пуног изражаја долазе и вокални квалитети Душана Прелевића, који се овом плочом враћа на београдску поп-сцену, са које је дуже времена био одсутан.

„У наредном радном циклусу, каже басиста Слободан Орлић, група ОПУС ће направити један сингл који ће се битно разликовати од прве ЛП — плоче, као

и многих других издатих у последње време. У Драгану Ракићу, који свира удараљке, нашли смо одличног сарадника. Намера нам је да до почетка снимања у свој рад укључимо и једног гитаристу, који ће својим соло — деоницама употпунити звук који смо заправо већ створили на плочи ОПУС 1."

Планова и идеја има. Време ће показати колико и шта ће од тога бити и остварено. Судећи према досад постигнутом група ОПУС је на правом путу да окупи око себе све оне који воле праву музику.

ТОП листе

СТРАНА ТОП-ЛИСТА У ДОМАЋОЈ ПРОДУКЦИЈИ

1. FLY, ROBIN, FLY — Silver Convention — ПГП РТБ
2. ISLAND GIRL — Elton John — ЈУГОТОН
3. ART FOR ARTS SAKE — 10 CC — ПГП РТБ
4. DARLIN' — David Cassidy ЈУГОТОН
5. ROLLING STONE — David Essex — SUZY
6. GIVE A LITTLE LOVE — Bay City Rollers — ЈУГОТОН
7. WHAT CAN I DO FOR YOU — Labelle — SUZY
8. DELILA'S POWER — Ike and Tina Turner — РТБ ЉУБЉАНА
9. HUSTLE — Van Mc Coy — ПГП РТБ
10. ACTION — Sweet — ЈУГОТОН

ЕНГЛЕСКА

1. RODRIGO'S GUITAR CONCERTO — Manuel and Music
2. DECEMBER 63 — Four Seasons
3. I LOVE TO LOVE — Tina Charles
4. FOREVER AND EVER — Slik
5. CONVOY — C. W. Mc Call
6. MAMMA MIA — Abba
7. LOVE MASHINE — Miracles
8. NO REGRETS — Walker Brothers
9. LOVE TO LOVE YOU BABY — Donna Summer
10. IT SHOULD HAVE BEEN ME — Yvonne Fair

ДОМАЋА ЛИСТА

— СИНГЛОВИ

1. НЕ МОГУ СКРИТИ СВОЈУ БОЛ — Амбасадори ДИСКОТОН
2. НЕ ГЛЕДАЈ МЕ ТАКО И НЕ ЉУБИ ВИШЕ — Бијело дугме ЈУГОТОН
3. ВАГАБУНД — Здравко Чолић ЈУГОТОН
4. БАЈ, БАЈ, БАЈ — Бисера Велетанлић ПГП РТБ
5. ЛАКУ НОЋ, ДРАГА, ЛАКУ НОЋ, ДРАГИ — Лео Мартин ПГП РТБ
6. ЈА САМ ЧОВЈЕК — Мишо Ковач SUZY
7. ОВО ЈЕ МОЈА ПЕСМА — Миша Марковић СТУДИО Б
8. МАЛА ПЈЕСМА — Даворин Поповић ДИСКОТОН
9. ДАЈ МИ ДАЈ — Посебно пакoвање ПГП РТБ
10. КАД ОТКРИЈЕМ ЧОВЈЕКА У СЕБИ — Дадо Топић ПГП РТБ

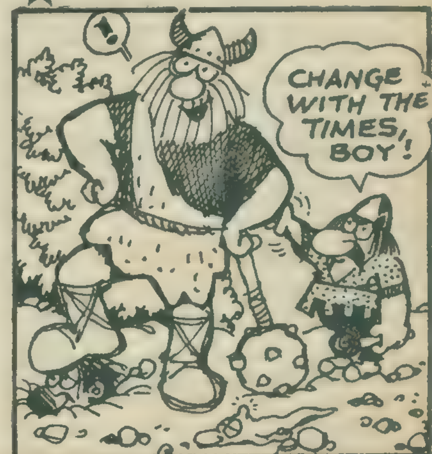

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

ПРОМЕНИ СЕ СА ВРЕМЕНОМ (CHANGE WITH THE TIMES)

Текст, музика и певање: Ван Мек Кој (Van Mc Coy)

Change with the times
Change with the times
Wake up and look around
Change with the times
Check out what's going down
Change with the times
Forget what used to be
Change with the times
Deal with reality
Change with the times
You've gotta change with the times
Keep on open mind
Or you'll wake up
And find the worlds left you behind
You better catch up
Change with the times
You've gotta shange with the times
Listen and you will hear
Change with the times
The truth is loud and clear
Change with the times
The good old days gone
Change with the times
And time is marching on
Change with the times
You've gotta change with the times
Boom, boom, boom, boom, boom
Change with the times
Boom, boom, boom, boom, boom
Change with the times.

FIS INTERNACIONALNI FESTIVAL ZABAVNE MUZIKE SPLIT 76

ФОТО-ВРЕМЕПЛОВ... ЏОН ЛЕНОН (JOHN LENNON)

У данашњем издању фото-времеплова покушаћемо у слици и речи да вам представимо Џона Ленона, популарног чупавца из Ливерпула, који је своју плодну музичку активност наставио и после распада Битлса.

СПЛИТ 76

Фестивал забавне музике СПЛИТ 76 трајаће и ове године три дана. Утаначени су и датуми његовог одржавања: први, други и трећи јул. На отвореној позорници на Тргу Републике у току фестивалских вечери публици ће бити представљена најновија достигнућа домаћих композитора у конкуренцији забавне музике и далматинских песама. Селекциона комисија је већ одабрала песме које су, како смо обавештени, по квалитету надмашиле многе до сада извођене на овој смотри. На крају поменимо и то да ће финално вече фестивала 3. јула преносити и Југословенска радио-телевизија.

YU ГРУПА

Трећа лонг-плеј плоча популарног састава YU-групa највероватније ће по броју продатих примерака надмашити претходне две. Познато је да YU-група за свој други ЛП добила сребрну плочу која јој је пре

дата на великом концерту у земунској спортској хали „Пинки". Са ове свечаности објављујемо слику на којој се виде чланови групе: браћа Жика и Драги Јелић, гитаристи и бубњар Раша Ђелмиш.

НОВЕ ПЛОЧЕ ПРОДУКЦИЈЕ ДИСКОТОНА

АТЕНТАТ У САРАЈЕВУ

Сарајевски Дискотон издао је веома укусно опремљен албум са музиком из филма Вељка Булајића — Сарајевски атентат. Поред брижљиво одабраних музичких нумера на плочи нам је представљен и избор из поезије револуционарне организације МЛАДА БОСНА. Ово је код нас први пут да се истовремено са пројекцијом филма појављује на плочи и музика из тог дела.

АМБАСАДОРИ — НЕ МОГУ СКРИТИ СВОЈУ БОЛ

Представник југословенске забавне музике на овогодишњем Евровизијском фестивалу у Хагу, сарајевски ансамбл АМБАСАДОРИ, представио се на својој новој сингл-плочи двема композицијама. На А страни је „Ноћас ми се пјесма пише", док је на страни В победничка композиција Опатијског фестивала „Не могу скрити свој бол".

ДАВОР — СВАКА ЈЕ ЉУБАВ ИСТА (осим оне праве)

Дванаестогодишњицу свог успешног рада Даворин Поповић, солиста сарајевског ансамбла INDEXI, прославио је издавањем свог првог солистичког албума. Уз помоћ својих колега из састава, снимио је веома добру ЛП-плочу коју можемо препоручити свим љубитељима добре музике.

КАКО ДА ИМ ПИШЕМ?

Група S.O.S. — МИША АЛЕКСИЋ — Петроварадинска 11, 11000 Београд

ЧИТАОЦИ ЈАВЉАЈУ... ВЕСТИ ИЗ БЕОГРАДА

У нашем граду већ више од годину дана постоји група ТАРКУС коју сачињавају четворица младих музичара: Зоран Бочварски, соло-гитара, студент друге године Правног факултета. Зоран свира још и на блок-флаути и мандолини. Ритам-гитариста, басиста и флаутиста је Небојша Јовановић, матурант Машинске школе. Данило Жуњић, студент класичне филологије, свира ритам-гитару, усну хармонику и ксилофон. Четврти члан ове акустичарске групе, Никола Мики Михајловић, студент друге године Економског факултета, свира све врсте удараљки (бонго и конге), ксилофон и перкашн инструменте. Зоран, Небојша и Данило, који свирају искључиво своје композиције, основали су групу у мају прошле године. Септембра месеца придружио им се и Мики, тако да је група, која претежно свира инструменталне композиције, добила свој карактеристичан звук. До сада су имали више наступа у радио-емисијама али највише очекују од музичких нумера са којима ће се представити слушаоцима емисије ВЕЧЕ УЗ РАДИО. На најбољи

пријем код младих наишле су песме: „Маја", „Ноћ", „Жеља", „Суки", „Пут за Таркус" и друге.

АНА ВЕРЕЦИ
Г. Г. Дежа 32/31
11001 Н. Београд
(хонорар 50.— динара)

1 Да размислим: шта би овај дечак могао да буде кад порасте?

2 Размишљајући о својој будућности дошао сам до закључка да ако желим нешто да постигнем коса мора да буде уредно зачешљана, а осмех уздржанији.

3 Усиљен осмех и овакав мој изглед одају углађеног трговца. Међутим, једног дана имаћу ипак много уноснији посао.

4 Почео сам да свирам, косу сам пустио и не интересује ме шта други говоре о мени.

5 Вероватно ме и на овој слици препознајете: густи бркови и моје карактеристичне наочари.

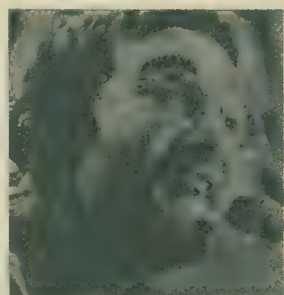
6 Замишљен изглед. Можда сам већ тада схватио да време славе пролази и да се мора мислити на смирен и нормалан живот.

7 За мојим увојцима још лудују тинејџерке.

8 Слика из времена када сам боравећи у далекој Индији и проучавајући њихову филозофију покушао да спознам свет.

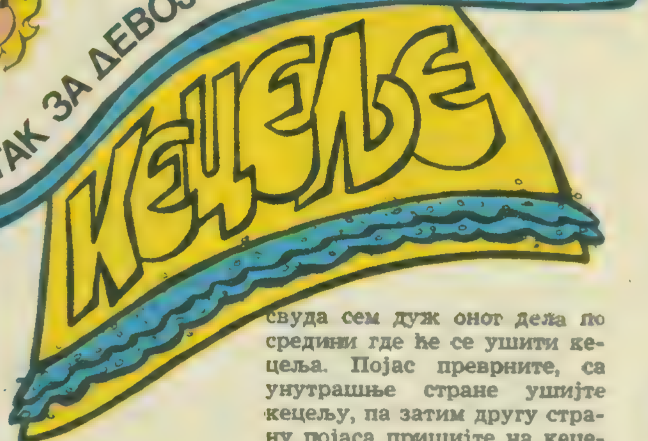

9 Изглед је прилично измењен, коса је много краћа, а ја настављам каријеру музичара — као солиста.

10 Неколико гоина касније идол младе генерације Бови користиће ову моју фризуру.

НАПРАВИТЕ САМИ

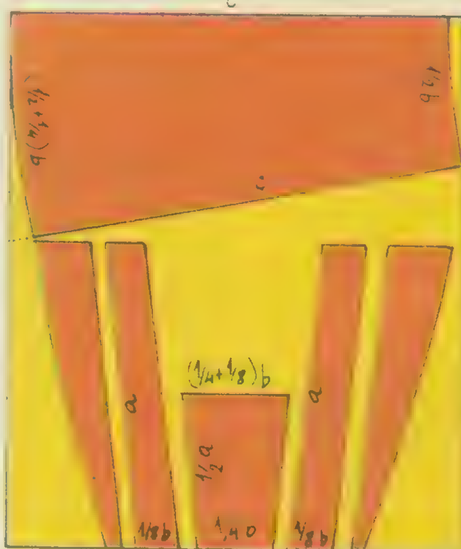

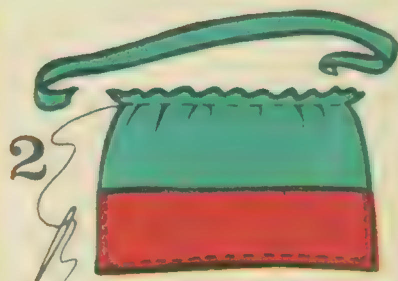
Неопходан део одеће за рад је кецеља. Предлажемо вам да сами покушате да сашијете један од ових једноставних модела. Кецеља обележена **бројем 1** је намењена раду у кухињи, односно за кување. Можете је направити од остатака шарених цицаних крпица. Све делове искројте у облику квадрата исте величине па их спојте као што видите на **цртежу 1**. Величина кецеље зависи од ваше величине.

На **цртежу 2** је кецеља која се носи док спремате стан. На комад тканине (платна) правоугаоног облика нашијте уже парче и проштепујте га тако да добијете џепове. Тканину на горњем делу мало наберите и пришијте појас. Појас се пришива овако: (то се односи и на остале моделе кецеља) најпре се прошије свуда сем дуж оног дела по средини где ће се ушити кецеља. Појас преврните, са унутрашње стране ушијте кецељу, па затим другу страну појаса пришијте на кецељу.

Ако желите да имате кецељу коју ћете ставити док послужујете госте (**црт. 6**) морате најпре узети мере (**црт. 3**) — дужину од рамена до струка као и половину **струка б**. Крој кецеље дат је на **цртежу 4**. Горњи и доњи део кецеље оивичите чипком или белим везом.

На **цртежу 7** дата је шема кецеље обележена **бројем 8**. Ово је свечана кецеља која је нешто компликованија за кројење од претходних. Материјал пресавијте двоструко по дужини па искројте нараменице и карнере на нараменицама. За горњи део искројте један комад, а за сукњу један део (предњи) пресавијте материјал по дужини и скројте двоструко а за задњи део скројте два дела. Испод шеме видите како се оваква кецеља склапа и како изгледа са леђа.

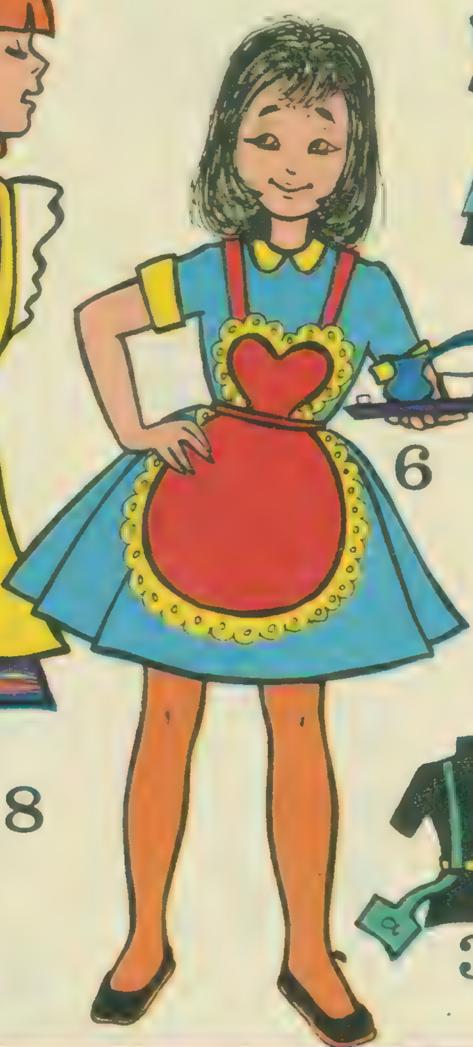

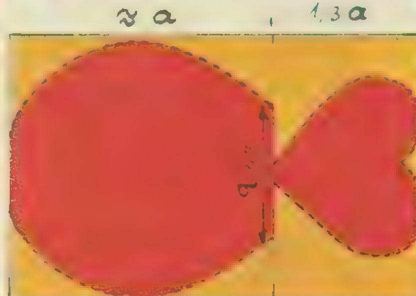

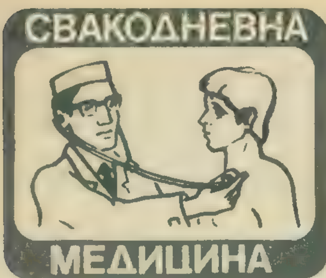

БИТКА ПРОТИВ НАЗЕБА

Зашто жене лакше назебу од мушкараца? Чувајте се наглог пада температуре јер се тада вируси »буде«.

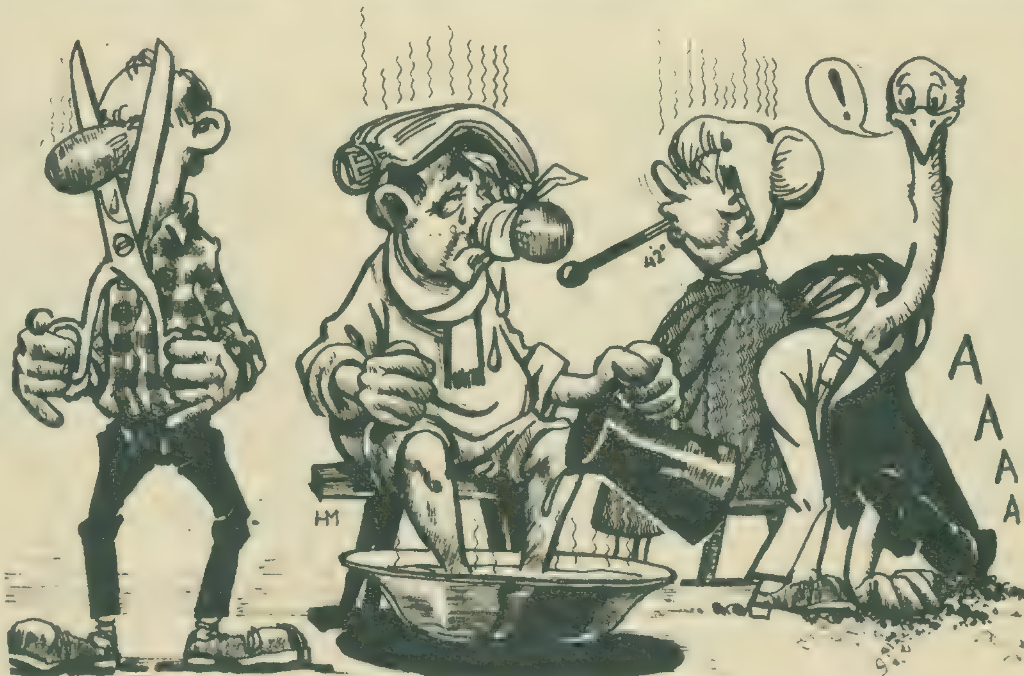
Све донедавно „бапски лекови" против кијавице и назеба били су подједнако неефикасни као и они које су апотекари издавали само на рецепт. Једноставно, најпростија и нај распрострањенија болест на свету је — неизлечива. Било да сте ноћу навлачили чарапе пуне црног лука, стављали на груди фланелску крпу натопљену врелом водом и терпентином, преко дана јели чешњеве белог лука или се кљукали витаминима и аспиринима, прехлада и грип нису пролазили.

Разлог што је назеб задавао толике главобоље лекарима врло је једноставан: ову болест изазива преко стотину вируса које антибиотици углавном не уништавају, а ефикасна вакцина против толиког броја разних изазивача није могла да буде приправљена. Зато су научници обратили пажњу на друге врсте лекова.

ТРАЖИ СЕ ПРАВИ ЛЕК

Један од њих је интерферон, супстанца коју производе ћелије људског тела да би се одбраниле од вируса. Недавни експерименти у Истраживачкој лабораторији за борбу против назеба у Салисберију, у Енглеској, показали су да је интерферон заиста делотворан лек када се пацијентима да непосредно на почетку болести. Од 32 добровољца којима су унесне у нос клице назеба, 16 је добило кијавицу, док се друга половина није разболела само зато што је истовремено добила одређену количину интерферона.

Међутим, интерферон не може људском организму да пружи имунитет већег трајања пошто се врло брзо разлаже. Други нови лек који још нема право име а који се показао ефикасним засад се зове поли-и-ц-нуклеоцид. Он гарантовано лечи прехладе, али под условом да се узима два месеца пре но што болест наступи! Другим речима, иако обезбеђује имунитет током целе године, од овог лека малу корист имају они немарни који на лечење мисле тек кад добију кијавицу.

И амерички лекари у лабораторији Дипон у Делавару су још 1974. године открили да једињења цинка заустављају развој вируса кијавице. Ово откриће, колико неочекивано толико и ефикасно, треба да прође кроз фазу испитивања пре но што се појави на тржишту.

КОНДУКТЕРИ ПОСТАЈУ ИМУНИ

У међувремену, научници у целом свету су дошли до занимљивих података о овој болести. На пример, да жене лакше добијају кијавицу од мушкараца, да промаја, мокре чарапе и купање у хладним просторијама неће изазвати назеб уколико је спољна температура стална. Али ако наступи нагли пад температуре, прехлада се појављује у виду мале епидемије, вероватно зато што су неки људи скривени преносници вируса који се „буди" тек када се промене спољни услови.

Испитивања су показала да службеници у аутобусима и трамвајима ређе оболевају од назеба од људи који се на посао везе сопственим колима иако се у возилима градског саобраћаја често налазе путници који кашљу и кијају.

Засад, поред уобичајених лекова које лекари преписују, прехлада се најбоље лечи лежањем, топлим чајевима и аспиринима. Сирупи против кашља не утичу на вирусе, али олакшавају искашљавање и помажу да се болест лакше поднесе.

Научници се не слажу о деловању витамина Ц. Једни кажу да велике дозе овог витамина представљају добру заштиту од назеба, док други мисле да је то нетачно јер се сувишак витамина излучује из организма. Па ипак, сви се слажу да у зимским месецима треба свакодневно уносити у организам одређене количине витамина Ц у воћу, поврћу или таблетама како би се појачала отпорност организма.

ВАШАР СА 7 КОНТИНЕНАТА

ЛЕТЕЋИ НАСТАВНИК

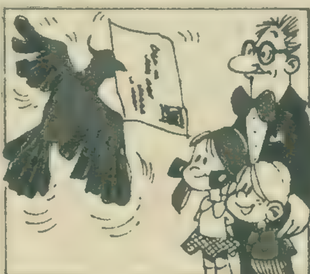
РЕН ЧЕДЕРДОН, наставник географије у једној америчкој школи, има необичан надимак: Летећи наставник. Треба рећи да његово име Рен на енглеском значи „царић". Од те подударности све је и почело.

Једном је наставник Рен нашао на језеру балон ко јим су се пре тог дана играли неки његови не баш прилежни ученици пошто су побегли с часова. Када су увече дечаци поново дошли на језеро уместо балона нашли су поруку остављену на видном месту на обали: „Балон сам узела ја, птица царић. Одлетела сам на вашем балону да бих пропутовала свет. Очекујте вести".

Деца су прочитала поруку и ... поверовала.

А „царић" није дозволио да дуго чекају: већ сутрадан у школу је стигло његово прво писмо у коме им је описао где је већ био и шта је све видео. Писма су после тога и даље стизала и из њих су деца дознавала све што је занимљиво и што треба да знају о земљама и континентима изнад којих је царић летео.

Ученици више не пропуштају ниједан час наставника Рена који је пронашао не само како да заинтересује своје ученике за географију, већ и да их наведе да заволе овај предмет. И то све, без изузетка.

И КИТОВИ ДОБИЈАЈУ ИНФАРКТ

НАУЧНИЦИ ТВРДЕ да китови страдају од истих болести од којих и људи. Тако се код китова наилази на хроничну ангину, цирозу јетре, запаљење плућа. Код уловљених китова наилази се на хроничну ангину, цирозу јетре, камен у бубрегу. Китови оболевају и од рака. Међутим, њихов организам веома се успешно брани од тих злоћудних израслина: обавија их жутим ткивом и као да их затвара у какву капсулу која нема додир с лимфним и крвним судовима. Код већине старих китова наилази се на артериосклерозу. У литератури је чак описан случај главате уљешуре код које су били нађени трагови недавно претрпљеног инфаркта.

У процесу еволуције организам кита научио је да се бори против многих болести. Какав је тај њихов заштитни механизам? На то питање научници тек треба да одговоре.

ЖИВОТОПИС ПОЗНАТИХ ЛИЧНОСТИ

Енрико Карузо

НАП

1 **САМО МАЛИ БРОЈ** оперских певача доспео је на странице историје музике, а међу њима је и велики тенор Енрико Карузо. Родио се 27. фебруара 1873. у Напуљу, граду познатом по музикалним становницима. Његова породица била је веома сиромашна и тако је Енрико пошао у црквену школу где су га васпитавали свештеници. Тако диван глас није могао остати незапажен и дечак је почео да пева у црквеном хору. Касније су га позивали и у друге цркве да пева на свечаностима.

2 **КАДА ЈЕ ЗАВРШИО ШКОЛУ,** Карузо је постао механичар, као и његов отац. Још ништа није наговештавало да ће он бити један од највећих тенора у историји; чак се говорило да му је глас мало „танак“. Он је и даље певао на црквеним свечаностима, али и у кафанама, а често је са пријатељима учествовао у познатим напуљским серенадама, када би се који од њих верио са девојком. Карузо је волео и да црта — касније је чак објављена књига његових карикатура!

5 **ТАКО ЈЕ ЕНРИКО КАРУЗО** запевао 1901. године у чувеној миланској „Скали“ и ускоро је музички свет сазнао за њега. Почеле су да стижу понуде за гостовања из свих крајева: 1902. он пева у лондонској опери „Ковент Гарден“, годину дана после тога у њујоршком „Метрополитену“... Слава није променила Каруза: он је и даље остао скроман и племенит. Често је певао у добротворне сврхе, а ништа му није било милије него да са пријатељима проведе вече уз гурманлуке!

6 **КАРУЗО ЈЕ БИО ПЛАХОВИТ,** али је много волео да прави шале, чак и на позорници! У једној сцени Пучинијеве опере „Боеми“, његов пријатељ и колега треба са наслона столице нагло да узме капут и обуче га. Међутим, једном приликом рукави су били — ушивени! Одмах је било јасно чије је то „масло“, али на Каруза се нико није љутио. Други пут, исто на сцени „гост“ је посегнуо за својим шеширом, који је био пун воде! Карузо се после тога данима смејао са пријатељима.

РАСИТИ ШАЉИВЏИЈА

3 **КАДА ЈЕ НАПУНИО 20 ГОДИНА,** одлучио је да узима часове певања. Учитељ му је „скренуо пажњу" да никада неће постати певач, али младић није одустајао. За две године толико је напредовао, да су му понудили насловну улогу у једној Леонкаваловој опери и тако је 1894. Карузо дебитовао у родном граду. Исте године позван је и на одслужење војног рока и убрзо је постао омиљен међу регрутима. До касно у ноћ одјекивала је из касарне песма, а другови су уживали слушајући га!

4 **ЈЕДНОМ ГА ЈЕ ЧУО** и командант пука и позвао у своју канцеларију. „Певање и војска не иду заједно, рекао је он Карузу, зато настави да певаш, одслужио си војни рок"! Тако се Енрико вратио кући и почео нови живот са путујућим трупама. То је изискивало велике напоре, али када се певач срео са Ђакомом Пучинијем, настао је преокрет! Познати оперски композитор одушевио се гласом младог тенора и није оклевао да од њега направи славног певача.

7 **ПОРЕД СВИХ ШАЛА** и згода које је збијао, Карузо је радио врло предано. Његов репертоар обухватао је 67 оперских улога и преко 500 песама. Ујутру је пред сваки наступ понављао целу улогу, чак и ако је ту оперу изводио небројено пута. Али, толики напори исцрпли су великог певача и он се 1920. године срушио на позорници у Њујорку. Чим се опоравио вратио се у Италију, али одмах затим озбиљно се разболео и 2. августа 1921. умро.

8 **КАРУЗОВЕ УЛОГЕ** преснимљене су са старих на нове грамофонске плоче, али и поред модерне технике оне не дочаравају у потпуности његов глас. Они који су га чули на сцени говорили су да је највећи тенор који се икада родио. Најпознатије оперске куће у свету широм су му отварале врата, а он је певао на четири језика. Остварио је значајне улоге у операма Пучинија, Вердија, Леонкавала, Бизеа и других композитора, а једна од највећих била је улога Канија у „Пајацима".

ДОШЉАЦИ ИЗ СВЕМИРА БИЛИ СУ ВЕОМА ДАРЕЖЉИВИ: ОБАСИПАЛИ СУ ЗЕМЉАНЕ ПОКЛОНИМА.

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

ЛОВЦИ

ФРЕДЕРИК ПОЛ

Биће је имало више од два метра и кад је ступило на каменом поплочану стазу што је водила Вафијевој кући, једна плоча се с треском распрсла на ситне комаде.

— Какав ужас! — са очајањем рече биће. — Најлепше вас молим да ми опростите. Причекајте.

Вафи је пристао да сачека. Одмах је препознао свог посетиоца. Дошљак је засветлуцао, затрептао, нестао, али се већ у идућем трену поново појавио. Сада је, отприлике, био висок свега 160 сантиметара. Његове ружичасте зенице брзо су се и ритмично скупљале и шириле.

— Веома сам се несрећно материјализовао — рекао је. — Али, ја ћу вам надокнадити причињену штету. Дозволићете ми то? Ево, да видимо. Да ли бисте хтели да дознате тајну трансмутације, вештачког претварања елемената једног у други? Или, можда, желите да добијете средство за лечење свих вирусних обољења? А можда вас занимају акције чије ће вредности ускоро почети да расту? То су акције дванаест компанија укључених у наш програм развитка планете Земље.

Само пројекција

Вафи му је одговорио да ће списак таквих акција бити довољна одштета. Старао се да при томе ничим не ода своје узбуђење и задовољство.

— Зовем се Чарлтон Вафи — представио се пружајући дошљаку руку.

— Мене, ако вам то одговара, можете звати Панч — узврати му дошљак. — Зовем се сасвим другачије, али и ово име може сасвим добро овде да послужи због тога што је, ви сте то већ схватили, пред вама само пројекција мога правог „ја", нешто слично марионети. Имате ли оловку? — и незнанац брзо издиктира називе дванаест компанија за које Вафи дотад никад није чуо.

Вафи је за тренутак помислио да одмах позове свог берзанског агента, али је уместо тога позвао Панча да с њим прошета по врту. Требало је искористити сваки минут, мислио је. Сваки минут проведен с дошљаком доноси десет хиљада долара.

— Са огромним задовољством пробао бих ваше јабуке — одговори му љубазно Панч на позив да прошетају по врту, али је због нечега изгледао разочаран. — Реците, да нисам ја нешто побркао? Зар ви и ваши другови нисте намеравали да данас идете у лов? О томе ми је нешто причао сенатор Венцел...

Чекају вас

— Ох, па да! Тачно, данас је лов. Значи, стари Уолт вам је причао о томе. Јасно.

Ни за кога више није била тајна да дошљаци воле да забадају нос у људске послове. Кад су се први пут појавили на Земљи рекли су да желе да помогну људима, а да заузврат моле само једно: могућност да проучавају начин живота Земљана. Било је то лепо с њихове стране, то што се интересују за људе, а лепо је и од сенатора Уолта Венцела, мислио је Вафи, што му је послао овог дошљака...

— Да, намеравамо да ловимо дивље патке у Литл-Егу. Вићe само неколико момака, мојих пријатеља, и ја. Иде Чак, он је наш председник општине, затим Џер из Друге националне банке, о њему сте вероватно слушали, и још падре, наш свети отац...

— Сјајно! — узвикну Панч. — Значи, моћи ћу да посматрам како ви ловите дивље патке — и он извуче из џепа аутомобилску карту путева, издање петролејске компаније „Есо" (на њој су се истицале златне рељефне линије) и замоли Вафија да му покаже где се налази Литл-Ег.

— На жалост, ја не могу толико тачно да се фиксирам да би моја пројекција могла да остане у аутомобилу који се креће — скрушено је казао док су се његове ружичасте зенице још брже скупљале и шириле. — Али, ја ћу вас сачекати тамо, на лицу места. Наравно, само у случају да немате ништа против.

— Ни говора. Баш ћемо се радовати! — и Бафи му с великом пажњом показа на карти место сусрета.

Дошљак је засветлуцао, затрептао, нестао...

На „момке" је Вафијева прича о сусрету с дошљаком учинила огроман утисак. Падре је једном видео дошљаке, али само из даљине. Остали из Вафијеве дружине нису имали ни толико среће.

„Ох, боже, каква срећа!" — „Добио си од њега супершналу за косу, Бафи?" — „Можда рецепт за нову, глткију врсту мартинија?". „Момци, Бафи није наиван. Мора да је искамчио за себе нешто велико!" — „Озбиљно, Бафи, ти типови су страховито дарежљиви. Је ли ти већ нешто дао, тај твој Панч?"

Возили су се ауто-путем држећи

пушке између колена. Бафи се некако двосмислено смешкао.

— До врага — проговори најзад. — Заборавио сам цигарете. Да се зауставимо за тренутак у бифеу „Плава сојка".

Аутомат с цигаретама у „Плавој сојки" није се видео с паркиралишта, а телефонска говорница налазила се поред самог аутомата. Позвао је свог берзанског агента ...

Дарови

Баш је штета, размишљао је Бафи док је чекао везу, што сва будућа блага треба делити с момцима, али с друге стране списак акција већ му је у џепу. Не, нико на Земљи неће бити изостављен. Свако ће нешто добити. Све државе већ имају космичке бродове на силицијумски погон — Сунчев систем врви од свемирских флота. Уз помоћ дошљака са звезда, америчка експедиција открила је циновске наслаге радијума на Каликсу, венецуеланска — смарагдну планину на Меркуру, и тако даље и тако даље. Ни приватна лица нису прошла лоше. Благајник у парку Стиплчејз објаснио је дошљацима зашто вертикална ваздушна струја подиже дамама сукње и као уздарје добио је од њих нацрт сигурносне игле без опруге. На тим „зихернадлама" бивши благајник сада зарађује милион долара месечно. Разводница у Ла Скали постала је европска краљица козметике само због тога што је тројицу дошљака довела до њихових места у опери. Дошљаци су јој поклонили једноставну и потпуно безопасну боју за очи и сад готово све жене иду са заслепљујуће плавим очима.

Ненаметљиво и с највећом обазривошћу дошљаци су открили тајне своје цивилизације, што је доносило милијарде долара добити, и човечанство, подстицано златним бичем, галопом је јурило у век изобиља.

Панч је стигао пре њих на договорено место и већ је разгледао сандук пун вискија у њиховом тајном скровишту.

— Веома се радујем што вас видим. И вас Чак, и вас Цер, Вад, падре, и, разуме се, и вас Бафи — рече им. — Веома је љубазно од вас што сте пристали да ме позовете у своје друштво. Заиста је жалосно што могу да останем с вама још само једанаест минута.

Једанаест минута! Момци су узнемирено и с недоумицом погледали Бафија.

Тајна

— Али, док сам још с вама, желео бих да вам одам једну тајну: ако се три грама обичне кухињске соли растворе у литри сока од парадајза па се затим то девет минута изложи зрачењу у једном од наших силицијумских реактора, добија се поуздано средство против брадавица. — Сви су хитро записивали његове речи и сваки од њих већ је у себи ковао планове о стварању акционарског друштва за производњу средстава против брадавица. Панч им показа на залив где су се, заједно с таласима, дизале и спуштале сићушне тачке. — Јесу ли то те дивље патке које намеравате да ловите? — запита их.

— Да. То су патке — смркнуто одговори Бафи. — Али, знате ли о чему управо размишљам? Споменули сте ми јутрос нешто о трансмутацији, па ме занима ...

— Убијате патке овим пушкама, зар не? — Панч је разгледао старинску, сребром оковану пушку која је припадала свештенику. — Заиста, изузетно лепа ствар — рече он. — Хоћете ли сад да пуцате?

— Ах, још не — одговори шокирани Бафи. — Сад не можемо да пуцамо на њих. Дакле, почели смо о трансмутацији ...

— Веома занимљиво — рече звездани човек гледајући их својим ружичастим зеницама и враћајући свештенику пушку. — А сад ћу вам рећи о чему досад никоме ништа нисмо говорили. Чували смо то као изненађење. Дакле, ускоро ћемо се појавити пред вама онакви какви смо, или ћемо вам бар бити веома близу. Релативно близу, разуме се. На неколико стотина милиона миља. Моје право тело, чију пројекцију видите, налази се на једном од наших међузвезданих бродова који се сад приближавају орбити Плутона. Америчка космичка флота, заједно с флотом Новог Зеланда и Костарике, испитује у том рејону ново силицијумско оружје и ми ћемо ускоро доћи с њима у контакт у физичком смислу те речи. — На његовом лицу појави се радостан осмејак. — Али, остало је још само шест минута — додаде тужно.

Изненађење

— А та тајна трансмутације коју сте поменули ... — поново поче Бафи чим је дошао до речи.

Молим вас — рече Панч — да ли бих могао да видим како ловите? То нас толико зближава ...

— О, и ви сте ловац? — запита падре.

Звездани човек одговори:

— Код нас има мало дивљачи. Али, сви веома волимо да ловимо. Хоћете ли ми показати како ви то радите?

Бафи се снужди. Размишљао је како су списак акција дванаест компанија и средство против брадавица неупоредиво мање од оног што се могло добити од дошљака који су већ подарили човечанству богатство, ново оружје и космичке бродове.

— Не можемо вам показати — зарежа љутито. — Ми не пуцамо на дивљач која није у покрету.

Панч само што се није загрцнуо од узбуђења.

— Па ми у томе потпуно личимо једни на друге! Али, време је да се вратим на свој брод. Наше флоте се приближавају једна другој. Ја сам већ споменуо изненађење које вам спремамо, сећате се? — и Панч поче да трепери као свећа.

— Ствар је у томе што ни ми не пуцамо на дивљач која није у покрету! — рече он и нестаде.

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Човек мора непрекидно веровати да је несхватљиво схватљиво, иначе не би ништа отрио.
(Гете)

укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) ПРИПОВЕТКА ИЗ ЗБИРКЕ „ПРИЧЕ ИСПОД ЗМАЈЕВИХ КРИЛА" ПРИПОВЕДАЧА ПОД 40 ВОДОРАВНО, 12) вући, извлачити, 13) стари египатски писац („Јусуф и Зулејка"), 14) део одеће, 15) мала количина енергије, 17) дивља животиња, 18) музички знак, 19) лева притока Дунава, 21) хемијски знак за нобелијум, 23) наш писац („Мреже"), 24) нота солмизације, 25) део купатила, 26) полуострво на Црном мору, 28) немачки предлог, 29) обор за стоку, 30) авионска скраћеница за Аустрију, 33) двадесето и 28. слово азбуке, 34) масноћа, 36) скраћеница за: аутономна покрајина, 38) пешак у шаху, 40) ИМЕ И ПРЕЗИМЕ НАШЕГ ПРИПОВЕДАЧА (види слику!), 46) грчко слово, 47) судија (стр.), 48) задње и треће слово азбуке, 49) женски певачки глас, 51) врста фине тканине, 52) новозеландско дрво за бродоградњу, 53) израз за мерење учинка рада, 54) справа за дизање терета, витао, 55) марка француских кола, 56) недраг, 57) отац (слов.),.

УСПРАВНО:

1) Телевизијски и филмски глумац (Борис), 2) пријемник, 3) судбина, коб, 4) име писца Верна, 5) универзитетски град у Енглеској, 6) негација, 7) збиља, 8) десна притока Саве, 9) град у Француској, 10) старина, 11) предлог, 15) ауто-ознака за Кутину, 16) РОДНО МЕСТО ПРИПОВЕДАЧА СА СЛИКЕ, 20) натријумов карбонат, 22) мрак, 24) француски модни креатор (Кристијан), 25) једногодишња биљка, 27) гребен, 31) наш песник (Добрица), 32) забрањивање, 35) неопходан зачин, 37) РОМАН ПРИПОВЕДАЧА ПОД 20 ВОДОРАВНО, 39) обичај, 41) леп, наочит, 42) и један и други, 43) простирка, саг, 44) наш књижевник (Бихаљи Мерин), 45) мексички револуционар (Вила), 48) недарежљив, 50) прост број, 52) лука у Израелу.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) МЕША СЕЛИМОВИЋ, 12) атаман, 13) напис, 14) Рипањ, 15) начас, 17) Ака, 18) азот, 19) Кипа, 21) та, к, 23) иој, о, 24) По, 25) Санд, 26) неон, т, 28) Ау, 29) вез, 30) ак, к, ц, 33) не, 34) нос, 36) оц, р, 38) алат, 40) ДЕРВИШ И СМРТ, и, 46) От, 47) аматери, 48) иш, 49) ски, 51) аванс, 52) сви, 53) тигањ, 54) корен, 55) ано, 56) Ерато, 57) пре.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" Македонска 29, 11000 Београд. Директор НИП „ПОЛИТИКА" Вукоје Булатовић. Главни и одговорни уредник „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА" Живорад Стојановић. Уредници: Кринко Виторовић, телефон 324-191/525, Нурихана Ђозић, телефон 324-483. Технички уредник Владимир Горбунов, телефон 326-620. Секретаријат: телефон 324-191/523. Претплата за нашу земљу: годишња 220,00 дин, полугодишња 110,00 дин, тромесечна 55,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 440,00 дин, полугодишња 220,00 дин, тромесечна 110,00 дин. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: ДМ 64.—, Долар 25.—, Фф. 110.—, Шфр. 66.—, Шкр. 108.—, Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/I, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

1. ПРИРОДА ПОЗНАТА И НЕПОЗНАТА — изванредно опремљена књига са 600 илустрација у боји, од којих су многе прави бисери уметничке фотографије, која би се могла назвати илустрованом енциклопедијом природе. Књига је штампана ћирилицом на 480 страна великог формата. Богато технички опремљена, у тврдом повезу, с пластифицираним заштитним омотом.

Цијена књиге 400.— динара
За читаоце Политикиног Забавника 320.— динара

2. ХИЉАДУ ЗАШТО — ХИЉАДУ ЗАТО — богата ризница одговора на многобројна дечија питања. Ова дивна књига неопходна је сваком ученику јер пружа читав низ сазнања о свету који га окружује. То је поучан, забаван и информативни приручник. Књига је писана популарно, на 438 страна, ћирилицом, формата 28.5x20.5 цм. Луксузно је опремљена и богато илустрована, у тврдом повезу, с пластифицираним корицама.

Цена књиге 200.— динара
За читаоце Политикиног Забавника 160.— динара

7. ВЕЛИКИ ДИЗНИЈЕВ РЕЧНИК — велика књига речи за малу децу, за обданишта и прве часове страних језика. Штампана је на: српскохрватском, хрватско-српском, словеначком, руском и енглеском језику. Формат књиге 30x20 цм, 121 страна у боји, с пластифицираним корицама у боји.

Цена књиге 100.— динара
За читаоце Политикиног Забавника 80.— динара

9. ВЕЛИКА ПАРАДА — ова књига одвешће малишане у бескрајно царство маште где ће уживати у необичним доживљајима и чудноватим згодама својих омиљених јунака. Прикладан слог којим је штампан текст омогућава и најмлађима, који су тек савладали вештину читања, да самостално уживају у причама. Књига је штампана ћирилицом и латиницом у вишебојној техници. Формат 29x30.5 цм.

Цена књиге 70.— динара
За читаоце Политикиног Забавника 55.— динара

3. ДЕЧЈА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА LAROUSSE — драгоцен приручник сваком ученику. У књизи се могу наћи до сада непознати подаци о историји, природи, човеку, проналасцима, итд. Књига је технички богато опремљена, у тврдом повезу, с пластифицираним корицама и илустрацијама у четворобојној штампи.

Цена књиге 120.— динара
За читаоце Политикиног Забавника 100.— динара

4. ПРИЧЕ ИЗ НАРОДНООСЛОБОДИЛАЧКЕ БОРБЕ — антологијски преглед кратких прича наших савремених писаца о народноослободилачкој борби. Књига је намењена школској омладини. Ове приче говоре о једном херојском времену, о људима који су чиста срца и обузети светлим идеалима борбе за слободу створили темеље социјалистичког друштва.

Цена књиге 80.— динара
За читаоце Политикиног Забавника 65.— динара

8. СЛИКЕ И РЕЧИ — помозите малишанима да обогате свој речник док се забављају гледајући лепе илустрације. Јер, у безбрижном периоду када почињу да схватају свет око себе, деца од 4 до 6 година потврђују своју личност кроз разговор. Помозите им да нађу праве речи. Књига је штампана ћирилицом и латиницом, у вишебојној техници, великог формата, у тврдом повезу, с пластифицираним корицама.

Цена књиге 60.— динара
За читаоце Политикиног Забавника 50.— динара

5. ЛАФОНТЕНОВЕ БАСНЕ — књига коју читају све генерације и памте оно што је најлепше, најпоетичније и најхуманије. Изванредне илустрације у боји употпуњују слику о времену и друштву у којем је Лафонтен живео. Свака басна критикује и поучава. Књига је штампана ћирилицом, луксузно је опремљена, у првокласној вишебојној техници, с пластифицираним корицама.

Цена књиге 100.— динара
За читаоце Политикиног Забавника 80.— динара

6. ПРИЧЕ И ПЕСМЕ ДИЗНИЛЕНДА III КОЛО — серија од шест дивних књига. Свака књига садржи грамофонску плочу на којој причају и певају наши познати глумци и певачи. Комплет садржи следеће књиге: „Аладинова чаробна лампа", „Душко Дугоушко", „Алиса у земљи чуда", „Песме маме гуске", „Вини Пу и ветровит дан", „Синбад морепловац". Књиге се могу купити само у комплету.

Цена комплета 150.— динара
За читаоце Политикиног Забавника 120.— динара

СПЕЦИЈАЛНИ ПОПУСТ ПРЕКО ЗАБАВНИКА - САМО ЗА ГОТОВО

ЗА ГОТОВО — Свака књига или комплет књига има свој број. На наруџбеницу упишите бројеве књига које желите да купите. Попуњену наруџбеницу пошаљите на адресу: Издавачко предузеће „ВУК КАРАЏИЋ", 11000 Београд, Краљевића Марка 9. Књиге ћете платити поштару када их донесе.

НА ОТПЛАТУ — Упишите на наруџбеницу бројеве књига или комплета које желите да купите и пошаљите Издавачком предузећу „ВУК КАРАЏИЋ", Београд, Краљевића Марка 9. Примају се наруџбине од 60 динара и више. Најмања месечна рата може бити 60 – динара. Прву рату платићете када добијете књиге.

Издавачко предузеће „ВУК КАРАЏИЋ". 11000 Београд, Краљевића Марка 9

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем:
Овим неопозиво наручујем:
ЗА ГОТОВО — књиге под бројевима:

____

за укупну суму од ________ динара, коју ћу платити поштару када ми уручи књиге.

НА ОТПЛАТУ — књиге под бројевима:

____

за укупну суму од ________ динара, коју ћу платити у ________ месечних рата.
Прву рату платићу поштару када ми уручи књиге.
(Непотребно прецртати)

У случају спора признајем надлежност IV општинског суда у Београду.

Купац _______________________________________
(Презиме, име и очево име)

Место и поштански број ______________________

Улица и број ________________________________

Назив и адреса радне организације ____________

____

____

Овера о запослењу за купце на отплату — Купац

____________________ — ____________________
(Жиг и потпис овлашћеног лица) — (Својеручни потпис)

бр. л. карте ________
издате од СУП-а ________

Наруџбеница се оверава само при куповини књига на отплату. Пензионери уместо овере прилажу одрезак последњег чека од пензије. Купци из Београда књиге могу подићи у предузећу сваког радног дана до 15 часова.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавниче,

МАРШ ХЕРОЈА

Реци ми када је био и колико је трајао Игмански марш.

Олга Мутић, Плоче

Око 700 бораца Прве пролетерске бригаде извело је за време II непријатељске офанзиве чувени Игмански марш који је отпочео 27. јануара 1942. године у 15 часова, по снегу дубине и преко једног метра, на температури од минус 32°Ц. Бригада са 50 рањеника и болесника је од Грабљивих Њива под Љубин-планином до села Пресјеник на источним падинама Игмана непрекидно пешачила 17 сати.

Најтеже је било преко Игмана, због велике дубине снега и хладноће. У току марша промрзло је око 200 бораца, тако да су некима појединии делови тела морали бити ампутирани.

ДОКТОР ФАУСТ

Често чујем за доктора Фауста па ме интересује ко је он у ствари.

Нада Перовић,
Косовска Митровица

Јохан Фауст, доктор Фауст, је историјска личност (1480—1540)

око чијег имена се исплела легенда да је склопио уговор са ђаволом који га у облику пса стално прати, да би му најзад одузео живот. Био је лекар, алхемичар, астролог, мађионичар. Водио је пустолован живот и много путовао.

Овековечио га је Гете у свом делу „Фауст". Гетеов Фауст постаје симбол тражења смисла живота и људским стремљењима да би на крају дошао до спознаје да је највећа срећа у раду, за добро свих људи.

Мотив о Фаусту обрађивали су у литератури Малро, Лесинг, Хајне, Томас Ман, Бајрон, Валери... а у музици Вагнер, Берлиоз, Лист, Шуман и други.

ИЗРУЧИВАЊЕ КРИВАЦА

Чуо сам за реч екстрадиција па бих волео да знам шта она значи.

Лајош Будани, ученик, Вршац

Екстрадиција је поступак којим власти једне државе предају властима друге државе извесно окривљено или већ осуђено лице ради суђења или издржавања већ изречене казне. Између појединих држава постоје и уговори о реципрочном издавању криваца. Не врши се издавање криваца за нека дела, углавном за војна и политичка дела, сем атентата на шефа државе и чланове његове породице, као ни издавање својих држављана.

ЗАБАВНИКОВ КЛУБ

Као стални читаоци „Политикиног забавника" дошли смо на идеју да оснујемо „Забавников клуб читалаца". Армин, Ибро, Горан и ја већ смо почели са адаптацијом просторије гдје бисмо жељели да створимо библиотеку и да омогућимо свима онима који воле Забавник а не могу из разних разлога да дођу до њега да се ту сакупљају, да читају и помажу редакцији приједлозима и сугестијама. Са читаоцима ван Сарајева хтјели бисмо да размјењујемо старе, очуване бројеве како бисмо комплетирали библиотеку.

Сеад Шабановић, Дринска 1, 71000 Сарајево

ВРЗИНО КОЛО

Хтио бих да знам шта је то врзино коло и како се оно игра.

Марко Прељ, Мостар

Често се и данс чује израз врзино коло за нешто што је тешко разрешити или за нешто што је врло запетљано. Дакле, данас се не везује ни за какву игру. Међутим, у прошлости врзиним колом се називала стварна игра у колу, али таква игра коју су играли демони, виле или але. Биле су то игре сујеверја да би се „дозвала" или „отерала" киша.

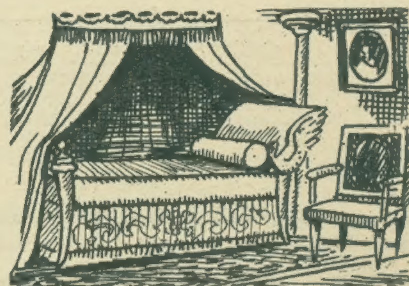

АМПИР СТИЛ

Често чујем за ампир стил а не знам шта он представља.

Станко Медвед, Цеље

Ампир је стил архитектуре и намештаја. Развио се у доба На-

полеонове империје. За разлику од дотадашњег китњастог стила, ампир карактерише враћање на античке узоре, извесна озбиљност и монументалност.

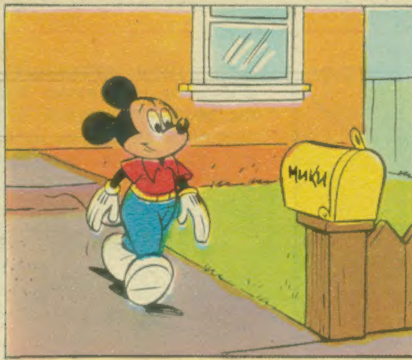
БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

решење загонетке: **ПРИЈАТЕЉ**

Као што се сећате Шарл Лакур је у свом исказу инспектору Лалену навео да је тога дана падао снег и да је он приметио да кућа његовог пријатеља Клода Поароа није била загрејана. Међутим, кад је описивао нападаче највише пажње посветио је истетовираном знаку на левој руци нападача. Ако је у стану било хладно, како је онда он могао да примети тај детаљ? Јер, мало је вероватно да би нападач усред зиме и у хладној кући носио кошуљу са кратким рукавима. Према томе, Лакур је целу причу измислио.

WALT DISNEY
МИКИ

МИКИ

ДОБРО ЈЕ! НЕМА ПОШТЕ...
МИКИ

...НЕМА РАЧУНА!
МИКИ

ЗДРАВО, ШИЉО! НЕКАКО МИ ЧУДНО ИЗГЛЕДАШ!
МИКИ

ТРЕБА НЕШТО ДА УРАДИМ А НИКАКО ДА СЕ СЕТИМ ШТА!

ДА НЕ ТРЕБА ДА ИДЕШ НА НЕКИ САСТАНАК?
ЈОК!

А МОЖДА ДА НЕШТО КУПИШ?
Ч!

ДА НЕ МОРАШ У ПОСЕТУ КОД НЕКОГ ПРИЈАТЕЉА?
ЈОК!

ШТО НЕ СПУСТИШ ТАЈ ПАКЕТ, ШИЉО? ИЗГЛЕДА ПОПРИЛИЧНО ТЕЖАК!

ПАКЕТ? ОХ... ПА ТО ЈЕ ТО!

ТРЕБА ДА ГА ОДНЕСЕМ НА ПОШТУ!
МИКИ

РАЛЕ

ДРУШТВО, ШТА ИМА НОВО?
БАШ ЈЕ СИЛА ОВАЈ НАШ ПЕЛИВАНКО! НАГРАДА И НИЈЕ ТАКО МАЛА!
ПЕЛИВАН
ПОГОДИТЕ КОЛИКО СЕ ЗРНА ПАСУЉА НАЛАЗИ У ТЕГЛИ И

АЛ' ЈЕ ЗАТО ЗАДАТАК ТЕЖАК!
ПА И ЈЕСТЕ ЗА ТЕБЕ КОЈИ НЕ ЗНАШ НИ РАЗЛОМКЕ!

ОВДЕ САМО ТРЕБА ПОДЕЛИТИ ПОВРШИНУ С КВАДРАТНИМ КОРЕНОМ!
АЛ' ТЕГЛА ЈЕ ОКРУГЛА!
ПОГОДИТЕ КОЛИКО СЕ ЗРНА ПАСУЉА НАЛАЗИ У ТЕГЛИ И ДОБИЋЕТЕ 200 Д.

УПОТРЕБИЋУ ПИТАГОРИНУ ТЕОРЕМУ!
А ГДЕ ДА НАЂЕМО ТОГ ПИТАГОРУ?

ЈА ЋУ ПОМОЋУ ГЕОМЕТРИЈСКЕ РАВНИ!
ОНА К'О НАШЕ ПОЉАНЦЕ?!

ПА ДОБРО, ЦАЛЕ, КАКО БИ ТИ ТО ПРОРАЧУНАО?
ПРОДАВНИЦА АУТО-ДЕЛОВА
НИКАКО! НЕМАМ ЈА СРЕЋЕ!

ДОБРО, ДРУШТВО, ШТА НАС КОШТА ДА ПОПИЈЕМО ПО ЈЕДНУ ЛИМУНАДУ!
ХЕЈ! КЛАДИМ СЕ НА ОНАЈ БРОЈ!
ЦАЛЕ, НЕМОГУЋ СИ!
27173

НЕВЕРОВАТНО! БИО САМ СИГУРАН ДА НИКО НЕЋЕ ПОГОДИТИ!

У ТЕГЛИ ИМА ТАЧНО 27173 ЗРНА ПАСУЉА!

ДРУШТВО, ЗНАТЕ ЛИ ЗА ЈОШ НЕКО ОВАКВО ТАКМИЧЕЊЕ?